

Úloha jednotek požární ochrany v integrovaném záchranném systému

The Role of Fire Brigades in an Integrated Rescue System

Bc. Miroslav Konečný

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Miroslav KONEČNÝ**
Osobní číslo: **A10902**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Úloha jednotek požární ochrany v integrovaném
záchranném systému**

Zásady pro vypracování:

1. Analyzujte strukturu a působnost IZS České republiky.
2. Zhodnoťte jednotky sboru dobrovolných hasičů z hlediska jejich využití v oblasti ochrany obyvatelstva.
3. Analyzujte způsoby spolupráce složek IZS při řešení mimořádných událostí.
4. Zhodnoťte úlohu použití JPO při typových činnostech IZS.
5. Proveďte vyhodnocení činnosti JPO při společných cvičeních IZS.
6. Na základě analýzy navrhněte zlepšení při nasazení JPO v rámci IZS.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. ŠENOVSKÝ, Michail, Zdeněk HANUŠKA a Vilém ADAMEC. Integrovaný záchranný systém. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-007-4.
2. KROUPA, Miroslav a Milan ŘÍHA. Integrovaný záchranný systém. 3. vydání. Praha: Armex, 2008. ISBN 978-80-86795-59-1.
3. HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. ISBN 978-80-7385-035-7.
4. ČESKO. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ. Katalog typových činností IZS. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-028-9.
5. ČESKO. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ. Cvičební řád jednotek požární ochrany. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-010-4.
6. ČESKO. Zákon č. 239 ze dne 28. června 2000 o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
7. ČESKO. Vyhláška č. 247 ze dne 22. června 2001 o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany ve znění vyhlášky č. 226 ze dne 1. června 2005.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc.

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

24. února 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na úlohu jednotek požární ochrany v integrovaném záchranném systému a vyhodnocení činností jednotek požární ochrany v rámci integrovaného záchranného systému. Teoretická část analyzuje funkce IZS v České republice a jeho základní složky. Hlavní pozornost je věnována jednotkám požární ochrany, způsobu jejich spolupráce a zhodnocení úlohy použití jednotek požární ochrany při typových činnostech. V praktické části práce je provedeno vyhodnocení činnosti jednotek požární ochrany při společných taktických cvičeních IZS a dotazníkové šetření k vyhodnocení základních problémů spojených s činností jednotek požární ochrany při plnění úkolů v integrovaném záchranném systému ve Zlínském kraji při zdolávání mimořádných událostí. Práce hodnotí základní problémy spojené s činností jednotek požární ochrany při plnění úkolů v IZS a v závěru navrhuje opatření pro možná zlepšení činnosti jednotek požární ochrany v rámci IZS.

Klíčová slova: integrovaný záchranný systém, jednotky požární ochrany, typové činnosti.

ABSTRACT

My final work deals with the role of the fire protection units in the Integrated Rescue System and with the evaluation of the fire protection units' activities within the Integrated Rescue System.

In the theoretical part, there is the structure and the role of the Integrated Rescue System described. The main focus is on the ways of cooperation of the fire protection units and on the assessment of their activity in type activities.

The practical part is based on the assessment of the fire protection units' task achievements in the type activities within the Integrated Rescue System and on the research results. The main intention of the research was to identify primary difficulties related to the fire protection units' activities during emergencies within the Integrated Rescue System in Zlin region.

To sum up, the final work highlights the primary difficulties related to the fire protection units' activities during emergencies within the Integrated Rescue System and recommends possible arrangements for improvement.

Keywords: the Integrated Rescue System, the fire protection units, the type activities.

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu doc. Ing. Ludřkovi Lukášovi, CSc. za odborné vedení, cenné připomínky a čas, který mně věnoval při vypracování mé diplomové práce. Dále chci tímto poděkovat plk. Ing. Zdeňkovi Otrusinovi z KŘ HZS Zlínského kraje za udělení užitečných a praktických rad při zpracování mé diplomové práce. Velké díky patří také pedagogům a mé rodině, kteří mě ve studiu nemalou měrou podporují.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	13
1.1 VZNIK IZS	15
1.2 ZÁKLADNÍ SLOŽKY IZS.....	15
1.2.1 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany	16
1.2.2 Zdravotnická záchranná služba	17
1.2.3 Policie České republiky.....	17
1.3 OSTATNÍ SLOŽKY IZS	18
1.4 ÚROVNĚ A KOORDINACE V IZS	18
2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V ČR	20
2.1 PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO OBLAST ČINNOSTI JEDNOTEK PO	20
2.1.1 Zákony vztahující se k činnosti jednotek PO	20
2.1.2 Nařízení vlády vztahující se k činnosti jednotek PO.....	21
2.1.3 Vyhlášky vztahující se k činnosti jednotek PO	22
2.2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY	23
2.2.1 Druhy jednotek požární ochrany	24
2.2.2 Kategorie jednotek	25
2.2.3 Operační hodnota jednotek požární ochrany.....	27
2.2.4 Způsob zřizování, vnitřní organizace a vybavení jednotek.....	28
2.2.5 Rozdíly mezi jednotlivými jednotkami PO	29
2.3 JEDNOTKY SDH OBCÍ	30
2.3.1 Zřízení jednotky SDH obcí.....	31
2.3.2 Zřízení požární hlídky místo jednotky	31
2.3.3 Financování a dotace	31
2.3.4 Výkon služby v jednotce SDH obce.....	32
2.4 JEDNOTKY HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU PODNIKU	33
2.5 PLOŠNÉ POKRYTÍ SIL A PROSTŘEDKŮ JEDNOTEK PO VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	34
2.5.1 Tvorba plošného pokrytí území kraje.....	35
2.5.2 Předurčení jednotek PO ve Zlínském kraji	35
3 SPOLUPRÁCE JEDNOTEK PO PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH	41
3.1 POROVNÁNÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ O ZÁSAHOVÉ ČINNOSTI VE ZLÍNSKÉM KRAJI V LETECH 2007-2010.....	41
3.2 STATISTICKÉ ÚDAJE O ZÁSAHOVÉ ČINNOSTI ZA ROK 2011	46
4 ÚLOHA JEDNOTEK PO PŘI TYPOVÝCH ČINNOSTECH SLOŽEK IZS.....	50

4.1	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU NA USKUTEČNĚNÉ A OVĚŘENÉ POUŽITÍ RADIOLOGICKÉ ZBRANĚ	51
4.2	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU – DEMONSTROVÁNÍ ÚMYSLU SEBEVRAŽDY	52
4.3	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU - OZNÁMENÍ O ULOŽENÍ NEBO NÁLEZU VÝBUŠNÉHO PŘEDMĚTU (DÁLE JEN „NVS“).....	53
4.4	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI ZPŮSOBENÉ LETECKOU NEHODOU	54
4.5	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU „NÁLEZ PŘEDMĚTU S PODEZŘENÍM NA PŘÍTOMNOST B-AGENS NEBO TOXINŮ“	55
4.6	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS V PODMÍNKÁCH ROZSÁHLÝCH POLICEJNÍCH OPATŘENÍ PRO UDRŽENÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU PŘI TECHNOPÁRTY	56
4.7	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU „ZÁCHRANA POHŘEŠOVANÝCH OSOB - PÁTRACÍ AKCE V TERÉNU“	57
4.8	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU „DOPRAVNÍ NEHODA“	58
4.9	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI S VELKÝM POČTEM RANĚNÝCH A OBĚTÍ	58
4.10	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU PŘI „NEBEZPEČNÉ PORUŠE PLYNULOSTI PROVOZU NA DÁLNICÍ“	59
4.11	TYPOVÁ ČINNOST SLOŽEK IZS PŘI SPOLEČNÉM ZÁSAHU „CHŘIPKA PTÁKŮ“	60
II	PRAKTICKÁ ČÁST	63
5	VYHODNOCENÍ ČINNOSTI JEDNOTEK PO PŘI SPOLEČNÝCH CVIČENÍ IZS	64
5.1	TAKTICKÉ CVIČENÍ PANIKA 2009 NA ZIMNÍM STADIONU V UHERSKÉM HRADIŠTI.....	64
5.2	TAKTICKÉ CVIČENÍ DEMONSTROVÁNÍ ÚMYSLU SEBEVRAŽDY NA MOSTĚ PŘES ŘEKU MORAVU V UHERSKÉM HRADIŠTI.....	66
5.3	TAKTICKÉ CVIČENÍ LETECKÁ NEHODA.....	68
6	VYHODNOCENÍ NASAZENÍ SIL A PROSTŘEDKŮ JEDNOTEK PO VE ZLÍNSKÉM KRAJI PŘI PLNĚNÍ ÚKOLŮ IZS.....	71
6.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	72
6.2	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	73
6.3	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	94
6.4	NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ	96
6.4.1	Personální zastoupení jednotek PO	96
6.4.2	Odborná připravenost.....	97
6.4.3	Technické vybavení jednotek PO při řešení MÚ	98
	ZÁVĚR	99
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	101

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	102
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	105
SEZNAM OBRÁZKŮ	106
SEZNAM TABULEK.....	107
SEZNAM GRAFŮ	108
SEZNAM PŘÍLOH.....	110

ÚVOD

Každá rozvinutá země má jednotky požární ochrany organizované v různých systémech. V ČR jsou jednotky požární ochrany součástí systému požární ochrany. Posláním jednotek požární ochrany je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytnout účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí, a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

V diplomové práci se chci zaměřit na problematiku úlohy jednotek požární ochrany v integrovaném záchranném systému. Vzhledem k tomu, že dnes a denně se setkáváme s různými nehodami, požáry, průmyslovými haváriemi, ekologickými haváriemi a dalšími mimořádnými událostmi, ať už zaviněnými člověkem nebo přírodního charakteru, při kterých zasahují jednotky požární ochrany a složky integrovaného záchranného systému. Ať už mimořádná událost vznikla jakýmkoliv příčině, musí být schopny jednotky požární ochrany na ni reagovat. Úkolem jednotek požární ochrany je být na tyto mimořádné události připraveni. K tomuto využívají různá námětová taktická cvičení podle katalogu typových činností, která prověřují připravenost jednotek požární ochrany, organizaci a koordinaci na místě zásahu, spojení a komunikaci. Spojení a komunikace jednotek požární ochrany je důležitou součástí samotné koordinace a součinnosti na místě události, tak aby záchranné a likvidační práce probíhaly pokud možno co nejefektivněji. Každá jednotka požární ochrany a základní složka IZS jako je Policie České republiky a zdravotnická záchranná služba je specializována a vybavena na jiný druh činnosti, proto je velmi důležitá jejich vzájemná spolupráce a komunikace na místě zásahu. Včasné a důsledné vytěžení informací, samotná organizace na místě zásahu, spojení a komunikace vedou ke zkrácení času dojezdu na místo, poté lepší organizaci činnosti při samotném zásahu a organizaci na místě zásahu, a tím pádem k záchraně lidského zdraví, života, majetku či životního prostředí.

Diplomová práce je členěna na tematické části, kdy v první části analyzuji funkce IZS v České republice a jeho základní složky, kdy je pozornost věnována především jednotkám požární ochrany. V praktické části jsou vyhodnocena společná taktická cvičení složek IZS a dotazníkové šetření provedené mezi členy jednotek HZS kraje, jednotek SDH obcí,

jednotek HZS podniku a jednotek SDH podniku ve Zlínském kraji se stanovením základních problémů při činnosti těchto jednotek. V závěru práce jsou stanoveny návrhy možných zlepšení na zefektivnění činnosti jednotek PO při řešení mimořádných událostí.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Integrovaný záchranný systém (dále jen „IZS“) je určen pro koordinaci záchranných a likvidačních prací v případě, že si mimořádná událost vyžádá nasazení sil a prostředků řady subjektů, např. hasičů, policie, zdravotnické záchranné služby, sdružení občanů (tzv. složek IZS), případně je nutno koordinovat záchranné a likvidační práce z úrovně Ministerstva vnitra, kraje nebo starostou obce.

Základním právním předpisem pro IZS je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů (dále jen „zákon o IZS“). Tento zákon stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu [5].

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události (dále jen „MU“) a při provádění záchranných a likvidačních prací [5]. Za mimořádnou událost se považuje škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. Záchrannými pracemi se rozumí činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin. Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Další oblastí je ochrana obyvatelstva při plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

IZS není organizace, ale systém s nástroji spolupráce a modelovými postupy součinnosti. Jde hlavně o to, aby se promyšlenou a plánovanou kooperací zabezpečilo, aby veškeré možné zdroje a kompetence, které jsou potřebné při záchranných a likvidačních pracích, byly použity. Použije se při přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami IZS. Je určen pro koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události. Jednoduše řečeno, aby „nikdo nebyl opomenut, kdo může pomoci a navzájem si nikdo z nich nepřekážel“.

Složky IZS se při zásahu řídí příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje (v hl. městě Praze primátor) nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací [14].

Základními složkami IZS jsou:

- Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- Zdravotnická záchranná služba ČR,
- Policie ČR.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání, od základních složek IZS. Jsou to:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, odborné, pohotovostní a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným likvidačním pracím,
- v době krizových situací také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče.

Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska kraje (dále jen „OPIS kraje“) hasičského záchranného sboru kraje a Operační a informační středisko generálního ředitelství HZS ČR. OPIS kraje přijímají a vyhodnocují informace o mimořádné události, plní úkoly velitele zásahu a úkoly orgánů oprávněných koordinovat záchranné a likvidační práce, vyzumívají základní i ostatní složky IZS, orgány státu

a samosprávních celků, povolávají síly a prostředky, jsou oprávněny vyžadovat osobní a věcnou pomoc organizací i občanů, při nebezpečí z prodlení varují obyvatelstvo na ohroženém území.

Státní orgány a orgány územních samosprávních celků plní úkoly v oblasti přípravy na mimořádné události, provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva. Organizují součinnost mezi podřízenými složkami a zpracování poplachového plánu IZS, uzavírají smlouvy, zabezpečují varování, organizují činnost civilní obrany a provádí kontrolu funkčnosti. Hejtman a starostové obcí s rozšířenou působností organizují a koordinují přípravu i samotný zásah na svěřeném území, k tomuto účelu mohou použít krizový štáb. Jsou povinni předávat Ministerstvu vnitra zprávy o průběhu prací prostřednictvím OPIS IZS [15].

1.1 Vznik IZS

Integrovaný záchranný systém vymezuje zákon č. 239/2000 Sb. [5]. Jeho základy byly položeny již v roce 1993 usnesením vlády ČR ze dne 19. května 1993 č. 246 k návrhu zásad integrovaného záchranného systému. Integrovaný záchranný systém vznikl jako potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí (požárů, havárií, dopravních nehod, atd.). Vždy, když bylo nutné spolupracovat při řešení větší události, vždy byl zájem spolupracovat a využívat to, s kým se spolupracuje, pro dosažení rychlé a účinné záchrany nebo likvidace mimořádné události. Spolupráce na místě zásahu uvedených složek v nějaké formě existovala vždy. Avšak odlišná pracovní náplň i pravomoci jednotlivých složek zakládaly a zakládají nutnost určité koordinace postupů [16].

1.2 Základní složky IZS

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "HZS"), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení

vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tím účelem rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR [21].

Obrázek 1. Základní složky IZS [22]

1.2.1 Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany

Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany (dále jen „jednotky PO“) jsou součástí systému požární ochrany v ČR. Hasičský záchranný sbor je základní složkou integrovaného záchranného systému. Základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech.

Systém požární ochrany je v České republice tvořen zákonem o požární ochraně [8] a navazuje na přijatou koncepci ochrany životů a majetku občanů danou ústavou [1].

Úkoly jednotek PO (HZS):

- zdolávat požáry podle příslušné dokumentace,
- provádět záchranné a likvidační práce při živelných pohromách a jiných MU,
- podílet se na evakuaci obyvatel,
- podílet se na označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
- varovat obyvatele před nebo při vzniku MU,
- provádět dekontaminaci postižených obyvatel, majetku a techniky,
- podílet se na humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití,

- podávat zprávy o svém výjezdu a zásahu územně příslušnému operačnímu středisku kraje,
- sjednocovat postupy ministerstvem, krajských úřadů, obecních úřadů, právnických osob a fyzických osob vykonávajících podnikatelskou činnost,
- usměrňovat IZS,
- podílet se na zpracování poplachového plánu IZS,
- zpracovávat ústřední poplachový plán IZS a poplachové plány IZS krajů,
- zabezpečovat zapojení ČR do mezinárodních záchranných operací při MU v zahraničí a poskytovat humanitární pomoci do zahraničí,
- řídit výstavbu a provoz informačních a komunikačních sítí IZS kraje.

1.2.2 Zdravotnická záchranná služba

Její činnost je upravena zákonem č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. Zdravotnická záchranná služba (dále jen „ZZS“) poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči [6].

Zdravotnická záchranná služba je tvořena čtrnácti územními středisky ZZS s právní subjektivitou, pokrývající území všech krajů a hl. m. Prahy, a jejich součástí jsou okresní střediska ZZS. Zřizovatelem územních středisek ZZS jsou kraje a hl. m. Praha. Organizační struktura ZZS není jednotná, její řízení není centralizované na rozdíl od ostatních základních složek IZS [2].

1.2.3 Policie České republiky

Její činnost je upravena zákonem č. 273/2008. Sb. o Policii České republiky (dále jen „Policie ČR“) [7]. Policie ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem. Policie ČR plní zejména úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti, k ochraně práv, majetku a bezpečnosti občanů a ke stíhání pachatelů trestné činnosti. Policie ČR působí na území České republiky, nestanoví-li zákon nebo mezinárodní smlouva jinak. Při plnění úkolů spolupracuje s mezinárodními organizacemi a policejními institucemi a s bezpečnostními sbory ostatních států.

Policie ČR je centrálně řízená organizace v rezortu Ministerstva vnitra a její rámcové řídicí a organizační struktury tvoří Policejní prezidium ČR, Krajská ředitelství Policie ČR a hlavního města Prahy a územní odbory.

V čele Policejního prezidia ČR stojí policejní prezident, který je představený všech policistů, s výjimkou policistů povolaným k plnění úkolů Ministra vnitra. Policejního prezidenta jmenuje a odvolává ministr vnitra se souhlasem vlády ČR. Policejní prezident odpovídá za činnost Policie ČR ministrovi vnitra [2].

1.3 Ostatní složky IZS

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče [17].

1.4 Úrovně a koordinace v IZS

Problémy, které nastolil čas a především velké mimořádné události (jakými byly např. rozsáhlé povodně) se odrazily v potřebu koordinace společného zásahu na úrovni dispečinků nebo operačních středisek. V konečném důsledku je nutno při rozsáhlých mimořádných událostech koordinovat i z úrovně územních správních úřadů.

Z uvedených důvodů se v IZS dělí řízení dle povahy i kompetencí na úroveň:

- **taktickou** - probíhá přímo na místě zásahu složek IZS,
- **operační** - probíhá mezi operačními středisky a dispečinky,
- **strategickou** - probíhá na obecních úřadech s rozšířenou působností, krajských úřadech a na Ministerstvu vnitra.

Koordinací složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací, včetně řízení jejich součinnosti. Koordinace je zavedení do vzájemného souladu všechny zasahující složky IZS, tedy jejich vzájemné

spolupráce na místě mimořádné události směřující k dosažení stanovených cílů. Jednoduše řečeno, jde o řízení součinnosti složek IZS na místě mimořádné události, tak aby byla v nejkratší době provedena záchrana bezprostředně ohrožených osob, zvířat nebo majetku, s co nejmenším počtem zraněných osob nebo škodou na majetku.

Koordinaci na místě mimořádné události provádí velitel zásahu sám nebo prostřednictvím jím zřízených výkonných orgánů. Velitel zásahu zajišťuje součinnost mezi jednotlivými vedoucími složek IZS, včetně označení velitele zásahu, který je zpravidla hasič, v některých případech může být příslušník Policie ČR. Velitel zásahu organizuje záchranné a likvidační práce, stanoví postup provedení záchranných a likvidačních prací, ukládá příkazy vedoucím složek, organizuje členění místa zásahu, organizuje spojení, popřípadě povolává potřebné množství sil a prostředků složek na místo zásahu.

Pokud se jedná o koordinační a integrační orgány v IZS v jednotlivých úrovních řízení, jsou jimi:

- velitel zásahu a štáb velitele zásahu v úrovni taktické,
- operační a informační středisko IZS v úrovni operační (je jím operační středisko hasičského záchranného sboru),
- starosta obce, starosta obce s rozšířenou působností a krizový štáb obce, hejtman a krizový štáb kraje, Ministerstvo vnitra a krizový štáb MV v úrovni strategické.

Z jednotlivých pravomocí pro řízení záchranných prací i z odpovědnosti Ministerstva vnitra a územních orgánů státní správy za organizaci IZS vyplývá, že jde o státem budovaný systém [18].

Při řešení mimořádných událostí je důležitá spolupráce hasičů, zdravotníků a policie tak, aby bylo dosaženo rychlé a účinné záchrany osob nebo likvidace mimořádné události. Při řešení události většího rozsahu nejsou schopni provést zásah jen jednotky HZS kraje, proto je čím dál častěji důležitá vzájemná spolupráce všech jednotek PO, které jsou na místě zásahu využívány, kdy se převážně jedná o jednotky SDH obcí či jednotky HZS podniku.

2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V ČR

System organizace jednotek požární ochrany je pevně zakotven v právním systému ČR. Legislativně jsou stanoveny také jednotlivé kategorie jednotek, jejich účel a působnost.

2.1 Právní předpisy pro oblast činnosti jednotek PO

Každý občan, organizace nebo společnost na území České republiky musí dodržovat a ctít právní předpisy, které jsou dány zákony ČR. Nejinak tomu je i u záchranných složek, jež patří přímo státu. Je pravdou, že záchranné složky ČR mají určitá práva a výsady, která jiné složky nebo subjekty nemají, na druhou stranu je nutno podotknout, že oproti jiným složkám, firmám a občanům mají hlavně povinnosti, jež jsou jim ukládány zákonem. Záchranná složka jako je HZS ČR a jednotky PO mají z důvodu své funkční povahy řadu zákonů, jež se vztahují pouze k jejich činnosti. Tyto právní normy a vztahy se dělí dle formy působnosti na zákony, nařízení vlády a vyhlášky. Zákonem se rozumí obecně závazný právní předpis, který byl přijat zákonodárným sborem státu. Tento sbor se také nazývá parlament. Z hlediska své právní síly, je zákon nadřazen podzákonným předpisům. Mezi podzákonné předpisy řadíme vyhlášky a nařízení. Právní síla zákona však není silou nejvyšší. Zákon jako takový je totiž podřízen Ústavě a ústavním zákonům [19].

2.1.1 Zákony vztahující se k činnosti jednotek PO

Danou problematikou vztahující se k činnosti jednotek PO se zabývají následující zákony:

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany (dále jen „PO“), jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany (dále jen „JPO“) [8].

- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky.

Zákonem se zřizuje Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen "hasičský záchranný sbor"), jehož základním posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek

před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Hasičský záchranný sbor plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.

Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti.

Hasičský záchranný sbor je oprávněn uzavírat jménem České republiky se všemi subjekty uvedenými v předchozím odstavci dohody upravující bližší podmínky a způsob vzájemné spolupráce [9].

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu [5].

- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností [4].

2.1.2 Nařízení vlády vztahující se k činnosti jednotek PO

Danou problematikou vztahující se k činnosti jednotek PO se zabývají následující právní předpisy.

Nařízení vlády č. 34/1986 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany ve znění pozdějších předpisů, který upravuje, komu jednorázové mimořádné odškodnění náleží.

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb., o stanovení pravidel na zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů

vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva.

Nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, která upravuje druhy dokumentace požární ochrany krajů a obcí, jejich obsah a vedení, minimální podmínky a rozsah poskytování péče zasahujícím osobám, systém pracovní pohotovosti a odměny za pohotovost, způsobu poskytování náhrady ušlého výdělku členům a podmínky akceschopnosti JSDH obcí.

Nařízení vlády č. 352/2003 Sb., o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků.

2.1.3 Vyhlášky vztahující se k činnosti jednotek PO

Vyhláškou se rozumí právní předpis, jenž se vztahuje k určitému zákonu. Obecně lze říci, že vyhláškou je jakýkoli způsob vyhlášení nějakého sdělení, které bylo vydáno a schváleno pravomocným orgánem. Danou problematikou se zabývají následující vyhlášky.

Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, který stanoví plošné pokrytí území, barevné označení vozidel, vnitřní organizaci a vybavení jednotek PO, způsob zřizování, organizaci řízení v jednotkách, stanovuje podmínky akceschopnosti jednotek, zásady velení a činnosti hasičů při zásahu, zásady činnosti jednotek na úseku civilní ochrany a obrany obyvatelstva, odbornou způsobilost a přípravu.

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), která stanoví technické podmínky technické bezpečnosti u právníckých a fyzických osob, způsob výkonu státního požárního dozoru.

Vyhláška č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, která stanoví technické podmínky vybraných věcných prostředků požární ochrany, jejichž splnění je podmínkou pro jejich zařazení do vybavení jednotek požární ochrany.

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, který stanoví zásady koordinace složek IZS při společném zásahu, zásady spolupráce operačních středisek základních složek, podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek, obsah a zpracování dokumentace IZS, zásady a způsob zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu, zásady způsobu krizové komunikace a spojení v IZS.

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, která stanoví postup při zřizování zařízení civilní ochrany, způsob informování, technické, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování a vyrozumění, způsob provádění evakuace, zásady postupu při poskytování úkrytů, požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování.

Vyhláška č. 35/2007 Sb., o technických podmínkách požární techniky, která stanoví technické podmínky pro zásahový požární automobil včetně kontejnerového provedení, dopravní automobil, automobilovou stříkačku, cisternovou automobilovou stříkačku, pěnový hasicí automobil a kombinovaný hasicí automobil.

Vyhláška č. 97/2008 Sb., o vzorech služebních stejnokrojů příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, jejich používání a způsobu vnějšího označení, a vzoru služebního průkazu (vyhláška o vystrojování a služebním průkazu příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky) [20].

Bezpečnostní legislativa se postupně vyvíjela a v daném čase vždy odrážela poptávku společnosti na zajištění bezpečnosti. Základní rámec pro činnost jednotek PO, které zajišťovali poskytování pomoci občanům, při jejich ohrožení mimořádné události nevojenského charakteru byl dán především zákonem o požární ochraně a navazujícími prováděcími předpisy. Zásadních změn bylo dosaženo až po roce 1997, kdy rozsáhlé povodně ukázaly, že neexistuje speciální legislativa, řešící likvidaci následků mimořádné události velkého rozsahu. Proto byl zahájen legislativní proces, jehož výsledkem bylo schválení legislativy v oblasti IZS a krizového řízení.

Právní předpisy obecně vždy řeší stanovení práv a povinností, určují kompetence v daných oblastech a zajišťují jednotný postup při záchranných a likvidačních pracích jednotek PO. Rozsah právní úpravy je v současné době dle mého názoru dostatečný, nejsou zde žádné mezery.

2.2 Jednotky požární ochrany

Základním posláním jednotek PO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací.

Jednotky PO působí buď v organizačním řízení, nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek PO. Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné připravenosti a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany, apod.

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky PO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, resp. likvidačních, prací, apod.

Hasiči jsou v jednotce PO rozděleni do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu, příp. skupin. Četu tvoří 2 až 3 družstva, příp. skupiny. Družstvo je tvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1+5). Družstvo o zmenšeném početním stavu se sestává z velitele a dalších tří hasičů (1+3). Skupinu tvoří velitel skupiny a 1 až 2 hasiči [13].

2.2.1 Druhy jednotek požární ochrany

Dle zřizovatele jednotky PO a vztahu osob, vykonávajících činnost v těchto jednotkách, ke zřizovateli jednotky PO se jednotky PO dělí na:

1. jednotky hasičského záchranného sboru kraje (HZS kraje), které jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem; v těchto jednotkách vykonávají činnost příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru,
2. jednotky sborů dobrovolných hasičů obce (SDH obce), které zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo hasičskému záchrannému sboru kraje,
3. jednotky hasičského záchranného sboru podniku (HZS podniku), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto

jednotkách vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru,

4. jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku (SDH podniku), zřizované právnickými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti [13].

Zvláštním druhem je vojenská hasičská jednotka, která má postavení obdobné jako jednotka dobrovolných hasičů podniku, přičemž zřizování vnitřní organizaci, vybavení a výkon služby v ní stanoví Ministerstvo obrany. Ministerstvo obrany rovněž stanoví podmínky odborné způsobilosti, nástupního odborného výcviku, odborné přípravy, zdravotní způsobilosti a funkční označení příslušníků vojenských hasičských jednotek [1].

Na každý druh jednotky PO jsou stanoveny odlišné nároky z hlediska jejich operační hodnoty, dané dobou výjezdu od nahlášení mimořádné události a maximální dobou dojezdu na místo zásahu, a odlišné nároky na osoby, vykonávající činnost v těchto jednotkách, z hlediska odborné, fyzické, zdravotní a psychické způsobilosti.

Činnost v jednotce SDH obce při hašení požáru a provádění záchranných prací při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech se považuje za výkon občanské povinnosti. Činnost v jednotce SDH obce při nařízeném cvičení nebo nařízené odborné přípravě je jiným úkonem v obecném zájmu.

2.2.2 Kategorie jednotek

Pro účely a z hlediska plošného pokrytí území ČR jednotkami PO se jednotky PO (dále jen „JPO“) v souladu s přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb. [8], ve znění pozdějších zákonů dělí na 6 kategorií označovaných JPO I až JPO VI:

- a) s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

JPO I

- jednotka Hasičského záchranného sboru ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) nebo jejich kombinaci,

- poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti,
- v místě dislokace plní úkoly místní jednotky PO; u početně málo obsazených stanic zpravidla v součinnosti s místní jednotkou SDH obce; doba výjezdu z místa dislokace do 2 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 20 min.

JPO II/1

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; doba výjezdu z místa dislokace do 5 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

JPO II/2

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; doba výjezdu z místa dislokace do 5 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

JPO III/1

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

JPO III/2

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000; doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut, doba příjezdu na místo zásahu do 10 min.

b) s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

JPO IV

- jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody; doba výjezdu z místa dislokace do 2 minut.

JPO V

- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu; doba výjezdu z místa dislokace do 10 minut.

JPO VI

- jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

Nezařazené

- jednotky PO nezařazené do plošného pokrytí. Nezařazená jednotka sboru dobrovolných hasičů obce má základní početní stav jako jednotka kategorie JPO V. Nezařazené jednotky PO se zpravidla zařazují do druhého a vyššího stupně poplachu v poplachových plánech.

V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod [13].

Více typů jednotek PO je v současné době proto, že to vychází z požadavků současné platné právní úpravy. Cílem zřízení různých typů jednotek PO je rozdělit odpovědnost za zajištění záchranných a likvidačních prací mezi státní správu, samosprávu a soukromé subjekty.

2.2.3 Operační hodnota jednotek požární ochrany

Každý druh jednotky PO má pro účely operačního řízení určitou hodnotu. Tato hodnota vypovídá o schopnosti jednotky PO zahájit a provádět plnění úkolů v operačním řízení na místě zásahu. Operační hodnotu jednotky PO tvoří:

- doba výjezdu jednotky PO z místa své trvalé dislokace po vyhlášení poplachu,
- územní působnost jednotky PO (doba jízdy, resp. vzdálenost, na místo zásahu).

Doba výjezdu jednotky PO je stanovena vyhláškou č. 247/2001, o organizaci a činnosti jednotek PO. Tato doba je maximálně:

- 2 minuty pro jednotky PO složené výlučně z hasičů z povolání,

- 10 minut pro jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své povolání,
- 5 minut pro jednotky PO složené z hasičů uvedených v předchozích dvou bodech nebo hasičů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště.

Územní působností jednotky PO se rozumí optimální vzdálenost pro dojezd určitého druhu jednotky k místu zásahu, která vymezuje území jejího standardního působení, tzv. "hasební obvod". Vyjadřuje se buď v minutách, nebo v kilometrech (při rychlosti jízdy vozidla 45-60 km/h dle místních podmínek). Při stanovení územní působnosti jednotek PO se vycházelo ze statistické analýzy zásahů jednotek PO a v potaz se braly zkušenosti z ostatních evropských států [13].

2.2.4 Způsob zřizování, vnitřní organizace a vybavení jednotek

Jednotkou požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.).

Jednotky hasičského záchranného sboru kraje jsou na území kraje dislokovány na stanicích. Rozmístění stanic, vnitřní organizaci, početní stav a předurčenost jednotek pro záchranné práce určuje MV - generální ředitelství HZS ČR.

Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí jsou zřizovány na základě zákona o požární ochraně jednotlivými obcemi. Minimální rozsah vybavení stejně jako minimální personální obsazení je určen přílohou č. 4. vyhlášky č. 247/2001 Sb.

Jednotky HZS podniku a JSDH podniku jsou zřizovány právnickými osobami na základě nebezpečnosti provozované činnosti. Minimální rozsah vybavení a personálního obsazení je stanoven rozhodnutím HZS kraje s přihlédnutím k charakteru ohrožení okolí činností subjektu.

Při činnosti jednotek dále působí:

- a) operační a informační středisko hasičského záchranného sboru kraje, pro potřebu území kraje; na území hlavního města Prahy, pro potřebu území hlavního města Prahy,
- b) operační a informační středisko hasičského záchranného sboru kraje, pro potřebu části území kraje, je-li to nezbytné k zajištění spojení mezi jednotkami

c) operační a informační středisko generálního ředitelství HZS ČR.

Operační střediska plní také funkci operačního střediska IZS.

2.2.5 Rozdíly mezi jednotlivými jednotkami PO

Mezi jednotlivými typy jednotek jsou rozdíly, které ovlivňují možnost jejího účinného nasazení. Obecně platí, že čím delší je doba volného rozvoje požáru, tím větší škody jsou způsobeny. Jako hlavní rozdíly, které mají vliv na celkový výsledek hasebních prací při požárech a na záchranných a likvidačních pracích při mimořádných událostech lze uvést zajištění dostatečného financování, akceschopnost jednotky, počet členů, samotná odbornost a připravenost členů jednotek PO [11].

- Akceschopnost – Akceschopností jednotky se rozumí organizační, technická a odborná připravenost sil a prostředků k provedení zásahu. Jednotka je akceschopná, jestliže:
  - a) početní stav hasičů a vnitřní organizace jednotky jsou v souladu s ustanovením a jednotka je schopna uskutečnit výjezd na zásah v časovém limitu,
  - b) hasiči mají osvědčení o odborné způsobilosti pro výkon funkce, kterou v jednotce zastávají, a v jednotce je prováděna pravidelná odborná příprava,
  - c) má za účelem provedení zásahu připravenou požární techniku a věcné prostředky PO a jsou splněny podmínky pro použití požární techniky a věcných prostředků PO.
- Finanční zabezpečení – JPO financuje ze svého rozpočtu její zřizovatel, zpravidla stát, obec nebo právnická osoba. Zákonem nejsou stanoveny žádné závazné limity, které by nařizovaly minimální objemy finančních prostředků pro zabezpečení jednotek PO. Výjimkou je pouze financování HZS ČR, který je organizační složkou státu a finanční prostředky jsou rozpočtovány přímo v rozpočtu ČR na příslušný rok. V ostatních případech záleží na zřizovateli, kolik finančních prostředků uvolní, aby zabezpečil akceschopnost zřizované jednotky.
- Počet členů JPO – minimální početní stavy členů jednotek je pro HZS ČR a JPO obcí stanoveno vyhláškou č. 247/2001 Sb. U ostatních jednotek se počty stanovují obdobně.
- Technika a věcné prostředky PO - minimální vybavení jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí vybranou požární technikou a vybranými věcnými prostředky PO je stanoveno paragrafem č. 7 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

- Odbornost a připravenost členů JPO – hasiči jsou odborně způsobilí pro výkon daných funkcí a v jednotce je prováděna pravidelná odborná příprava. Rozsah a zaměření prováděné odborné přípravy je stanoven rozdílně pro jednotlivé typy jednotek. Plán odborné přípravy se v jednotce zpracovává vždy na 1 kalendářní rok. Zaměření pro příslušný rok je vydáváno GŘ HZS ČR.

2.3 Jednotky SDH obcí

Základ systému plošného pokrytí území krajů jednotkami PO tvoří jednotky hasičských záchranných sborů krajů, které jsou při své činnosti významnou měrou doplňovány a podporovány jednotkami sborů dobrovolných hasičů obcí.

Zabezpečování požární ochrany na území obce je legislativně určeno do samostatné působnosti jednotlivých obcí. Tato povinnost na našem území existovala v různé podobě již v minulosti, kdy byly zřizovány různé hlásné služby a města i obce svými předpisy nařizovaly každému občanovi pomáhat při hašení požárů a poskytovat k tomu své věcné prostředky. Od sedmdesátých let 19. století začaly obce zřizovat první hasičské sbory dobrovolných hasičů i profesionálních hasičů, za účelem ochrany před požáry.

Tyto sbory plnily úlohu nejen v oblasti hašení požárů, ale i v oblasti samaritánské a společenské. Tuto úlohu plní sbory vesměs do dnešního dne.

Zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „JSDHO“) a zabezpečení její připravenosti k zásahu, je tedy z organizačního, materiálního a finančního hlediska plně v kompetencích obcí. Tuto povinnost obcím ukládá zákon č. 133/1985 o požární ochraně. Obce v samostatné působnosti zřizují jednotky SDH obcí k hašení požárů a provádění záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plnění dalších úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva. Zřízená jednotka SDH obce je její organizační složkou, zřízenou v souladu s příslušnými právními předpisy, zejména zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Potřeba jednotek SDH obcí se v dnešní době významnou měrou ukazuje zejména při živelních pohromách (povodně, apod.), kdy jsou zpravidla jedinými subjekty v obci, které dokáží poskytnout potřebnou pomoc při mimořádných událostech včetně základní pomoci obyvatelstvu.

2.3.1 Zřízení jednotky SDH obcí

Zřízení jednotky SDH obce je administrativně i organizačně náročný proces, který je možné zahrnout do níže uvedených bodů:

1. Projednání možnosti zřízení jednotky SDH obce.
2. Provedení náboru členů jednotky SDH obce.
3. Zřízení jednotky na zasedání zastupitelstva obce a zveřejnění usnesení zastupitelstva o zřízení jednotky SDH obce.
4. Zajištění zdravotních prohlídek nových členů jednotky SDH obce.
5. Uzavření smluvních vztahů se členy jednotky SDH obce.
6. Jmenování velitele jednotky SDH obce.
7. Zajištění vybavení jednotky SDH obce požární technikou a věcnými prostředky.
8. Vybavení členů jednotky SDH obce osobními a kolektivními ochrannými pracovními prostředky.
9. Zajištění odborné způsobilosti členů jednotky SDH obce.

Jsou-li dodrženy všechny body při zřizování JPO obce, je tato jednotka zařazena do systému plošného pokrytí území kraje jednotkami PO.

2.3.2 Zřízení požární hlídky místo jednotky

Požární hlídka nahrazuje v některých případech JPO. O zřízení požární hlídky místo jednotky PO rozhoduje místně příslušný HZS kraje. Pro hlídku je stanoven minimální početní stav, který je tvořen velitelem a třemi členy. Požární hlídka je přiměřeně vybavena osobními ochrannými prostředky a jednoduchými věcnými prostředky PO. Členové, kteří jsou zařazeni do požární hlídky, se musí zúčastňovat odborné přípravy.

2.3.3 Financování a dotace

Kromě finančních prostředků zřizovatelů jsou jednotky SDH obcí financovány také prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu, nebo z rozpočtů krajů. Obecně lze dotace a jiné finanční příspěvky pro jednotky SDH obcí rozdělit do pěti kategorií.

- Neinvestiční dotace Ministerstva vnitra ze státního rozpočtu na výdaje jednotek SDH obcí, která je určena na zabezpečení akceschopnosti jednotek. Prostředky lze použít na úhradu nákladů na odbornou přípravu členů jednotek a úhradu nákladů za zásahy jednotek mimo katastrální území svého zřizovatele. Tuto dotaci poskytují kraje, na základě přesného rozpisu částek od HZS kraje.

- Investiční dotace Ministerstva vnitra na zřízení a obnovu požární techniky užívané při zásazích. Dotace je určena na pořízení cisternových automobilových stříkaček.
- Dotace krajů na financování potřeb jejich jednotek SDH obcí. Jedná se o financování jednotek SDH obcí z rozpočtu kraje nad rámec dotace poskytované Ministerstvem vnitra.
- Další z možností financování je sponzoring.

Financování jednotek PO musí být v minimální výši zajištěno zřizovatelem, tedy obcí. Jednotka PO musí být akceschopná.

2.3.4 Výkon služby v jednotce SDH obce

Jednotka SDH obce plní následující základní úkoly:

- požární zásah – činnost, jež směřuje v první řadě k lokalizaci a následně k likvidaci požáru (nežádoucího hoření),
- záchranné práce – činnosti směřující k odvrácení nebo omezení rizik, vykonávané při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Hodnoty, které je nutno chránit, jsou především život, zdraví, majetek a životní prostředí,
- Na úseku ochrany obyvatelstva se zejména podílí na evakuaci obyvatel, označování oblastí s výskytem nebezpečných látek, varování obyvatel, dekontaminace osob nebo majetku a humanitární pomoc.

Obsahem záchranných prací jednotek SDH obcí při mimořádných událostech je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin. Je třeba zdůraznit, že na rozdíl od požáru, není úkolem jednotek likvidovat mimořádnou událost, ale omezit vzniklá rizika. Jednotky tedy nemají v úkolech činit veškerá opatření vedoucí k likvidaci mimořádných událostí, ale jen opatření nutná k bezprostřednímu odstranění hrozby ohrožení života, majetku nebo životního prostředí. Takové řešení je základním předpokladem toho, jak se vyhnout nebezpečí jednání, které by mohlo v procesu řízení rizik havárie uškodit z důvodu nekompetentních a neodborných postupů.

Předpokladem pro výkon služby v jednotce SDH obce je z důvodu jejího zaměření a náročné fyzické práce, dobrý zdravotní stav každého člena. Proto se musí každý člen SDH

obce podrobovat zdravotním prohlídkám v intervalu 1x za dva roky, není-li lékařem stanoveno jinak.

Dalším předpokladem pro výkon služby v jednotce SDH obce je odbornost. Proto jsou členové jednotky povinni každý rok absolvovat pravidelnou odbornou přípravu. Ta zahrnuje prohlubování odborných dovedností, tělesnou přípravu, prověřovací a taktická cvičení [31].

2.4 Jednotky hasičského záchranného sboru podniku

Službu v jednotce hasičského záchranného sboru podniku (dále jen "HZS podniku") vykonávají zaměstnanci HZS podniku, jejichž pracovně právní vztah se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů. Zaměstnanci, obdobně jako příslušníci, mohou mít dobu služby rozvrženu rovnoměrně nebo nerovnoměrně.

Nerovnoměrně rozvržená doba služby zaměstnanců je zpravidla organizována na 4 směny, které jsou označovány A, B, C, D. Směna zabezpečuje nepřetržitou připravenost jednotky HZS podniku po dobu 12 hodin. Střídání směn probíhá zpravidla v 6.00 hodin (tzv. denní směna) a v 18.00 hodin (tzv. noční směna). Směna se dělí na 11 hodin výkonu služby a 1 hodinu nařízené pohotovosti v místě výkonu služby, přičemž nařízenou pohotovostí jsou přestávky na jídlo a oddech. Zaměstnanci pracují v různých pracovních cyklech, např. 1 den ranní - 1 den noční - 2 dny mezisměnového volna; 2 dny ranní - 2 dny noční - 4 dny mezisměnového volna, apod.

Organizace směny je obdobná jako u jednotky HZS kraje, pouze s tím rozdílem, že početní stavy směny se stanovují s ohledem na míru požárního nebezpečí areálu podniku, resp. technologie.

Výkon služby je upraven v Pokynu Generálního ředitele HZS ČR č. 25/2009 "Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků" [23].

Tabulka 1. Přehled jednotek HZS podniku ve Zlínském kraji

721	601	IV	KM	BY	Loukov	Čepro a.s., Praha
724	603	IV	ZL	OT	Napajedla	Fatra a.s., Napajedla
724	602	IV	ZL	OT	Otrokovice	Barum Continental s.r.o., Otrokovice
723	601	IV	VS	VM	Valašské Meziříčí	DEZA a.s., Valašské Meziříčí
724	605	IV	ZL	ZL	Zlín	Tajmac - ZPS a.s., Zlín

Tabulka 2. JSDH podniku ve Zlínském kraji

722	814	VI	UH	UB	Bojkovice	Zeveta Ammunition a.s., Bojkovice
721	804	VI	KM	BY	Bystřice pod Hostýnem	TON a.s., Bystřice pod Hostýnem
722	803	VI	UH	UH	Hluk	Visteon - Autopal s.r.o., Nový Jičín
721	809	VI	KM	HO	Holešov	TON a.s., Bystřice pod Hostýnem
721	815	VI	KM	KM	Koryčany	KORYNA nábytek a.s., Koryčany
722	816	VI	UH	UH	Kunovice	Aircraft Industries a.s., Kunovice
722	815	VI	UH	UH	Staré Město	Colorlak a.s., Staré Město
722	800	VI	UH	UH	Uherské Hradiště	Mesit reality s.r.o., Uherské Hradiště
723	802	VI	VS	VM	Valašské Meziříčí	SCHOTT CR a.s., Valašské Meziříčí
724	600	VI	ZL	ZL	Zlín	Mitas a.s., Praha
723	801	VI	VS	RO	Zubří	Gumárny Zubří a.s., Zubří

2.5 Plošné pokrytí sil a prostředků jednotek PO ve Zlínském kraji

Plošným pokrytím území Zlínského kraje jednotkami PO se rozumí rozmístění jednotek PO na území kraje pro zajištění garantované pomoci občanům na území kraje v případě požárů a jiných mimořádných událostí jednotkami PO v souladu se zákonem.

Kategorie jednotky PO vyjadřuje její předurčenost v systému plošného pokrytí pro požární zásah nebo záchranné práce na příslušném území ve smyslu zákona č. 133/21985 Sb.

Výjezdem se rozumí síly a prostředky, které jednotka PO organizuje a plánuje pro zabezpečení účinného zásahu v katastrálním území pro zajištění plošného pokrytí.

K zabezpečení plošného pokrytí každý kraj HZS zpracovává podklady pro dokumentaci kraje.

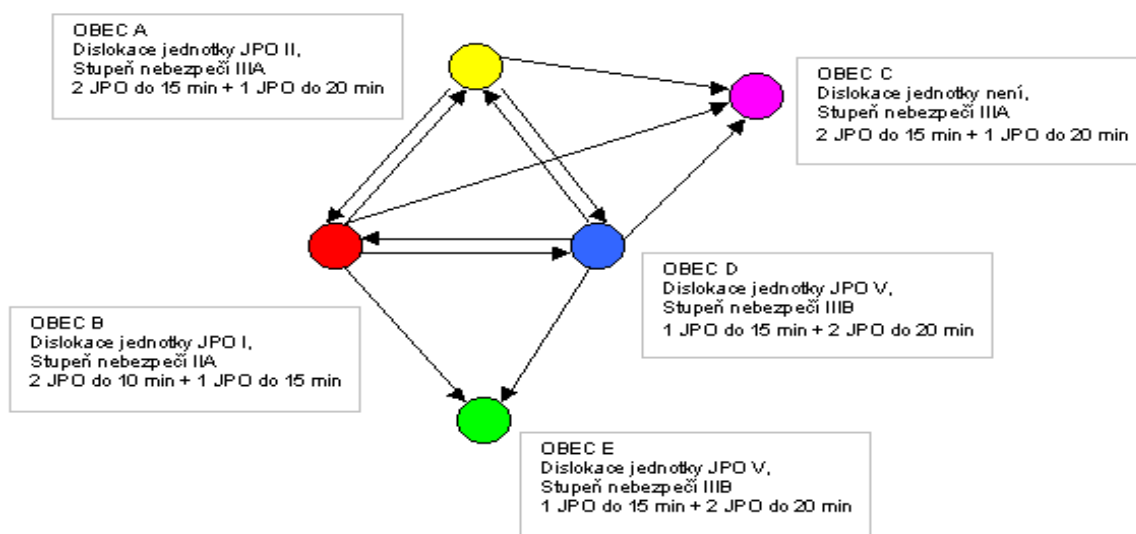
Tabulka 3. Základní tabulka PP je stanovena přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb., o PO

Základní tabulka plošného pokrytí		
Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Poznámka: 1 JPO - jedna jednotka PO; 2 JPO - dvě jednotky PO; min - minut.

2.5.1 Tvorba plošného pokrytí území kraje

Praktickým naplněním plošného pokrytí je, že dislokace a velikost jednotlivých druhů jednotek PO je volena tak, aby katastrální území obcí v závislosti na stupni nebezpečí byly zabezpečeny požadovaným minimálním množstvím sil a prostředků jednotek PO vyplývající ze zákona o PO. Jednotky PO jsou dle své operační hodnoty přiřazovány k jednotlivým katastrálním územím obcí.

Obrázek 2. Předurčenost jednotek [30].

Na obrázku č. 2 je znázorněno zabezpečení pěti obcí s různým stupněm nebezpečí. Je patrné, že obec C jednotku PO nezřídila a základní úroveň pomoci zabezpečují jednotky PO s územní působností. S jednou z nich může obec uzavřít smlouvu o sdružení prostředků ve smyslu § 69a zákona o požární ochraně. Touto dohodou musí být zabezpečen dojezd společné jednotky PO tak, aby její zásah byl z časového hlediska přijatelný pro zabezpečení katastru obce v souladu se základními požadavky plošného pokrytí.

Z právního hlediska je důležité, že předurčenost jednotek PO pro daný katastr obce je stanovena nařízením kraje, které má charakter právního předpisu [30].

2.5.2 Předurčení jednotek PO ve Zlínském kraji

Pro provádění speciálních činností jsou z jednotek PO kategorií JPO I, JPO II a JPO III vyčleněny jednotky, které jsou k těmto činnostem předurčeny svým vybavením a organizací.

V rámci Zlínského kraje jsou jednotlivé jednotky předurčeny pro speciální činnosti a to:

a) Předurčenost k záchranným pracím při silničních dopravních nehodách (dále jen „DN“)

Podle rozsahu vybavení a speciálních záchranných prací se rozlišují následující typy předurčenosti:

- A** - jednotka HZS kraje předurčená pro záchranné práce na dálnicích, rychlostních silnicích a silnicích I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu určená MV-GŘ HZS ČR na návrh HZS kraje,
- je vybavena rychlým zásahovým automobilem (dále jen „RZA“) nebo technickým automobilem (dále jen „TA“) minimální hmotnostní třídy L nebo cisternovou automobilovou stříkačkou (dále jen „CAS“) ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M,
  - základní početní stav směny stanoveným zvláštním právním předpisem je zvýšen o dva příslušníky
- B** - jednotka HZS kraje nebo JSDHO kategorie JPO II předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích určená MV-GŘ HZS ČR na návrh HZS kraje,
- je vybavena RZA nebo TA minimálně hmotnostní třídy L,
- C** - jednotka HZS kraje předurčená pro záchranné práce na všech komunikacích nebo JSDHO kategorie JPO II (výjimečně kategorie JPO III) předurčená pro záchranné práce zpravidla na vybraných úsecích dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy pro dálkovou a mezistátní dopravu určená územně příslušným HZS kraje,
- je vybavena CAS ve speciálním technickém provedení minimálně hmotnostní třídy M,
- F** - jednotka HZS kraje určená jako opěrný bod pro vyprošťování těžkých vozidel,
- je vybavena vyprošťovacím automobilem nebo automobilovým jeřábem s nosností výložníku nad 20 tun.

Stanice jsou dále rozděleny podle typu:

- C1 – stanice umístěná v obci s počtem obyvatel do 50 000 obyvatel, jednotka HZS kraje zabezpečuje výjezd dvou družstev,
- C2 - stanice umístěná v obci s počtem obyvatel od 50 000 do 75 000 obyvatel, jednotka HZS kraje zabezpečuje výjezd dvou družstev,

- C3 - stanice umístěná v obci s počtem obyvatel nad 75 000 obyvatel, jednotka HZS kraje zabezpečuje výjezd tří družstev,
- P0 - stanice umístěná v obci do 15 000 obyvatel, kde jednotka HZS kraje vznikla sdružením prostředků obce a HZS kraje,
- P1 - stanice umístěná v obci do 30 000 obyvatel, jednotka HZS kraje zabezpečuje výjezd družstva 1+3,
- P2 – stanice, která zabezpečuje výjezd družstva 1+5, je vybavena požární a výškovou technikou,
- P3 - stanice umístěná v obci nebo části obce do 30 000 obyvatel, kde jednotka HZS kraje zabezpečuje výjezd jednoho družstva 1+5 a 1+3,
- P4 - stanice umístěná v obci nebo části obce nad 30 000 obyvatel, kde HZS kraje zabezpečuje výjezd dvou družstev 1+5.

Tabulka 4. Seznam jednotek PO předurčených pro záchranné práce při silničních dopravních nehodách ve Zlínském kraji [30].

Evidenční číslo JPO	Jednotka	TYP JPO	Dislokace	Zřizovatel
721	0 10	C1-B-S	Kroměříž	HZS Zlínského kraje
721	0 11	P1-C-Z	Bystřice pod Hostýnem	HZS Zlínského kraje
721	0 12	P0-C-Z	Holešov	HZS Zlínského kraje
721	0 13	P0-C-Z	Morkovice	HZS Zlínského kraje
722	0 10	C1-B-S	Uherské Hradiště	HZS Zlínského kraje
722	0 11	P2-C-Z	Uherský Brod	HZS Zlínského kraje
723	0 10	P3-C-Z	Vsetín	HZS Zlínského kraje
723	0 11	C1-B-S	Valašské Meziříčí	HZS Zlínského kraje
724	0 10	C3-C-O	Zlín	HZS Zlínského kraje
724	0 11	P1-C-Z	Valašské Klobouky	HZS Zlínského kraje
724	0 12	P0-C-Z	Slavičín	HZS Zlínského kraje
724	0 13	P0-C-Z	Luhačovice	HZS Zlínského kraje
724	0 14	P1-C,F-Z	Otrokovice	HZS Zlínského kraje
723	1 05	JPO II/1-C	Horní Bečva	Obec Horní Bečva
723	1 14	JPO II/1-C	Karolinka	Město Karolinka
721	1 20	JPO II/1-C	Koryčany	Město Koryčany
723	1 34	JPO II/2-C	Rožnov pod Radhoštěm	Město Rožnov pod Radhoštěm
722	1 12	JPO II/1-C	Starý Hrozenkov	Obec Starý Hrozenkov
722	1 13	JPO II/2-C	Strání	Obec Strání

b) Předurčenost k záchranným pracím při chemických haváriích

Opěrným bodem pro likvidaci havárií nebezpečných látek (dále jen „NL“) se rozumí jednotky PO s typem předurčenosti „O“, které jsou dislokovány na 12 stanicích příslušných HZS. Opěrným bodem pro rozšířenou detekci nebezpečných látek jsou chemické laboratoře

a pracoviště chemické služby, pro HZS Zlínského kraje toto zajišťuje HZS Moravskoslezského kraje (CHL Frenštát pod Radhoštěm).

Podle rozsahu vybavení a speciálních záchranných prací při haváriích NL se stanovují typy předurčenosti:

- O - jednotka HZS kraje určená jako opěrný bod pro likvidaci havárií NL,
  - zajišťuje pohotovost skupiny 3 specialistů na NL k výjezdu nad rámec základního početního stavu směny příslušné stanice HZS kraje,
  - maximální doba dojezdu jednotky typu „O“ z místa dislokace na předpokládané nejvzdálenější místo zásahu je 120 minut,
- S - jednotka HZS kraje určená MV-GŘ HZS ČR na návrh HZS kraje dislokovaná zpravidla v místech hlavních přepravních tras NL,
  - maximální doba dojezdu jednotky PO s typem předurčenosti „S“ z místa dislokace na předpokládané nejvzdálenější místo zásahu je 40 minut,
- Z - každá jednotka HZS kraje nezařazená do typu předurčenosti „S“ nebo „O“ nebo JSDHO kategorie JPO II určená územně příslušným HZS kraje.

S ohledem na zařazení jednotky HZS kraje nebo JSDHO se typy předurčenosti jednotky PO uvádí společně s označením typu stanice, popř. s označením kategorie JSDHO. Typ předurčenosti jednotky HZS kraje k záchranným pracím při silničních DN se na druhém místě za pomlčkou po označení typu stanice, typ předurčenosti k zásahu na NL se uvádí na posledním místě (např. P1-A-Z nebo C2-C, E-S nebo C3-B,F-O). Typ předurčenosti JSDHO k záchranným pracím při silničních DN se uvádí po označení kategorie JSDHO, typ předurčenosti k zásahu na NL se uvádí na posledním místě (např. JPOII/2-B-Z nebo JPOII/1-D-Z nebo JPOIII/1-C).

c) Předurčenost k záchranným pracím při plnění úkolů ochrany obyvatelstva

Jednotky PO zajišťují při řešení mimořádných událostí velkého rozsahu také ochranu obyvatelstva. Pro plnění tohoto úkolu je potřeba zajistit dostatečné množství sil a prostředků, které zásah provedou. Jednotky PO se mohou specializovat na různé činnosti, kdy náplň činnosti těchto jednotek PO je v jednotlivých krajích odlišná. Vše je však v dnešní době závislé na financích těchto jednotek, personálním obsazení a odborném vyškolení a vycvičení jednotek PO. Každý kraj si náplň činnosti jednotek PO upravuje sám. HZS Zlínského kraje upravil předurčení jednotek PO na základě několika kritérií:

- podle zón havarijního plánování,

- podle oblastí ohrožených zvláštními povodněmi pod vodními díly,
- podle záplavových oblastí,
- podle oblastí s významnými dopravními uzly- kam řadíme silniční uzly, rychlostní komunikace, železniční uzly [30].

Tabulka 5. Seznam jednotek PO předurčených pro speciální úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva ve Zlínském kraji [30].

P.č.	ÚO	ORP	Obec - jednotka	Zřizovatel
1.	ZL	LU	Řetechov	Luhačovice
2.	ZL	OT	Halenkovice	Halenkovice
3.	ZL	OT	Tlumačov	Tlumačov
4.	ZL	VI	Neubuz	Neubuz
5.	ZL	VK	Bylnice	Brumov-Bylnice
6.	ZL	ZL	Jaroslavice	Zlín
7.	ZL	ZL	Tečovice	Tečovice
8.	KM	BY	Libosváry	Loukov
9.	KM	BY	Osíčko	Osíčko
10.	KM	HO	Martinice	Martinice
11.	KM	HO	Rymice	Rymice
12.	KM	KM	Chvalnov	Chvalnov - Lísky
13.	KM	KM	Šelešovice	Šelešovice
14.	KM	KM	Lískovec	Koryčany
15.	KM	KM	Rataje	Rataje
16.	KM	KM	Zástřizly	Zástřizly
17.	KM	KM	Zlobice	Zlobice
18.	UH	UB	Bzová	Bojkovice
19.	UH	UB	Drslavice	Drslavice
20.	UH	UB	Komňa	Komňa
21.	UH	UB	Pitín	Pitín
22.	UH	UB	Těšov	Uherský Brod
23.	UH	UH	Boršice	Boršice
24.	UH	UH	Březolupy	Březolupy
25.	UH	UH	Kněžpole	Kněžpole
26.	UH	UH	Kudlovice	Kudlovice
27.	UH	UH	Mistřice	Mistřice
28.	VS	RO	Prostřední Bečva	Prostřední Bečva
29.	VS	RO	Vigantice	Vigantice
30.	VS	RO	Zubří	Zubří
31.	VS	VM	Lhota u Choryně	Valašské Meziříčí
32.	VS	VM	Jarcová	Jarcová
33.	VS	VM	Lešná	Lešná
34.	VS	VM	Podlesí	Valašské Meziříčí
35.	VS	VS	Jasénka	Vsetín
36.	VS	VS	Jezerné	Velké Karlovice
37.	VS	VS	Lidečko	Lidečko
38.	VS	VS	Lužná	Lužná

Zavedení systému předurčenosti jednotek pro specifické činnosti umožňuje výrazně snížit náklady na vybavení jednotlivých jednotek PO speciální technikou a věcnými prostředky požární ochrany. Speciální technikou nemusí být vždy vybavovány všechny jednotky, ale pouze ty předem určené, které dokáží poskytnout pomoc pro větší území. Specializace u vybraných jednotek umožňuje kvalitnější vyškolení obsluhy.

3 SPOLUPRÁCE JEDNOTEK PO PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH

Systém jednotek PO byl v historii ČR vždy založen na existenci dvou typů jednotek. Z počátku vznikaly profesionální sbory především ve velkých městech. V ostatních městech a obcích bývaly zakládány pouze dobrovolné sbory. Zřizovateli byly v této době vždy pouze města a obce. V průběhu dalšího vývoje došlo postupně na úseku požární ochrany k oddělení státní správy a samosprávy. Vznikly tak jednotky profesionální, jejichž zřizovatelem je stát a jednotky dobrovolné, jejichž zřizovateli jsou jednotlivé obce. Vzhledem k omezenému početnímu stavu profesionálních hasičů, kterých je v současné době ve Zlínském kraji cca 422 je nutné, aby byl celý systém doplněn o další typy jednotek PO pro zvládnutí mimořádných událostí. Účinná spolupráce jednotek při řešení mimořádných událostí je zárukou, že se občanům ve Zlínském kraji dostane odborné pomoci v garantovaném čase. Pro zajištění včasné pomoci jsou profesionální jednotky HZS Zlínského kraje rozmístěny v 13 stanicích, naproti tomu většina obcí ve Zlínském kraji má zřízenou jednotku sboru dobrovolných hasičů.

V této kapitole jsou analyzovány zásahy jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010, v roce 2011 a jejich vzájemné porovnání.

3.1 Porovnání statistických údajů o zásahové činnosti ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

V tabulce 6 je uveden celkový počet událostí za každý uvedený rok, poté počet zásahů a procento z celkového počtu jednotlivých jednotek PO, jak se na řešení události podílely. Na konec je uveden průměr jednotlivých hodnot. Jednotlivé data jsou znázorněna v tabulce, kde jsou data absolutní a v grafu procentuálně. V roce 2010 zasahovaly jednotky požární ochrany celkem 7142 krát, což bylo o 1822 zásahů více než v roce 2009. Z toho jednotky HZS krajů zasahovaly 3227 krát, což je jen o 43 zásahů více než v roce 2007, ale oproti roku 2008 je to o 534 zásahů více. Podíl jednotek HZS kraje k celkovému počtu představoval v roce 2010 45,18 %, oproti tomu v roce 2007 to bylo 62,50 %, což značí snížení o 17,32 %. V průměru za porovnávané období jednotky HZS kraje zasahovaly 3002 krát, což představuje procentuální podíl na celkovém počtu zásahů 55,67 %. V roce 2010 zasahovaly jednotky SDH obcí 3238 krát, což je o 1782 zásahů více než v roce 2007,

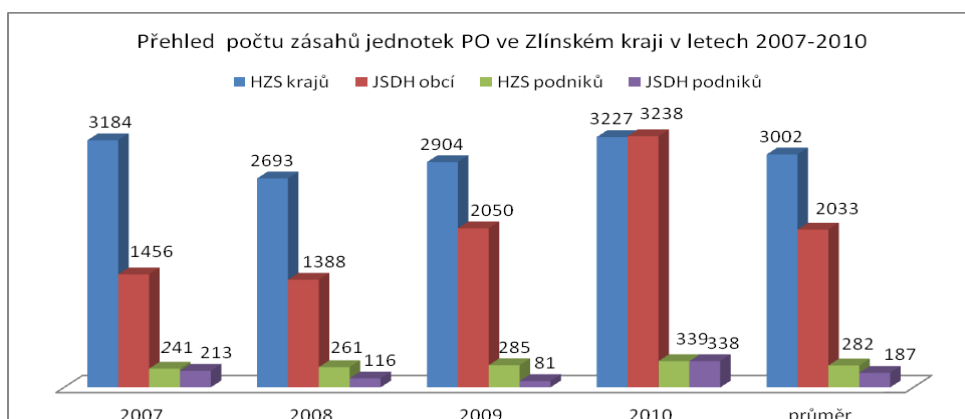
tedy došlo k navýšení více jak o 100 %. Podíl jednotek SDH obcí v roce 2010 představoval 45,34 %, oproti tomu v roce 2007 to bylo 28,58 %, tedy došlo k nárůstu o 16,76 %. V průměru za porovnávané období jednotky SDH obcí zasahovaly 2033 krát, což představuje procentuální podíl na celkovém počtu zásahů 35,9 %. Toto je způsobeno tím, že v porovnávaných letech rostl počet zásahů jednotek SDH obcí a tím pádem se zvyšoval i podíl k celkovému počtu zásahů. Jednotky HZS podniků v roce 2010 zasahovaly 339 krát, což je o 98 zásahů více než v roce 2007. Procentuální podíl na celkovém počtu zásahu u jednotek HZS podniků v roce 2010 představoval 4,75%, stejně jako v roce 2007 to bylo 4,73%. V průměru za porovnávané období jednotky HZS podniků zasahovaly 282 krát, což představuje procentuální podíl na celkovém počtu zásahů 5,17%. Jednotky SDH podniků v roce 2010 zasahovaly 338 krát, což je o 125 zásahů více než v roce 2007, ale např. oproti roku 2009 je to o 257 zásahů více, protože v letech 2008 a 2009 došlo ke snížení počtu zásahu. V průměru za vyhodnocované období jednotky SDH podniků zasahovaly 187 krát, což představovalo procentuální podíl na celkovém počtu 3,26%.

Z porovnávaných hodnot vyplývá, že od roku 2008 do roku 2010 docházelo k nárůstu celkového počtu událostí, kdy v roce 2010 ve Zlínském kraji jednotky PO zasahovaly celkem 7142 krát, což je o 2684 zásahů více než v roce 2008. To mělo za následek, že došlo i k nárůstu zásahů všech jednotek PO, zejména však jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí. Přestože počet zásahů jednotek HZS kraje měl rostoucí tendenci, tak podíl k celkovému počtu zásahů má klesající tendenci. Toto bylo způsobeno tím, že v porovnávaných letech počet zásahů jednotek SDH obcí měl rostoucí tendenci a tím pádem došlo k nárůstu procentuálního podílu k celkovému počtu zásahů těchto jednotek. Bylo to způsobeno především tím, že v roce 2010 byly povodně, na kterých se JSDH obcí ve velké míře podílely. Počet zásahů jednotek HZS podniku se v uvedených letech lišil minimálně. Počet zásahů u jednotek SDH podniku měl od roku 2007 do roku 2009 klesající tendenci, kdy v roce 2010 došlo ke zvýšenému počtu zásahu jednotek SDH podniků, ale i přes toto navýšení, mají tyto jednotky procentuální podíl na celkovém počtu zásahů ze všech jednotek PO nejmenší. V průměru je procentuální podíl na celkovém počtu zásahů u HZS krajů 55,67 %, jednotek SDH obcí 35,9 %, jednotek HZS podniků 5,17 % a jednotek SDH podniků 3,26 %.

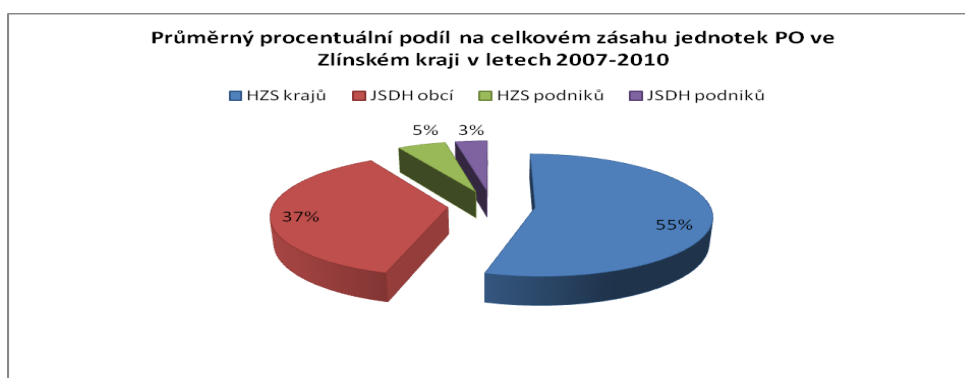
K porovnání statistických údajů bylo použito grafické znázornění, a to buď v absolutních číslech, nebo v procentuálním vyjádření prostřednictvím grafů. Procenta jsou v těchto grafech počítána vždy z celkového nebo průměrného podílu zásahů.

Tabulka 6. Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

Rok	Zásahy								
	Celkem Počet událostí	HZS krajů		JSDH Obcí		HZS Podniků		JSDH Podniků	
		Počet	% z celk.	Počet	% z celk.	Počet	% z celk.	Počet	% z celk.
2007	5094	3184	62,5	1456	28,58	241	4,73	213	4,18
2008	4458	2693	60,41	1388	31,14	261	5,85	116	2,6
2009	5320	2904	54,59	2050	38,53	285	5,36	81	1,53
2010	7142	3227	45,18	3238	45,34	339	4,75	338	4,73
průměr	5504	3002	55,67	2033	35,9	282	5,17	187	3,26

Graf 1. Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

Graf 2. Průměrný procentuální podíl zásahů všech jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

V následující tabulce je uveden přehled počtu událostí podle typu události za každý uvedený rok, dále je zde uveden průměr počtu událostí podle typu události na uvedené období a celkový počet podle typu události za každý uvedený rok.

V tabulce jsou uvedeny statistické údaje, které jsou doplněny o grafické znázornění, a to buď v absolutních číslech, nebo v procentuálním vyjádření prostřednictvím grafů. Procenta jsou v těchto grafech počítána vždy z celkového nebo průměrného podílu typů událostí.

Tabulka 7. Přehled počtu událostí v letech 2007-2010

Typ události/Rok	2007	2008	2009	2010	Průměr
Požáry (P)	721	652	673	686	673
Dopravní nehoda (DN)	878	772	835	874	820
Únik nebezpečné chemické látky (UNL)	156	143	182	143	149
Technická havárie (TH)	1428	1267	1388	2216	1562
Radiační havárie a nehoda (RHN)	0	0	0	0	0
Ostatní mimořádné události (OMU)	1	4	0	0	1
Planý poplach (PP)	254	250	247	250	253
Celkem	3690	3209	3537	4169	3458

Z tabulky vyplývá, že nejčastější událostí podle typu události, na kterých byl jednotkami PO, prováděn zásah, jsou technické havárie. Dále podle četnosti následují dopravní nehody, požáry, plané poplasy, úniky nebezpečných látek a ostatní mimořádné události. Zajímavostí je, že za vyhodnocované období, nedošlo k žádné události typu radiační havárie a nehoda, přestože se ve Zlínském kraji nacházejí pracoviště s radioaktivními zariadeními a dochází také k přepravě těchto látek přes území kraje.

Vysvětlení jednotlivých typů událostí:

- **Technická havárie (TH)**

Jedná se o zásah u události vedoucí k odstranění nebezpečí nebo nebezpečných stavů.

TH technická havárie – odstranění nebezpečí nebo nebezpečných stavů velkého rozsahu či značných následků na zdraví osob, zvířat či majetku (např. destrukce objektu).

TH technická pomoc – odstranění nebezpečí nebo nebezpečných stavů menšího rozsahu mimo technologický provoz závodů. Jedná se o pomoc technikou jednotek bez návaznosti jakéhokoliv technologického provozu resp. výroby, např. vyproštění osob z výtahu, nouzové otevření bytu, odstranění překážek z komunikací a jiných prostor, otevírání

uzamčených prostor, likvidace spadlých stromů, odvětrání prostor, záchrana osob a zvířat, asistence při hledání nástražného systému aj.

TH technologická pomoc – odstranění nebezpečí nebo nebezpečných stavů v technologickém provozu závodů. Jedná se o pomoc technikou jednotek v určité technologii či provozu podniku, např. náhrada havarovaného chlazení, nouzová dodávka vzduchu, požární asistence aj.

TH ostatní pomoc – nelze klasifikovat předchozími druhy technické havárie. Jedná se např. o odvoz nebo převoz pacienta či lékaře i na vyžádání jiné služby (přímo i nepřímo poskytnutá pomoc).

- **Dopravní nehoda (DN)**

Jedná se o zásah JPO u MU mající charakter činností spojených s odstraňováním následků kolize dopravních prostředků. Pokud by v činnosti JPO převládaly jiné činnosti, např. z důvodu úniku nebezpečné látky do životního prostředí, klasifikuje se tento zásah podle převažujícího charakteru. Zásah na DN s následným požárem se posuzuje jako požár. Za DN je považován i zásah, kdy JPO dopravní prostředek pouze vyprošťovaly z prostorů mimo komunikaci, odstraňovaly pouze drobné následky DN (očištění komunikace nebo odstranění úniku látek).

- **Požáry (P)**

Rozumí se požární zásah na každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení či zranění osob nebo zvířat anebo ke škodám na majetku. Za požár se považuje i nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata nebo majetek nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.

- **Planý poplach (PP)**

Činnost jednotky vyvolaná z důvodu ohlášení požáru nebo jiné události jednotce, která se nepotvrdila.

- **Únik nebezpečné chemické látky (UNL)**

Zásah JPO u MU spojený s nežádoucím uvolněním nebezpečných chemických látek včetně ropných produktů (během výroby, dopravy nebo manipulace) a ostatních látek.

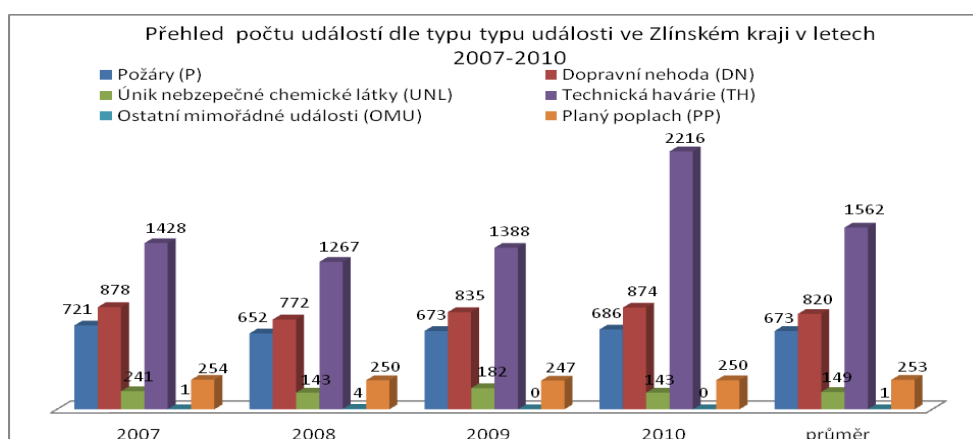
Zásah k omezení nebo snížení rizika nekontrolovatelného úniku hořlavých, výbušných, žiravých, jedovatých, zdraví škodlivých, radioaktivních a jiných nebezpečných látek, ropných produktů případně ostatních látek do životního prostředí (zemní plyn, kyseliny a jejich soli, louhy, čpavek apod.).

- **Radiační havárie a nehoda (RH)**

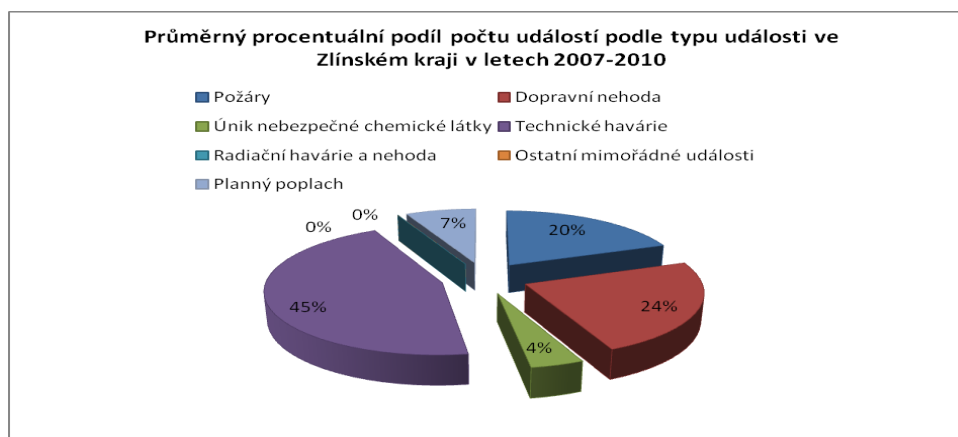
Zásah události spojený s nepřipustným uvolněním radioaktivních látek nebo ionizujícího záření.

- **Ostatní mimořádná událost (OMU)**

Zásah u jiné události např. epidemie nebo nákaza způsobená nebezpečnou nemocí a dále pak všechny zásahy u událostí, které nelze klasifikovat předchozími kategoriemi [27].

Graf 3. Přehled počtu událostí dle typu události ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

Graf 4. Průměrný procentuální podíl počtu událostí podle typu události ve Zlínském kraji v letech 2007-2010

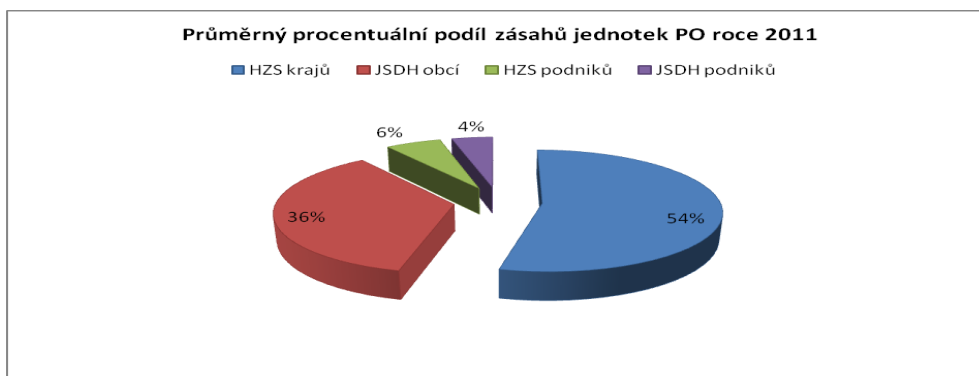
3.2 Statistické údaje o zásahové činnosti za rok 2011

V roce 2011 zasahovaly jednotky požární ochrany ve Zlínském kraji celkem 5844 krát, což je o 1298 případů méně než v roce 2010. Z toho jednotky HZS krajů zasahovaly 3150 krát,

což je o 77 případů méně než v roce 2010. Podíl jednotek HZS krajů k celkovému počtu představoval 53,90 %, oproti tomu v roce 2010 to bylo 45,18 %, což značí navýšení o 8,72 %. Když porovnáme počet zásahů za rok 2011 s průměrem zásahů jednotek HZS krajů za porovnávané období v letech 2007-2010, který činil 3002 zásahů, tak zjistíme, že jednotky HZS krajů zasahovaly v roce 2011 o 148 zásahů více, než byl tento průměr. To znamená, že došlo navýšení těchto zásahů v řádu desítek, ale oproti tomu procentuální podíl na celkovém počtu zásahů klesl o 1,77 %. V roce 2011 zasahovaly jednotky SDH obcí 2107 krát, což je o 1131 zásahů méně než v roce 2010, tedy došlo ke značnému snížení počtu zásahů těchto jednotek. Podíl jednotek SDH obcí v roce 2011 představoval 36,50 %, oproti tomu v roce 2010 to bylo 45,34 %, tedy došlo ke snížení o 8,84 %. Když porovnáme počet zásahů za rok 2011 s průměrem zásahů jednotek SDH obcí za porovnávané období v letech 2007-2010, který činil 2033 zásahů, tak zjistíme, že jednotky SDH obcí zasahovaly v roce 2011 o 74 zásahů více, než byl tento průměr. Z toho vyplývá, že i u těchto jednotek SDH obcí došlo v roce 2011 k malému navýšení zásahů v řádu desítek, ale procentuální podíl na celkovém počtu zásahu oproti dlouhodobému průměru vzrostl jen o 0,15 %. V roce 2011 zasahovaly jednotky HZS podniků 337 krát, což je jen o 2 zásahy méně než v roce 2010. Procentuální podíl na celkovém počtu zásahů u jednotek HZS podniků v roce 2011 představoval 5,77 %, oproti tomu v roce 2010 to bylo 4,75 %, tedy došlo k navýšení o 1,02 %. Když porovnáme počet zásahů za rok 2011 s průměrem zásahů jednotek HZS podniků za porovnávané období v letech 2007-2010, který činil 282 zásahů, tak zjistíme, že jednotky HZS podniků zasahovaly v roce 2011 o 55 zásahů více, než byl tento průměr. Z toho vyplývá, že došlo i u těchto jednotek k velmi malému navýšení těchto zásahů, což představuje navýšení procentuálního podílu o 0,60 %. Jednotky SDH podniků v roce 2011 zasahovaly 250 krát, což je o 88 zásahů méně než v roce 2010. Procentuální podíl na celkovém počtu jednotek SDH podniku v roce 2011 představoval 4,28 %, oproti tomu v roce 2010 to bylo 4,73 %, tedy došlo ke snížení o 0,45 %. Když opět porovnáme počet zásahů za rok 2011 s průměrem zásahů jednotek SDH podniků za porovnávané období v letech 2007-2010, který činil 187 zásahů, tak zjistíme, že jednotky SDH podniků zasahovaly v roce 2011 o 63 zásahů více, než byl tento průměr. To znamená, že i u jednotek SDH podniků došlo k minimálnímu navýšení těchto zásahů, což představuje navýšení procentuálního podílu na celkovém počtu zásahů o 1,02% [28].

Tabulka 8. Přehled počtu zásahů ve Zlínském kraji v roce 2011

Rok	Zásahy								
	Celkem	HZS krajů		JSDH Obcí		HZS Podniků		JSDH Podniků	
	Počet událostí	Počet	% z celk.	Počet	% z celk.	Počet	% z celk.	Počet	% z celk.
2011	5844	3150	53,90	2107	36,05	337	5,77	250	4,28

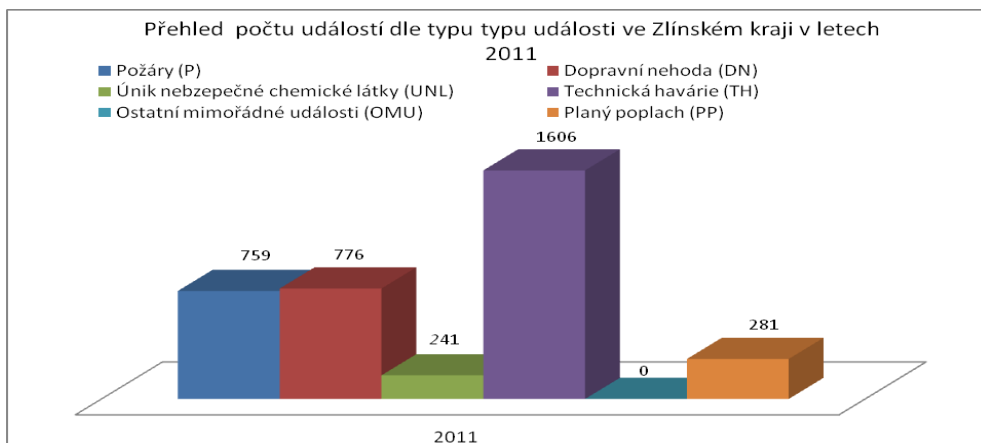
Graf 5. Procentuální podíl na celkovém počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v roce 2011

V následující tabulce je uveden přehled počtu událostí podle jejich typu za rok 2011. Jsou v ní uvedeny statistické údaje, které jsou doplněny o grafické znázornění, a to buď v absolutních číslech, nebo v procentuálním vyjádření prostřednictvím grafů. Procenta jsou v těchto grafech počítána vždy z celkového podílu typů událostí.

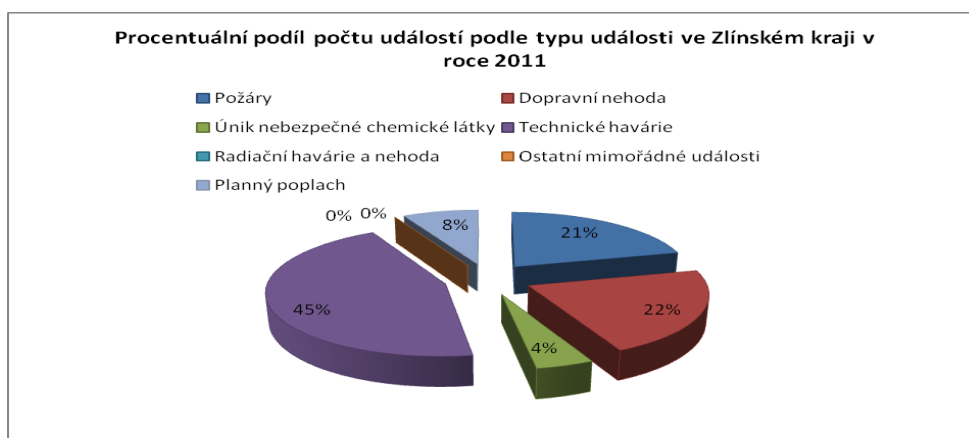
Tabulka 9. Přehled počtu událostí v letech 2011

Typ události/Rok	2011
Požáry (P)	759
Dopravní nehoda (DN)	776
Únik nebezpečné chemické látky (UNL)	166
Technická havárie (TH)	1606
Radiační havárie a nehoda (RHN)	0
Ostatní mimořádné události (OMU)	0
Planý poplach (PP)	281
Celkem	3588

Graf 6. Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v roce 2011

Graf 7. Procentuální podíl počtu událostí podle typu události ve Zlínském kraji v roce 2011

Z porovnávaných hodnot vyplývá, že rok od roku dochází k nárůstu celkového počtu událostí, a tím pádem i k nárůstu počtu zásahu všech jednotek PO ve Zlínském kraji. Zejména však dochází k nárůstu počtu zásahů jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí, které představují většinu z celkového počtu zasahujících jednotek. Nárůst počtu zásahů jednotek HZS kraje a jednotek SDH obcí je v řádu desítek. Počty zásahů jednotek HZS podniku a jednotek SDH podniku se dle dlouhodobého průměru liší minimálně a představují minimální procento z celkového počtu zásahů všech porovnávaných jednotek PO.

4 ÚLOHA JEDNOTEK PO PŘI TYPOVÝCH ČINNOSTECH SLOŽEK IZS

Typové činnosti složek IZS při společném zásahu jsou zpracovány podle § 18 vyhlášky č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001 o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb.. Jejich odborným garantem, zpracovatelem a vydavatelem je MV-generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. Na tvorbě se společně podílí jednotlivé složky IZS dle rozsahu svých činností. Typová činnost obsahuje postup složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter MU. Každá MU má svá specifika, které je zapotřebí řešit na místě zásahu. Tyto postupy jsou vymezeny v katalogích typových činností vztahujících se na jednotlivé vzniklé události, podle kterých se zásah provádí.

Úkoly institutu typových činností:

- vytypovávat možné události (nehody, záchranné akce, preventivní zásahy),
- navrhnout a odzkoušet způsob řešení založený na součinnosti IZS,
- odzkoušet obsah, způsob zásahu a řízení potřebných schopností vyčleněných do skupin cestou cvičení,
- analyzovat problém a hledat možné způsoby řešení (vlastní návrhy, zahraniční zkušenosti),
- specifikovat postup, potřebné složení sil, způsob činnosti,
- vypracovat úkolové listy obsahující činnosti,
- provádět námětová cvičení, kde součástí je řídicí a monitorovací tým, který cvičení řídí a sleduje činnost jednotlivých skupin,
- cvičení prakticky odzkoušet, začlenit i operační a informační střediska krajů,
- použít komunikační a informační systémy IZS
- vyhodnocovat a doplňovat úkolové listy – vypracovat doporučení a dílčí scénáře pro HZS, ZZS a PČR a další složky IZS,
- schvalovat návrh realizace typové činnosti jednotlivými zástupci zainteresovaných ministerstev a státních úřadu.

Dále je v této kapitole zhodnoceno všech jedenáct typových činností. Jednotlivé typové činnosti jsou analyzovány z pohledu jednotek PO. Ke každé typové činnosti je uveden stručný popis činnosti, včetně uvedení, která ze základních složek IZS velí na místě zásahu a jaké jsou úkoly jednotek PO na místě zásahu.

4.1 Typová činnost složek IZS při společném zásahu na uskutečněné a ověřené použití radiologické zbraně

Radiologická zbraň je zařízení, umožňující rozptýl radioaktivních látek, který může být proveden pomocí exploze výbušnin, munice, sprejů a jiných zařízení. Nejpravděpodobnější hrozbou radiologické zbraně je teroristický útok, který má psychologický dopad na širokou veřejnost. Účinek radiologické zbraně je většinou dlouhodobého charakteru, kdy dochází k zamoření určitého území radioaktivním zářením.

Když přijde k rozptýlení radioaktivní látky teroristy, tak na místo zásahu vyjíždění základní složky IZS, kdy po potvrzení přítomnosti ionizujícího záření převezme příslušník HZS ČR velení na místě zásahu a vyhlásí odpovídající stupeň poplachu podle rozsahu zasaženého prostoru. Velení příslušník provádí až do doby, kdy jsou z vytyčené zóny evakuovány všechny osoby a je provedena dezaktivace osob a techniky využívaná při zásahu.

Úkoly jednotek PO:

- zahájit průzkum a dokončovat bezprostředně nutné záchranné práce,
- provádět nepřetržitě měření v rámci průzkumu a vytyčit postupně předběžnou ochrannou zónu, vnější zónu, nebezpečnou zónu, bezpečnostní zónu,
- zřizovat malý evakuační cyklus, který ústí na třídícím stanovišti zraněných a provádět možnou dekontaminaci zraněných před jejich převozem do zdravotnických zařízení,
- rozčlenit místo zásahu tak, aby týlový prostor, nástupní prostor a jiné prostory soustředění osob byly na hranici bezpečnostní zóny a byly mimo směr předpokládaného šíření kontaminace,
- stanovit bezpečnostní uzávěry na hranici vnější zóny, určit vstupy a výstupy osob do bezpečnostní zóny,
- provádět evakuaci obyvatelstva z nebezpečné zóny do shromaždiště osob pokud to SÚJB doporučí,
- spolupracovat s Policií ČR při radiační ochraně orgánů činných v trestním řízení,

- zahájit dozimetrickou kontrolu a dekontaminaci všech osob, které přišly do styku s nebezpečnou zónou,
- organizovat s Policií ČR a postiženou obcí následně podle situace evakuace obyvatelstva z bezpečnostní zóny,
- dekontaminovat zasahující vozidla a prostředky, které byly v místě zásahu,
- umístit v bezpečnostní zóně kontejnery pro odkládání kontaminovaného materiálu a na hranici bezpečnostní zóny kontejnery pro odkládání jednorázově používaných ochranných pomůcek,
- kontrolovat, zda se v evakuovaných prostorech nezdržují žádní obyvatelé.

4.2 Typová činnost složek IZS při společném zásahu – demonstrování úmyslu sebevraždy

Cílem zásahu složek IZS je odvrácení nebo omezení působení rizik vzniklých činností osoby demonstrující úmysl sebevraždy. Při demonstrování úmyslu sebevraždy může dojít k usmrcení demonstrující osoby, ale může se také jednat o případ, kdy osoba, která chce spáchat sebevraždu, může také usilovat o usmrcení nebo zranění dalších osob. Samotné vyjednávání s touto osobou provádí vyškolení specialisté, zpravidla psychologové. Úkolem vyjednače je navázat kontakt s osobou demonstrující úmysl sebevraždy a odvrácení jejího jednání od dokončení sebevraždy. K osobám, které chtějí spáchat sebevraždu, se přistupuje velmi obezřetně, jedná se s nimi jako nemocnými osobami.

Po oznámení demonstrování úmyslu sebevraždy, přijíždí na místo základní složky IZS, kdy do příjezdu Policie ČR řídí součinnost složek IZS velitel jednotky požární ochrany. Velení na místě zásahu provádí příslušník Policie ČR. Velení provádí na místě až do okamžiku, kdy osoba upustí od svého jednání a je předána do péče ZZS nebo dojde k usmrcení osoby. Pokud dojde k usmrcení osoby je místo činu ohledáno, jsou na něm provedeny záchranné a likvidační práce a je zadokumentováno.

Úkoly jednotek PO:

- řídí-li zásah velitel jednotky PO a není důvod v řízení zásahu pokračovat, předá velení Policii ČR,
- zabezpečí bezpečný přístup vyjednače k osobě se sebevražednými úmysly,
- podílí se na činnosti dokumentační skupiny ustanovené velitelem zásahu,

- provádí záchranné práce podle požadavků velitele zásahu a místních podmínek a provádí odpovídající likvidační práce na místě zásahu (při provádění záchranných a likvidačních prací převezme velení od Policie ČR velitel jednotky PO a stává se velitelem zásahu).

4.3 Typová činnost složek IZS při společném zásahu - oznámení o uložení nebo nálezů výbušného předmětu (dále jen „NVS“)

Jedná se o systém, který je za určitých podmínek schopen vyvolat výbuch nebo ložisko požáru.

Uložení NVS je obávaným teroristickým nebo trestným činem, které jsou šetřeny v souvislosti s násilnými trestnými činy a mohou být za účelem zastrašování, vydírání, likvidace konkurence, vymáhání pohledávek, ale také se jedná o oznámení studentů, jak se vyhnout studiu.

Cílem zásahu složek IZS je těmto událostem předejít nebo jeho dopady alespoň minimalizovat. Po oznámení o uložení nebo nálezů výbušného předmětu, jsou na místo povolány základní složky IZS a pyrotechnici s potřebnými prostředky k zneškodnění těchto systémů. Velení na místě provádí příslušník Policie ČR, který rozhoduje o dalším průběhu řešení mimořádné události. Místo nálezů je evakuováno, uzavřeno a označeno páskou. Prováděná opatření směřují k zneškodnění NVS, výbušniny nebo munice a současně k omezení škodlivého působení účinků případného výbuchu. O ukončení zásahu rozhodne velitel zásahu (dále jen „VZ“) v případech planého poplachu, předmět je atrapou nebo zneškodněním NVS.

Úkoly jednotek PO:

- poskytují prostředky a požární techniku vyžádanou pyrotechnikem včetně obsluhy,
- cestou velitele jednotky PO zabezpečí, pokud je to možné, dokumentaci k výbuchem ohroženého objektu, např. projektovou dokumentaci, dokumentaci k evakuaci aj.,
- provádějí průzkum mimo nebezpečnou zónu s cílem objevit zdroje rizik,
- provádějí záchranu osob,
- provádějí na místě zásahu vyrozumění a evakuaci osob
- provádějí dekontaminaci osob,

- podílí se na identifikaci a detekci nebezpečné látky v nebezpečné zóně a evakuaci nebezpečných látek z nebezpečné zóny,
- podílí se na zabezpečení inženýrských sítí, opatření pro omezení šíření tlakové vlny, na zřízení a zajištění shromáždění evakuovaných osob, na doprovodu pyrotechnického kontejneru nebo přívěsu.

4.4 Typová činnost složek IZS při společném zásahu při mimořádné události způsobené leteckou nehodou

Leteckou nehodou se rozumí mimořádná událost spojená s provozem letadla. Vztahuje se na letecké nehody civilních, vojenských, policejních a celních letadel, včetně zahraničních, která využívají vzdušný prostor České republiky. Zahájení zásahu začíná v době, kdy velitel letadla vysílá tísňový signál nebo letadlo havarovalo. Do oblasti, kde došlo k letecké havárii, se vysílá vrtulník vybavený speciálními prostředky za účelem pátrání a záchrany osob. Složky IZS provádějí pátrání po ztraceném letadle, kdy po příjezdu na místo nehody je prvotním úkolem uhasit požár, zabránit úniku nebezpečných látek a provést další nutná opatření nutná k eliminaci vzniklých rizik po pádu letadla. Prostor je rozdělen do sektorů, kde se provádí vyhledávání a záchrana osob z vraku letadla, popř. dalších míst, kde mohly ohrožené osoby vyskytovat. Osoby jsou odnášeny do bezpečného prostoru, kde je prováděné třídění zraněných osob, jejich ošetření a následně transport do zdravotnických zařízení. Zemřelé osoby jsou ponechány na místě. Cestou OPIS jsou vyžádány informace k počtu osob na palubě letadla, jejich identifikaci, k přepravovaným věcem a nebezpečným látkám jako např. výbušniny, pohonné hmoty, oleje aj. Záchranné práce jsou organizovány tak, aby nebyly poškozeny důležité důkazy pro zjištění příčiny MÚ a identifikaci obětí. Velitelem zásahu je velitel jednotky PO, zpravidla příslušník HZS ČR nebo příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení. Tento upřesní stupeň poplachu IZS a síly a prostředky, určí organizaci místa zásahu, zejména sektory na místě zásahu a jejich velitele, zřídí štáb velitele zásahu. Konec zásahu na místě letecké nehody je po ukončení záchrany ohrožených osob, odvrácení rizika ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí v souvislosti s vzniklou leteckou nehodou a přerušením příčin těchto rizik.

Úkoly jednotek PO:

- vyhledávají místo letecké nehody, provádějí průzkum a opatření ke snížení rizika,

- provádějí vyhledávání a záchranu zraněných osob, jejich transport na shromážděná a třídění raněných, označují místa výskytu zraněných osob,
- podílí se na evakuaci nebezpečných látek sekundárně přítomných v nebezpečné zóně,
- organizují nástupní prostor, týlový prostor a štáb velitele zásahu,
- technicky podporují činnosti ostatních složek IZS na jejich vyžádání a podílí se na varování obyvatelstva,
- dále mohou být využity k provádění režimovým opatřením na místě zásahu, k zřízení dekontaminačních stanovišť, shromážděných a zachráněných osob, zřízení prostoru pro ustájení zvířat, zajištění nástupního a týlového prostoru složek IZS.

4.5 Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů“

Tato typová činnost se vztahuje na druh události nálezu předmětu s podezřením na přítomnost vysoce rizikových nebo rizikových biologických agens (B-agens) nebo toxinů. Mezi biologické agens patří bakterie, rickettsie, chlamydie, viry a mikroskopické houby, tedy jakýkoliv organismus přírodní nebo modifikovaný, který může záměrným použitím způsobit smrt. Toxinem je látka vzniklá z jakýchkoliv organismů včetně mikroorganismů, zvířat nebo rostlin. Tyto látky mají takové vlastnosti nebo schopnosti, že mohou být použity jako zbraň. Po oznámení nálezu vyjíždějí na místo složky IZS s cílem provést záchranné a likvidační práce a odvrátit nebo omezit bezprostřední působení rizik podezřelého předmětu. Zabezpečují odvoz nálezu, popř. odebraného vzorku na specializované pracoviště a provádí případná protiepidemická opatření. Každý nalezený předmět je opatřen průvodkou, která obsahuje potřebné informace o podezřelém předmětu. Velitelem zásahu je velitel jednotky PO, zpravidla příslušník HZS ČR nebo příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení. Tento upřesní stupeň poplachu IZS a síly a prostředky, určí organizaci místa zásahu, v případě složitějších podmínek zřídí štáb velitele zásahu. Konec zásahu je možné na základě rozhodnutí velitelé zásahu za podmínek, že došlo k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik, vyloučením přítomnosti B-agens nebo toxinů v nalezeném předmětu nebo že se jednalo o planý poplach.

Úkoly jednotek PO:

- prohledávají místo nálezu nebezpečného předmětu, provádí průzkum a opatření ke snížení rizika, provádí vyvedení a záchranu osob, dezinfekci osob i zasahujících a jejich transport na stanoviště, provádí prvotní evidenční označení potenciálně kontaminovaných osob před výstupem z nebezpečné zóny,
- podílí se na evakuaci nebezpečných látek přítomných v nebezpečné zóně,
- technicky podporují činnosti ostatních složek IZS na jejich vyžádání, provádí režimová opatření,
- organizují záchranné a likvidační práce na místě nálezu tak, aby byly zachovány co nejvíce věcné důkazy a stopy sloužící pro potřeby trestního řízení,
- pokud hrozí riziko zvýšené kontaminace, může velitel zásahu přerušit zásah na místě,
- dále můžou být jednotky PO využity k zřízení shromáždění zraněných a zachráněných osob, k zajištění nástupního a týlového prostoru složek IZS.

4.6 Typová činnost složek IZS v podmínkách rozsáhlých policejních opatření pro udržení veřejného pořádku při technopárty

Typová činnost technopárty definuje postup složek IZS, při veřejnosti přístupné hudební produkci, založená na výrazném rytmu, při které je používána hudební aparatura. Účelem technopárty je neorganizovaný, volný poslech maximálně zesílené hudby nebo tanec s účastí většího počtu osob na odlehlých místech. Technopárty trvá nejméně 12 hodin, obvykle však několik dní. Na technopárty dochází většinou k požívání alkoholických nápojů nebo omamných a psychotropních látek, což vede k nepředvídatelnému chování účastníků, obvykle ztrátě sebekontroly a schopnosti bezpečně zvládat běžné situace. Toto chování velmi často vede ke vzniku mimořádné události, jako jsou např. požáry, dopravní nehody aj. Řídící a koordinační složkou na místě technopárty je Policie ČR a velitelem policejního opatření je příslušník Policie ČR. Konec zásahu je, když jsou provedeny potřebné záchranné a likvidační práce a velitel zásahu rozhodl o ukončení. Tato typová činnost vznikla k možným mimořádným událostem, které mohou vzniknout v prostoru konání technopárty nebo jeho okolí jako je např. požár, dopravní nehody, ohrožení života nebo životního prostředí.

Úkoly jednotek PO:

- zabezpečují přípravu složek IZS na základě záchranářů,
- provádí záchranné a likvidační práce na místě zásahu a provádí opatření bránící šíření případné MÚ,
- podporují technicky a odborně činnosti PČR, poskytují technické prostředky vyžádané velitelem policejních opatření (např. plošina jako pozorovatelná, velitelské stanoviště),
- provádí jištění zasahujících sil PČR (např. provoz elektrocentrál) a komunikují s ostatními složkami IZS a zajišťují jejich technickou podporu (např. součinnostní kanál, spojové vozidlo).

4.7 Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Záchrana pohřešovaných osob - pátrací akce v terénu“

Záchranou pohřešovaných osob v terénu je jednorázově časově a prostorově omezené nasazení většího počtu sil a prostředků směřující k vypátrání pohřešované osoby. Pohřešovanou osobou je osoba, po které bylo vyhlášeno nebo započato pátrání, a které hrozí nebezpečí ohrožení života nebo zdraví. Pátrání je prováděno v posledním prokazatelně zjištěném místě fyzického kontaktu pohřešované osoby. Průzkum se provádí po celou dobu zásahu. Tato činnost je plně v kompetenci Policie ČR. Velitelem zásahu je zpravidla příslušník Policie ČR, který může být současně i velitelem pátrací akce prováděné podle interního aktu (závazný pokyn PP č. 105/2005, kterým se upravuje postup při pátrání pohřešovaných osobách). Pátrání je prováděno od doby, kdy Policie dostala oznámení o pohřešování osoby přímo telefonicky nebo osobně, nebo prostřednictvím Operačního střediska PČR nebo od složek IZS. O ukončení zásahu rozhodne velitel zásahu z důvodu, že je osoba nalezena, zdravotně zajištěna a dopravena do bezpečí, nebo jsou nalezeny tělesné pozůstatky, které jsou identifikovatelné. Další z důvodu ukončení je, že terén byl prohledán, nalezení živé osoby je vyloučeno a další pátrání by uvádělo do nebezpečí záchranáře nebo by bylo neúčelné.

Úkoly jednotek PO:

- poskytnout síly a prostředky pro vytváření rojnic, provádí místně příslušné jednotky PO,

- provádí technické práce (osvětlení prostoru, týlová podpora, čerpací práce, čluny apod.), zabezpečují spojení, lezecké a potápěčské činnosti,
- provádí záchranné a likvidační práce.

4.8 Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Dopravní nehoda“

Dopravní nehoda je taková MU, při které v souvislosti s provozem na dálnici, silnici, místní nebo účelové komunikaci hrozí ohrožení nebo je přímo ohrožen život nebo zdraví osob, případně hrozí či vznikla škoda na majetku nebo na životním prostředí. Přiměřeným způsobem se vztahuje i na dopravní nehody v uzavřených areálech. Po oznámení dopravní nehody na operační středisko jedné ze základních složek IZS, se vyrozumí jednotlivá operační střediska a posílají se jednotky PO k místu zásahu. Při oznámení se zjišťují informace týkající se charakteru dopravní nehody (např. počty osob, počet vozidel, přepravovaný náklad), tak aby došlo k eliminaci dalších hrozeb. Samotné místo dopravní nehody se uzavře a zřetelně označí. Řídící a koordinační složkou je HZS ČR. Velitelem zásahu je velitel jednotky požární ochrany. Ukončení zásahu je v případě, že se jednalo o plané oznámení, jsou ukončeny záchranné a likvidační práce a při činnostech na místě dopravní nehody mající obnovovací charakter.

Úkoly jednotek PO:

- organizují průzkum a místo zásahu, zjišťují přítomnost nebezpečných látek, spolupracují s Policií ČR, ZZS a správci komunikace, přivolávají na místo orgány veřejné správy,
- provádí záchranné a likvidační práce, jako hašení požárů, vyprošťování osob z havarovaných vozidel, poskytují pomoc zraněným osobám, podílí se na zabezpečení místa zásahu, organizují zásah na nebezpečné látky, opatření vůči zraněným nebo stresovým zvířatům, zajišťují přednostní spojení.

4.9 Typová činnost složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí

Jedná se o událost, kde je velký počet raněných, zpravidla více jak 10 osob a poměr počtu postižených a zdravotníků neumožňuje zajistit okamžitou neodkladnou přednemocniční péči všem raněným. Od začátku je nutné stanovit priority na místě zásahu, věnovat

pozornost organizaci řízení zásahu složek IZS a členění místa zásahu, protože pro úspěšný výsledek je stěžejní první půlhodina až hodina činnosti. Důležitou součástí při záchranných pracích na místě zásahu je, aby si základní složky předávaly informace, což je nejčastěji prováděno cestou operačních středisek jednotlivých složek. Velitelem zásahu je velitel jednotky požární ochrany. Zřídí zpravidla štáb VZ a může rozdělit místo zásahu na sektory a úseky pro přehlednost. Zásah složek IZS je možné ukončit poté, co jsou vykonány záchranné a likvidační práce. Místo zásahu je předáno orgánům zjišťujícím příčinu mimořádné události. Další odborné expertízy, technické prohlídky, pitvy apod. jsou provedeny obvykle mimo samotný zásah. Tyto činnosti jsou prováděny v souvislosti s trestním řízením orgány činnými v trestním řízení.

Úkoly jednotek PO:

- převzít řízení zásahu a rozčlenit místo zásahu na sektory vyhledávací a záchrany,
- požádat OPIS IZS o vyhlášení 3. - 4. stupně poplachu,
- zřídit štáb VZ, spolupracovat s vedoucím lékařem,
- zjišťovat i označovat místa, kde jsou raněné osoby nebo oběti,
- provádět odsun raněných na stanoviště pro shromáždění a třídění raněných,
- stanovit a průběžně upřesňovat způsob ochrany,
- zamezit dalšímu šíření účinků MU (požáru, úniku nebezpečných látek), neprodleně zahájit souběžné činnosti na záchranu raněných
- vyčlenit prostor pro poskytování zdravotní péče – stanoviště pro shromáždění a třídění,
- žádat OPIS IZS kraje o další prostředky pro detekci nebezpečných látek,
- vyčlenit prostor pro dekontaminaci osob a prostor pro dekontaminaci techniky a provádět dekontaminaci zraněných osob i záchranářů a techniky,
- zajistit osvětlení, zabezpečit pracoviště VZ a štábu, rádiové spojení a tok informací,
- provést likvidační práce a poskytnout potřebnou vyžádanou techniku,
- povolat posttraumatickou pomoc, např. psychology krajů.

4.10 Typová činnost složek IZS při společném zásahu při „nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici“

Nebezpečná porucha plynulosti provozu na dálnici nebo na rychlostní komunikaci, může vzniknout působením jednoho nebo několika faktorů. Jedná se o dopravní nehody, stavební

havárie, sesuvy půdy, zvýšenou intenzitou provozu v okamžiku vzniku MU, povětrnostními podmínkami nebo jevy. Tyto způsobí na jednom nebo více místech úplné zastavení provozu a obnovení provozu minimálně v jednom jízdním pruhu trvá dlouhodobě, zpravidla více jak 6 hodin. Nebezpečná porucha plynulosti provozu na dálnici nemusí nastat vždy, nebo okamžitě po vzniku MU, která bývá zpravidla její příčinou. Obvykle se jí rutinní činností správce komunikace a složek IZS podaří včas předejít. Pokud však k takové situaci nastane, úkolem hlavních složek IZS je záchrana života, zdraví, životního prostředí a obnovení plynulosti provozu na dálnici. Velitelem zásahu je velitel jednotky PO, který velí jednotkám PO, dalším silám a prostředkům složek IZS podílejícím se na zásahu.

Úkoly jednotek PO:

- provést a řídit na místě zásahu potřebné záchranné a likvidační práce,
- usměrňovat dopravu do příjezdu Policie ČR,
- uhasit požáry vyprostit osoby z havarovaných vozidel,
- poskytovat první pomoc zraněným osobám, pokud na místě není ZZS,
- poskytnout součinnost ZZS od příjezdu až do odjezdu sanitek,
- zabezpečit týlově místo zásahu (osvětlení, týlový kontejner aj.), řídit součinnost složek IZS,
- provést neodkladné likvidační práce na místě zásahu, např. odklizení trosk apod.,
- poskytnout posttraumatickou péči účastníkům nehody,
- zajišťovat vzájemnou výměnu informací o situaci na místě zásahu s PČR, ZZS a Správou a údržbou dálnic.

4.11 Typová činnost složek IZS při společném zásahu „Chřipka ptáků“

Chřipka ptáků je nebezpečná nákaza kura domácího, krůt, vodní drůbeže, holubů, pernaté zvěře, exotických ptáků a volně žijícího ptactva vyvolaná virem influenzy A. Virus se šíří kontaktem s ostatními ptáky, vzduchem, kontaminovanými dopravními prostředky, technikou, náradím, krmivem a znečištěnou obuví a oděvem. Existuje možnost přenosu viry tažnými a migrujícími volně žijícími ptáky, zejména vrubozubými (vodními). Inkubační doba nemoci je 3 až 7 dní. Zapojení složek IZS do opatření stanovených touto typovou činností je na základě vyžádání orgánu veterinární správy (dále jen „OVS“), kdy nelze zvládnout likvidaci ohniska nákazy silami a prostředky chovatele respektive

příslušného OVS. Velitelem zásahu je velitel jednotky PO, který řídí zásah a koordinuje součinnost složek IZS v místě zásahu. Při rozhodování vychází z odborných stanovisek nebo doporučení OVS a zřizuje štáb velitele zásahu. Řešení MU začíná žádostí OVS o společné řešení MU a končí ukončením požadovaných likvidačních prací, zpravidla po závěrečné dezinfekci objektu, kde byl nakažený chov.

Úkoly jednotek PO:

- provádí podpůrné práce pro orgány veterinární správy v chovných objektech drůbeže označené jako ohniska nákazy nebo určených k usmrcení chované drůbeže nebo ostatních ptáků držených v zajetí.
- zajišťují činnost stanovišť dekontaminace (dezinfekce) osob a techniky v místech výstupu z ochranných zón kolem ohnisek nákazy, popř. náhradních oděvů po dezinfekci. Zajištění a provoz prostředků pro osvětlení místa zásahu.
- zajištění vytyčovací prostředků k označení kontaminovaného místa a vstupu a výstupu do ochranné zóny.
- podílí se na dodávkách vody pro dezinfekci a pomoc při závěrečné dezinfekci.
- zajišťují součinnost při přípravě haly k zaplynování, utěsnění haly, zaplynování haly a bezpečné odvětrání haly.
- podílí se na spolupráci s orgány veterinární správy měření koncentrace plynu použitého k utracení (CO₂ nebo CO) v hale a monitorování koncentrace těchto plynů v okolí haly.
- provádí pomocné práce při vyskladnění drůbeže ze stájí k utracení, přemístění drůbeže do kontejneru k utracení, odstranění kadáverů utracené drůbeže z haly, vyklizení hal po odstranění kadáverů utracené drůbeže,
- provádí průběžnou dezinfekci hospodářství, úklid, mechanickou očistu a předběžnou dezinfekci, pomocné práce v bezprostředním okolí ohniska, zajištění vhodných nádob nebo kontejnerů k neškodnému odstranění infikovaných materiálů kromě kadáverů, pevných igelitových pytlů, popř. vhodných plynotěsných nádob na přemístění kadáverů do velkých kontejnerů při utracení v drobných chovech.
- provádí terénní úpravy, rýhování, hloubení a navážku zeminy [29].

Katalogy typových činností vznikly z potřeb MV při řešení hrozeb v dnešním světě. V současné době je jedenáct katalogů typových činností na nejrůznější mimořádné události

a další typové činnosti tvořeny nebudou. Naposledy byl katalog typových činností rozšířen o jedenáctou typovou činnost „Chřipka ptáků“, která byla schválena dne 31.3.2011. Tyto typové činnosti zasahují do oblastí, které jsou v dnešní době aktuální a napomáhají složkám IZS při řešení MU. Na základě typových činností jsou prováděna námětová cvičení složek IZS, která prověřují připravenost a dané postupy na základě těchto plánů pro jednotlivé MU. Cílem námětových cvičení složek IZS je, aby byly při jednotlivých mimořádných událostech připraveny jednat a jejich nepřipravenost negativně neovlivnila zásah na místě události.

V případě vzniku další typové činnosti, je zapotřebí zvážit na jaký druh MU typovou činnost vytvořit. Nově vytvořená typová činnost musí mít své využití na danou MU, vznik této události není tak častý, ale vyžaduje, aby byly složky IZS na tuto MU připraveny k provedení záchranných likvidačních prací.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 VYHODNOCENÍ ČINNOSTI JEDNOTEK PO PŘI SPOLEČNÝCH CVIČENÍ IZS

Vzhledem k tomu, že pracuji u jedné ze složek IZS ČR, tudíž sám vyjíždím na různé druhy mimořádných událostí, kde zasahují základní složky IZS a jednotky požární ochrany. Na základě vlastních zkušeností, postřehů, konzultace s příslušníky HZS kraje se budu snažit vyhodnotit a popsat problémy na místě zásahu, se kterými se setkávám dnes a denně při výkonu svého povolání. Mimo to, ale mám i možnost se zúčastňovat různých taktických cvičení složek IZS, která slouží k prověření spolupráce a koordinace na místě zásahu, vzájemné komunikace mezi složkami IZS a jednotkami požární ochrany, schopnosti jednotlivých velitelů a rychlost poskytnuté pomoci. K vyhodnocení byla použita také tři námětová cvičení. Vyhodnocení bylo také doplněno o výsledky odpovědí z dotazníkového šetření zaslaného členům jednotek PO (HZS krajů, JSDH obcí, HZS podniků a JSDH podniků) ve Zlínském kraji [4].

5.1 Taktické cvičení PANIKA 2009 na zimním stadionu v Uherském Hradišti

Dne 16. 4. 2009 v 13.02 hod. bylo vyhlášeno taktické cvičení složek IZS v Uherském Hradišti.

Cílem cvičení bylo prověřit práci a spojení hasičů, zdravotníků a policistů při řešení mimořádné události velkého rozsahu se značným počtem zraněných osob.

Námětem cvičení byl koncert hudební skupiny na zimním stadionu, při kterém někdo z diváků neúměrně v davu použil přinesenou pyrotechniku a silný zvukový, světelný a dýmový efekt způsobil paniku mezi ostatními diváky, kteří ve zmatku začali opouštět halu. Na schodišti tribun a v úzkých chodbách došlo asi k dvaceti vážným zraněním a k třem úmrtím ušlapáním.

Následný zásah složek IZS se zaměřil na vyhledávání všech postižených osob v prostorech zimního stadionu, jejich třídění, poskytnutí první pomoci a transport do nemocnice. V rámci zdoání mimořádné události byl vytvořen štáb velitele zásahu.

Po výbuchu na stadionu došlo k hromadnému úprku návštěvníků a následnému několikanásobnému oznámení na tísňové linky s totožným obsahem: po vzniku paniky při

koncertu v hale zimního stadionu došlo k ušlapání řady diváků, kteří jsou roztroušeni na mnoha místech objektu.

Jako první na místo dorazily posádky zdravotnické záchranné služby, následované výjezdem hasičů a policií. Policejní hlídky obsadily důležité křižovatky, řídily provoz a u haly vyhradily místo pro práci záchranářů.

Hasiči a zdravotníci pronikli přes davy lidí do vnitřních prostor stadionu a snažili se najít zraněné roztroušené po tribunách i v chodbách. Zranění byli postupně ošetřováni a vynášeni z haly do sanitních vozů. Záchranáři si navzájem pomáhali a předávali si informace o dalších nalezených zraněných.

Do cvičení byla také zapojena psychologka HZS Zlínského kraje, která poskytovala svou odbornou pomoc postiženým a dalším příbuzným. Součástí cvičení byla i reakce na zájem sdělovacích prostředků, včetně improvizované tiskové konference na místě zásahu [24].

Vyhodnocení průběhu cvičení

Činnosti složek IZS při záchrane osob probíhaly v souladu s typovou činností složek IZS (STČ-09/IZS). HZS Zlínského kraje koordinoval vzájemnou spolupráci zasahujících jednotek požární ochrany, Policie ČR a zdravotnické záchranné služby. Po příjezdu velitele zásahu na místo tento převzal velení. VZ provedl průzkum a zjišťoval, že v prostoru uvnitř stadionu nehrozí záchranářům žádné nebezpečí. VZ se ZZS a Policií ČR domlouval na způsobu komunikace. Jednotky HZS ve spolupráci s ZZS prováděli ošetření zraněných a transport zraněných osob do sanitek. VZ nařídil PČR uzavření prostoru před zimním stadionem a zajištění průjezdné trasy do nemocnice. Komunikace byla postavena na pravidelných aktualizovaných informacích, aby zasahující složky mohly v případě potřeby včas reagovat na změny a vývoj situace. Spojení v družstvu jednotky HZS a VZ bylo prostřednictvím kapesních analogových radiostanic Motorola, s OPIS kraje bylo spojení zajištěno spojařem vozidlovou digitální radiostanicí Matra. Spojení s velitelem zasahující jednotky Policie ČR probíhalo pomocí radiostanice Matra. Spojení s ZZS nebylo, protože vedoucí lékař měl k dispozici pouze jednu analogovou RDST Motorola a s tou byl ve spojení s ostatními lékaři na místě události. Vedoucí lékař neměl k dispozici funkci SCAN, ve kterém by byl zařazen i součinnostní kanál označován jako kanál „I“. VZ radiostanicí žádal OPIS kraje o větší počet vozidel k přepravě osob, posilové jednotky HZS a informování řídicího důstojníka. VZ zřídil štáb VZ. Na místo cestou OPIS kraje

přivolána psychologka HZS, která poskytovala posttraumatickou péči šokovaným, zraněným a následně pozůstalým. Po převozu posledního zraněného do nemocnice organizoval VZ prostřednictvím tiskového mluvčího konferenci za účasti VZ, vedoucího lékaře a mluvčího Policie ČR.

Cvičení ukázalo dostatečnou připravenost a vybavenost zasahujících složek IZS na daný typ mimořádné události. Simulovaná mimořádná událost ukázala problém nepřipravenosti složek IZS k efektivnější koordinaci postupu zvládnutí situace při velkém množství zraněných. Při cvičení byly zjištěny nedostatky ve využívané možnosti spojení a komunikace mezi jednotkami PO a složkami IZS a minimální spolupráci vedoucích složek IZS s velitelem zásahu. Dále nebylo ze strany velitele zásahu zřízeno stanoviště třídění zraněných a tím pádem byla evidence zraněných osob na místě prováděna nekoordinovaně, evidenci zpočátku zajišťoval pouze HZS kraje. Postup velitele zásahu při organizaci místa zásahu dle typové činnosti nebyl akceptován ZZS. Jednalo se o neochotu vedoucích ZZS, k zajištění jakéhokoliv spojení s VZ, jelikož komunikace s vedoucím lékařem byla pouze ústní, což vzhledem k ploše, na které se zasahovalo, bylo velmi neefektivní a problematické.

5.2 Taktické cvičení Demonstrování úmyslu sebevraždy na mostě přes řeku Moravu v Uherském Hradišti

Dne 2. 10. 2008 v 18.00 hod. bylo vyhlášeno taktické cvičení Demonstrování úmyslu sebevraždy na pěší lávce a pro cyklisty přes řeku Moravu v Uherském Hradišti.

Cílem cvičení bylo prohloubení schopností velitelů a vedoucích složek IZS při společném zásahu, seznámení zúčastněných s problematikou zásahu a prověření připravenosti spojení a komunikace mezi zasahujícími složkami IZS.

Námětem cvičení bylo, že na zábradlí mostu přes řeku Moravu stojí osoba demonstrující úmysl sebevraždy. Bylo simulováno několik scénářů. První variantou byl scénář demonstrování úmyslu sebevraždy skokem z mostu do řeky Moravy osobou po ztrátě zaměstnání (agresivní alkoholik, bez rodiny). Druhou variantou byla osoba s nevyléčitelnou chorobou (osoba ozbrojena pistolí). V obou těchto případech se předpokládalo odrazení osoby od úmyslu. Poslední varianta osoba v depresi po zjištění manželské nevěry (rodinný typ). Tento případ byl uskutečněn a následovala záchranná akce připravenými silami a prostředky. Použitím více scénářů bylo zajištěno, že navazování

prvotní komunikace s osobou si vyzkouší postupně příslušníci všech tří základních složek [25].

Vyhodnocení průběhu cvičení:

Činnosti složek IZS při záchraně osob probíhaly v souladu s typovou činností složek IZS (STČ-02/IZS). V průběhu tohoto cvičení si mohly složky IZS vyzkoušet komunikaci s různými osobami s odlišnými motivy. U jednotlivých scénářů byla na místě události při prvotním navázání kontaktu s osobou jako první jiná základní složka IZS (Policie ČR, HZS, ZZS). Činnost jednotky HZS spočívala v navázání spolupráce s policií. Policie pomáhala při uzavření místa zásahu, sjištěním vyjednávací osoby, povoláním psychologické služby HZS a zapojením členů intervenčního týmu do vyjednávání s ohroženou osobou. Jednotka provedla spuštění člunu na hladinu řeky pro jištění balancující osoby na zábradlí lávky, které se změnilo v záchranu osoby z řeky při úmyslném skoku z lávky. Při záchraně osoby pomáhali potápěči z Centra Rajzl, které povolal VZ prostřednictvím OPIS kraje. Osoba byla předána vždy do péče lékaře ZZS. Komplikovanost námětu cvičení a večerní tma ukázaly zejména nedostatky v komunikaci složek IZS a organizaci na místě zásahu. HZS Zlínského kraje koordinoval vzájemnou spolupráci zasahujících jednotek PO, Policie ČR a zdravotnické záchranné služby. VZ se ZZS a Policií ČR domlouval na způsobu komunikace. Komunikace byla postavena na pravidelných aktualizovaných informacích, aby zasahující složky mohly v případě potřeby včas reagovat na změny a vývoj situace. Spojení v družstvu jednotky HZS a VZ bylo prostřednictvím kapesních analogových radiostanic Motorola, s OPIS kraje bylo spojení zajištěno spojařem vozidlovou digitální radiostanicí Matra. Spojení s velitelem zasahující jednotky Policie ČR probíhalo pomocí radiostanice Matra. Spojení s ZZS pomocí analogové RDST Motorola. Při cvičení byly zjištěny nedostatky ve využívané možnosti spojení a komunikace mezi složkami IZS zejména v tom, že jeden příslušník byl použit jako spojař a za pomoci dvou analogových RDST udržoval spojení mezi HZS a ZZS a pomocí dvou digitálních RDST udržoval spojení mezi PČR, HZS a OPIS. Tento úkol byl velmi problematický zejména proto, že při předávání informací jednou RDST se ke spojaři dostávaly současně nové informace druhou RDST a docházelo k prodlevám ve spojení a zvyšovala se možnost nepřesného předání pokynů a informací. Požadavky těchto demonstrujících osob úmyslu sebevraždy byly průběžně naplněny.

Velkým přínosem byla účast vyjednávačů PČR, kteří poskytli množství podnětů a rad k navazování a udržování kontaktu s osobou se sebevražedným jednáním. Cvičení ukázalo dostatečnou připravenost a vybavenost zasahujících složek IZS na daný typ mimořádné události. Komplikovanost námětu cvičení a večerní tma ukázaly některé nedostatky zejména v komunikaci jednotek PO a složek IZS a organizaci místa zásahu. Dalšími zjištěnými nedostatky bylo zdlouhavé vystrojování hasičů - lezců pro jištění osoby odražené od sebevražedného úmyslu a její přemístění ze zábradlí mostu na mostovku a nebylo řádně a viditelně označeno velitelské stanoviště. Spolupráce se skupinou potápěčů (součinnostní dohoda) byla bezproblémová.

5.3 Taktické cvičení Letecká nehoda

Dne 31. 5. 2007 od 10.00 hod. bylo vyhlášeno taktické cvičení Letecké nehody, ke kterému došlo v Ostrožské Nové Vsi na těžebním jezeře.

Cílem cvičení bylo prohloubení schopností velitelů a vedoucích složek IZS při společném zásahu, seznámení zúčastněných s problematikou zásahu a prověření připravenosti spojení a komunikace mezi zasahujícími složkami IZS.

Námětem cvičení byl pád letadla nedaleko mezinárodního letiště Kunovice. Místem nehody byl ostrov na jezeře v Ostrožské Nové Vsi. V důsledku chybné pilotáže při přistávání letadlo havarovalo na ostrov uprostřed jezera. Pád způsobil požár v prostoru na ostrově a únik PHM na vodní hladinu. Ze čtyř osob na palubě letadla v důsledku nehody jedna zemřela, dvě utrpěly těžká zranění a jedna lehké zranění. Základní podmínky pro řešení situace bylo vyproštění a evakuace zraněných osob, likvidace požáru a zachycení uniklých PHM na vodní hladině. Tato konkrétní situace vyžadovala využití zvláštních sil a prostředků. Zejména přepravu personálu a techniky k místu zásahu pomocí motorových člunů. Přeprava těžce zraněných z ostrova byla realizována pomocí vrtulníku a pro vyhledávání důležitých částí havarovaného letadla byli nasazeni potápěči [26].

Vyhodnocení průběhu cvičení:

Činnosti složek IZS při záchraně osob a následků letecké nehody probíhaly v souladu s typovou činností složek IZS (STČ-04/IZS). HZS Zlínského kraje koordinoval vzájemnou spolupráci zasahujících jednotek požární ochrany, Policie ČR a zdravotnické záchranné služby. Po příjezdu na místo mimořádné události VZ, dva hasiči, psycholog hasič a řidič

člunu odpluli k místu nehody. Ještě před odplutím na ostrov, určil VZ velitele břehu, který měl za úkol organizovat nástupní prostor, informovat VZ o přijíždějících složkách IZS a vysílat jednotky a záchranáře dle požadavku VZ na ostrov. Jednotky HZS ve spolupráci s ZZS prováděly ošetření zraněných a transport zraněných osob do sanitek. Spojení v družstvu jednotky HZS a VZ bylo prostřednictvím kapesních analogových radiostanic Motorola GP 340, protože v této době ještě ruční terminály Matra nebyly zařazeny k použití u jednotek PO. S OPIS kraje bylo spojení zajištěno spojařem vozidlovou digitální radiostanicí Matra. Spojení s velitelem zasahující jednotky Policie ČR probíhalo pomocí vozidlové radiostanice Matra. Spojení s ZZS nebylo žádné, pouze po příjezdu na místo došlo k ústní komunikaci. Po příjezdu VZ na ostrov se stalo spojení velmi nestabilní. VZ pomocí mobilního telefonu žádal OPIS kraje o větší počet vozidel k přepravě osob, posilové jednotky HZS a informování řídicího důstojníka. Na místě události (ostrově) byla víceméně jen ústní komunikace mezi veliteli jednotlivých složek IZS, komunikace s operačním střediskem probíhala pomocí mobilního telefonu. Na břehu probíhala komunikace pomocí digitálního terminálu Matra s operačním střediskem a s VZ na ostrově se komunikovalo ústně prostřednictvím lodí, které převážely zraněné nebo pomocí analogového spojení radiostanicemi Motorola. Poruchovost v příjmu signálu byla způsobena klimatickými a terénními podmínkami, které měly vliv na kvalitu spojení. VZ proto zřídil štáb VZ. Na místo události byla cestou OPIS kraje přivolána psycholožka HZS, která poskytovala péči zděšeným svědkům pádu letadla. Po převozu posledního zraněného do nemocnice organizoval VZ prostřednictvím tiskového mluvčího konferenci za účasti VZ, vedoucího lékaře a mluvčího Policie ČR.

Postup velitele zásahu při organizaci místa zásahu byl komplikován odlehlostí a nedostatečnou přístupností shromažďovacího prostoru techniky složek IZS a vlastního místa nehody. Složky IZS a jednotky PO jsou na daný typ MU dostatečně připraveny a vybaveny. Komplikovanost námětu cvičení ukázala některé nedostatky zejména v komunikaci a organizaci místa zásahu. Spolupráce s Ústavem pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod a se skupinou potápěčů (součinnostní dohoda) byla bezproblémová.

Při cvičení byly zjištěny nedostatky v komunikaci mezi velitelem zásahu a ostatními vedoucími zasahujících složek, kdy komunikace byla problémová a velmi omezená, což se negativně projevilo pozdním příjezdem ZZS z důvodu nepřesného navádění sanitky na místo události. Neproběhlo předání datové věty mezi operačními a informačními středisky

zasahujících složek. Na místě události při zásahu nebyly ze strany zasahujících příslušníků používány záchranné vesty při přepravě na člunech. Nebyl zpočátku ustanoven velitel shromažďovacího prostoru. Dále na místě události nebylo řádně a viditelně označeno velitelské stanoviště a také nebyla určena stanoviště pro raněné osoby, nalezené věci poškozených osob a nebylo vyznačen prostor pro sdělovací prostředky [4].

Provedeným vyhodnocením výše uvedených cvičení jsou získány poznatky, které nám určily nedostatky, na které můžou jednotky PO již při dalším společném zásahu reagovat, a kterých se můžou do budoucna vyvarovat. Každé takové cvičení pomáhá prověřit práci členů jednotek PO, policistů a zdravotníků při společném zásahu, odhaluje nám nedostatky a zároveň nám pomáhá tyto nedostatky do budoucna eliminovat. Jako nejčastější a opakující se nedostatky v činnosti jednotek PO na místě zásahu byly zjištěny v samotné organizaci místa zásahu, ať už to bylo označení velitelského stanoviště nebo stanoviště na třídění a evidenci raněných osob. Dále ve využívané možnosti spojení a komunikace mezi jednotkami PO, složkami IZS a velitelem zásahu. Toto bylo způsobeno tím, že mezi jednotkami PO probíhala komunikace pomocí analogových radiostanic. S vlastním vedoucím zasahující jednotky probíhalo spojení a komunikace stejným způsobem. Komunikace velitele zásahu a OPIS kraje probíhala prostřednictvím terminálu Matra nebo mobilním telefonem. Jako náhradní způsob lze využít také analogovou radiostanici. Dalším zjištěným problémem bylo zdlouhavé vystrojování lezců a nedostatečné používání záchranných vest.

Zjištěné nedostatky při činnostech prováděných v rámci cvičení je vhodné co nejdříve zařadit do pravidelné odborné přípravy jednotek PO, aby byly dostatečně procvičeny. Nedostatky v materiálovém vybavení je nutno řešit dovybavením jednotek SDH potřebným vybavením např. ručními nebo vozidlovými digitálními terminály Matra. Realizace těchto opatření ale naráží na dostatek finančních prostředků, které by na koupi vyčlenila příslušná obec jako zřizovatel jednotky.

6 VYHODNOCENÍ NAsAZENÍ SIL A PROSTŘEDKŮ JEDNOTEK PO VE ZLÍNSKÉM KRAJI PŘI PLNĚNÍ ÚKOLŮ IZS

Cílem mé práce bylo analyzovat a vyhodnotit základní problémy spojené s činností jednotek PO (HZS krajů, JSDH obcí, HZS podniků a JSDH podniků) při společném plnění úkolů Integrovaného záchranného systému ve Zlínském kraji.

Vyhodnocení bylo provedeno na základě provedených taktických cvičení jednotek PO a doplněno pomocí informací získaných od členů jednotek PO pomocí dotazníkového šetření. Dalšími zdroji informací k monitorování současného stavu činnosti jednotek PO ve Zlínském kraji byly interní materiály, elektronické zdroje a dostupná literatura.

Cílem výzkumu bylo zjistit:

- jaké jsou základní problémy, s kterými se setkávají jednotky PO ve Zlínském kraji při řešení mimořádných událostí,
- zda je dle názoru respondentů dostatečně vymezena činnost a pravomoc jednotek PO v právních předpisech,
- jaké je jejich zastoupení při řešení záchranných a likvidačních pracích při řešení mimořádných událostí,
- jak respondenti hodnotí svoje odborné znalosti, zda je prováděná odborná příprava dostatečná,
- zda jsou jednotky PO dle názoru respondentů dostatečně vybaveny věcnými a technickými prostředky požární ochrany pro řešení mimořádných událostí,
- zda je doba stanovená právním předpisem pro výjezd jednotky PO reálná ke splnění výjezdu,
- zhodnocení současného stavu a zjištění nedostatků spolupráce při zásahu s ostatními jednotkami PO a možných návrhů na zlepšení u jednotek PO, jak po stránce personální, odborné a technické.

Respondenti měli možnost zhodnotit podporu poskytovanou jednotkám PO OPIS HZS kraje.

6.1 Dotazníkové šetření

K provedení vyhodnocení, popsání současného stavu a zjištění základních problémů jednotek PO a mezi jednotkami PO, bylo provedeno dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření jsem si vybral proto, že umožňuje rychlé shromažďování dat od velkého počtu respondentů. Forma dotazníků byla jak v papírové podobě, která byla rozdána účastníkům odborné přípravy prováděné na jednotlivých stanicích HZS Zlínského kraje, tak také byl dotazník rozeslán v elektronické podobě emailem zejména členům jednotek HZS podniku a jednotek SDH podniku. Vytvořený dotazník byl zaslán členům jednotek HZS Zlínského kraje, jednotek SDH obcí, jednotek HZS podniků a jednotek SDH podniků ve Zlínském kraji. Dotazníkové šetření probíhalo od 1.2. - 20. 3. 2012, kdy z 320 zaslaných dotazníků se vrátilo 303 (95 %) vyplněných dotazníků. Dotazník obsahoval 19 otázek, kdy první dvě otázky se týkaly věku respondentů a typu jednotky PO, u které jsou členy. Následující otázky byly zaměřeny k spokojenosti s právními předpisy upravující činnost a pravomoc jednotek PO, jejich zastoupení při řešení mimořádných událostí, k hodnocení jejich odborných znalostí a prováděné odborné přípravy. Další část otázek se týkala, zda jsou jednotky PO dostatečně vybaveny věcnými a technickými prostředky a zjištění, které prostředky jim nejvíce schází. Poslední část otázek byla zaměřena k ověření, zda doba stanovená právním předpisem pro výjezd jednotky PO je reálná ke splnění výjezdu, zhodnocení současného stavu, zjištění nedostatku spolupráce při zásahu s ostatními jednotkami a OPIS kraje a možných návrhů na zlepšení u jednotek PO. Forma dotazníku byla u patnácti otázek řešena zvýrazněním z výběru možností uvedených tazatelem, kdy bylo možno označit jednu, ale v některých případech i více možností a u čtyř z těchto otázek se dotazovaní mohli vyjadřovat i písemně. U otázky 13, 15, 18, 19 byla možnost otevřeného projevu, kde se dotazovaní vyjadřovali písemně a jednalo se výhradně o jejich individuální názory. Dotazníkové šetření bylo písemně zpracováno, k vyhodnocení otázek bylo použito grafické znázornění v procentuálním vyjádření, které je počítáno vždy z podílu celkového počtu respondentů nebo respondentů v dané kategorii a grafické znázornění v absolutních počtech. V některých případech byly otázky vyhodnoceny pro přehlednost i tabulkou, ve které je uvedena absolutní četnost nebo procentuální podíl.

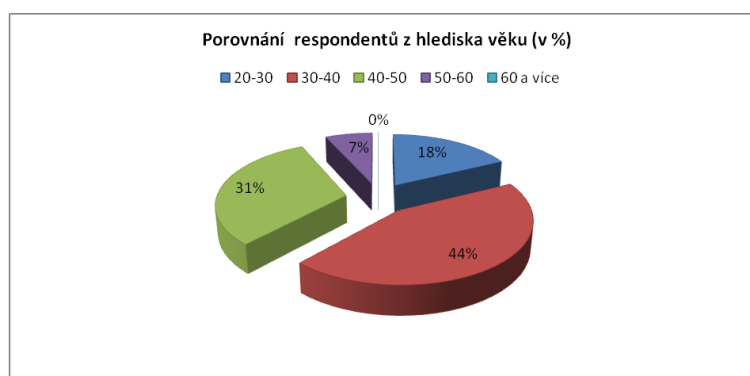

6.2 Výsledky dotazníkového šetření

Otázka č.1: Věk

Tabulka 10. Otázka č. 1

Typ jednotky	20-30	30-40	40-50	50-60	60 a více
HZS kraje	21	51	36	8	0
JSDH obcí	44	47	25	11	2
HSZ podniku	6	5	14	6	1
JSDH podniku	4	4	14	4	0
Celkem	75	107	89	29	3

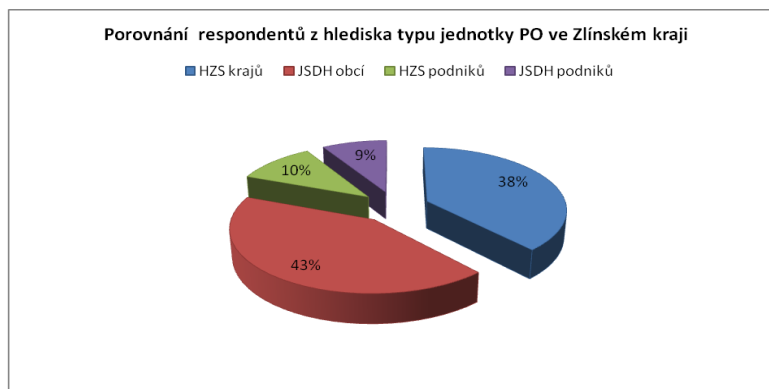
Graf 8. Porovnání respondentů z hlediska věku (v %)

První otázka je demografickým údajem, který rozděluje respondenty podle věku, což je znázorněno v Grafu 8. Nejvíce respondentů se nachází ve věkové kategorii 30 – 40 let, a to 44 %. Dalšími dvěma početnými kategoriemi jsou členové jednotek PO ve věkové kategorii 40–50 let, což představuje 31 % a ve věku 20-30 let, což představuje 18 %. Ostatní věkové kategorie představují velmi malé procento a tyto skupiny vykazují malou odlišnost.

Otázka č. 2: Typ jednotky:

Tabulka 11. Otázka č. 2

Typ jednotky	Počet respondentů	Poznámky
HZS kraje	116	
JSDH obcí	129	JPO II- 52 JPO III- 32 JPO V- 45
HSZ podniku	32	
JSDH podniku	26	
Celkem	303	

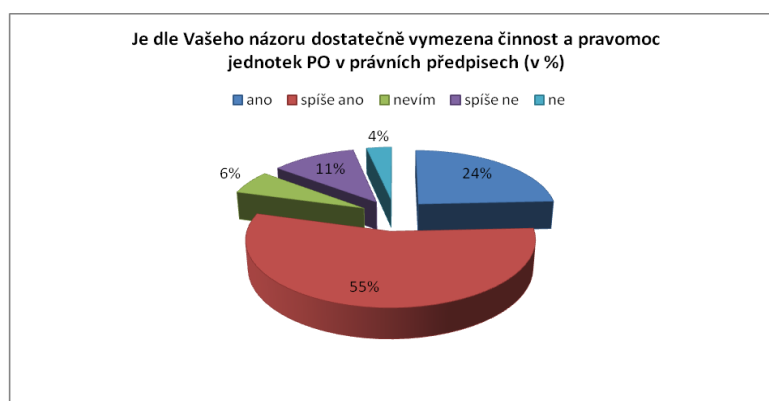
Graf 9. Porovnání respondentů z hlediska typu jednotky PO ve Zlínském kraji

U této otázky uváděli respondenti typ jednotky PO, u které jsou zařazeni. Rozložení Grafu 9 znázorňuje, že nejvíce oslovených respondentů a to 43 %, je zařazeno u JSDH obcí, 38 % respondentů je zaměstnáno u HZS ČR, 10 % je zaměstnáno u HZS podniku a 9 % respondentů je zařazeno u JSDH podniku.

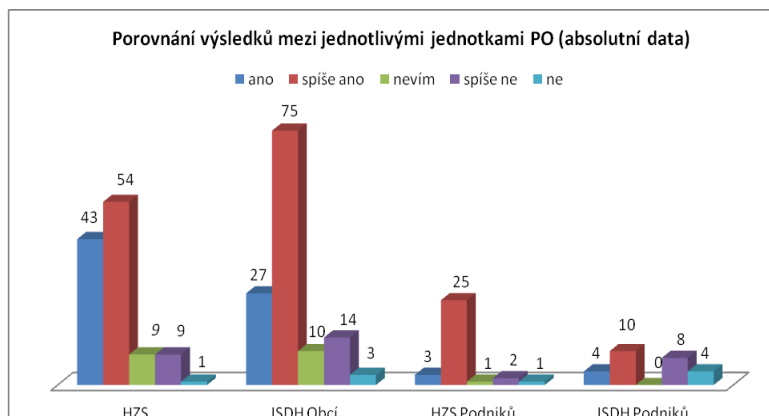
Otázka č. 3: Je dle Vašeho názoru dostatečně vymezena činnost a pravomoc jednotek PO v právních předpisech, např. v zákonech, vyhláškách, nařízeních vlády?

Tabulka 12. Otázka č. 3

Typ jednotky	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
HZS kraje	43	54	9	9	1
JSDH obcí	27	75	10	14	3
HSZ podniku	3	25	1	2	1
JSDH podniku	4	10	0	8	4
Celkem	77	164	20	33	9

Graf 10. Otázka č. 3

Graf 11. Porovnání výsledků dle typu jednotky- Otázka č. 3

Tato otázka měla za cíl zjistit, do jaké míry je dle názoru respondentů dostatečně vymezena činnost a pravomoc jednotek PO v právních předpisech. Procentuální rozložení Grafu 10 znázorňuje, že 262 respondentů (79 %) členů jednotek PO je zcela spokojeno se současnými právními předpisy vymezující činnost a pravomoci jednotek PO. Jen 48 respondentů (15 %) je se současnými právními předpisy nespokojena.

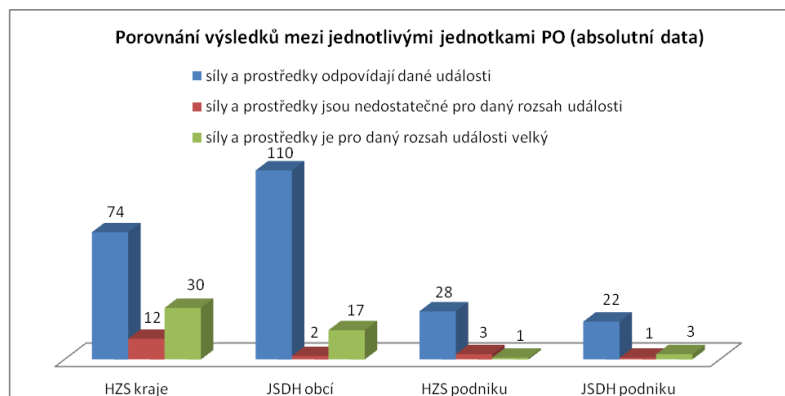
Otázka č. 4: Jsou podle Vás síly a prostředky k událostem povolány v dostatečném počtu?

Tabulka 13. Otázka č. 4

Typ jednotky	Povolání síly a prostředky pro daný rozsah události jsou		
	Dostatečné	Nedostatečné	Velké
HZS kraje	74	12	30
JSDH obcí	110	2	17
HSZ podniku	28	3	1
JSDH podniku	22	1	3
Celkem	234	18	51

Graf 12. Otázka č. 4

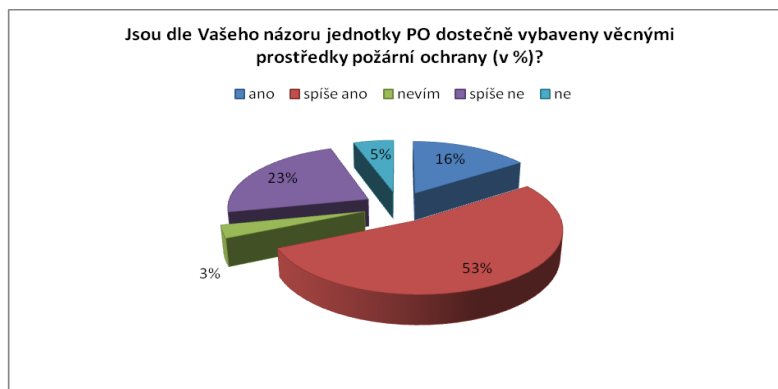
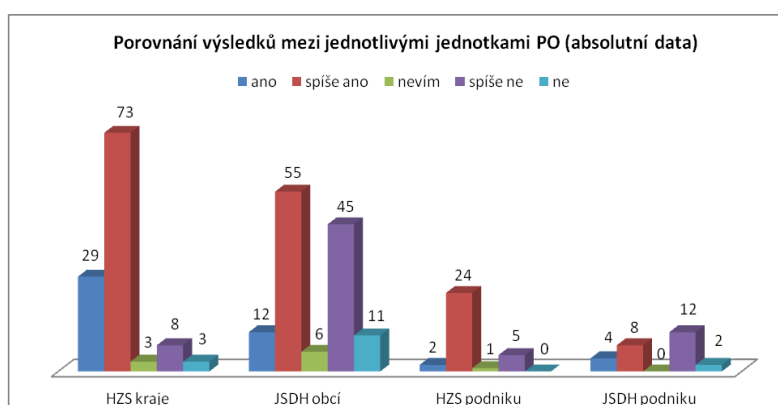
Graf 13. Porovnání výsledků dle typu jednotky - Otázka č. 4

Cílem této otázky bylo zjistit, do jaké míry dle názoru respondentů jsou povolány k událostem síly a prostředky. Procentuální rozložení Grafu 12 znázorňuje, že 234 respondentů (77 %) členů jednotek PO uvedlo, že povolání síly a prostředky odpovídají rozsahu události. 54 respondentů (17 %) si myslí, že povolání počet sil a prostředků je pro daný rozsah události velký a 18 respondentů (6 %) se naopak domnívá, že povolání síly a prostředky jsou pro daný rozsah události nedostatečné.

Otázka č. 5: Jsou dle Vašeho názoru jednotky PO dostatečně vybaveny věcnými prostředky požární ochrany?

Tabulka 14. Otázka č. 5

Typ jednotky	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
HZS kraje	29	73	3	8	3
JSDH obcí	12	55	6	45	11
HSZ podniku	2	24	1	5	0
JSDH podniku	4	8	0	12	2
Celkem	47	160	10	70	16

Graf 14. *Otázka č. 5*Graf 15. *Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 5*

Otázka měla za cíl zjistit, zda jsou jednotky PO dostatečně vybaveny věcnými prostředky požární ochrany. Procentuální rozložení Grafu 14 znázorňuje, že 207 respondentů (69 %) členů jednotek PO je zcela spokojeno se současným vybavením věcnými prostředky požární ochrany. 86 respondentů (28 %) je se současným vybavením nespokojena. Tato otázka je také porovnávána podle typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 15, z kterého je zřejmé, že nejvíce jsou nespokojeni se současným vybavením věcnými prostředky především jednotky SDH obcí a jednotky SDH podniku.

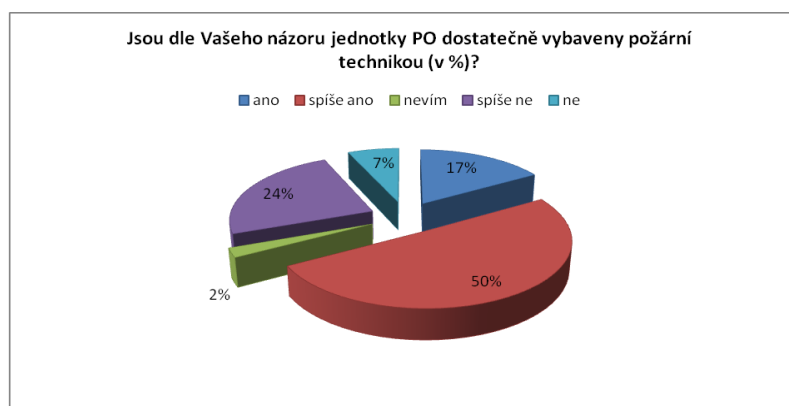

22 % prostředky pro práci s nebezpečnými látkami a 16 % prostředky pro práci ve výškách, vodě. 12 % respondentům chybí prostředky pro záchranu, evakuaci osob a spojovací a komunikační prostředky. Tato otázka je také porovnána podle typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 17, z kterého je zřejmé, že nejvíce jsou nespokojeni se současným vybavením věcnými prostředky jednotky SDH obcí, kdy oproti tomu 40 respondentům jednotek HZS kraje nechybí žádné věcné prostředky požární ochrany.

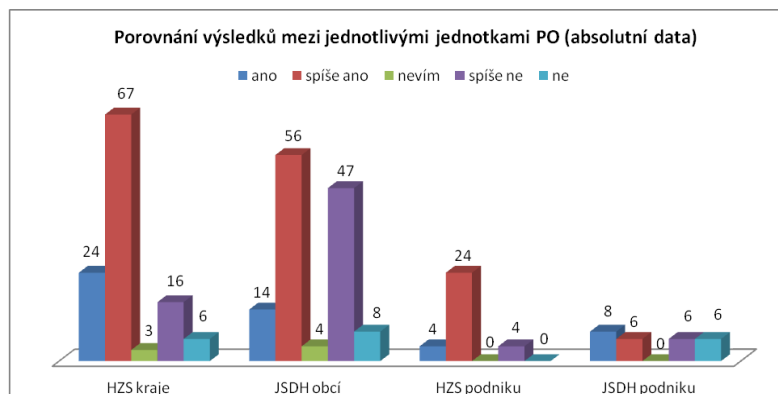
Otázka č. 7: Jsou dle Vašeho názoru jednotky PO dostatečně vybaveny požární technikou?

Tabulka 16. *Otázka č. 7*

Typ jednotky	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
HZS kraje	24	67	3	16	6
JSDH obcí	14	56	4	47	8
HSZ podniku	4	24	0	4	0
JSDH podniku	8	6	0	6	6
Celkem	50	153	7	73	20

Graf 18. *Otázka č. 7*

Graf 19. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 7

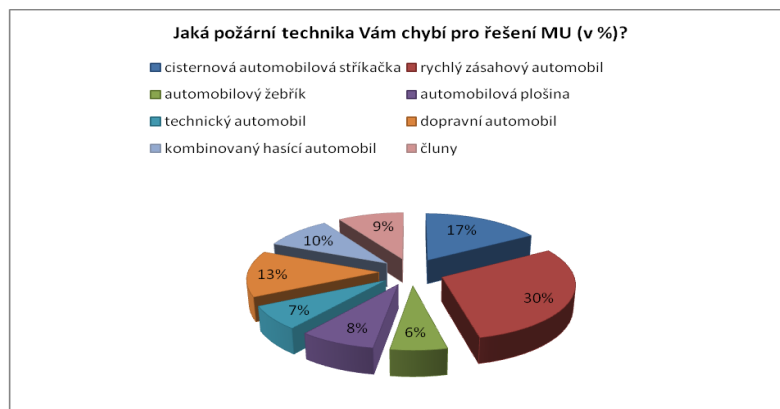
Další navazující otázkou týkající se vybavení jednotek PO, jejíž cílem bylo zjistit, zda jsou jednotky PO dostatečně vybaveny požární technikou. Procentuální rozložení Grafu 18 znázorňuje, že 203 respondentů (67 %) členů jednotek PO je zcela spokojeno se současným vybavením požární technikou. 93 respondentů (31 %) je se současným vybavením požární technikou nespokojena. Otázka je také porovnávána podle typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 19, z kterého je zřejmé, že nejvíce jsou nespokojeni se současným vybavením požární technikou jsou jednotky SDH obcí a jednotky SDH podniku.

Otázka č. 8: Jaká požární technika Vám chybí pro řešení MU?

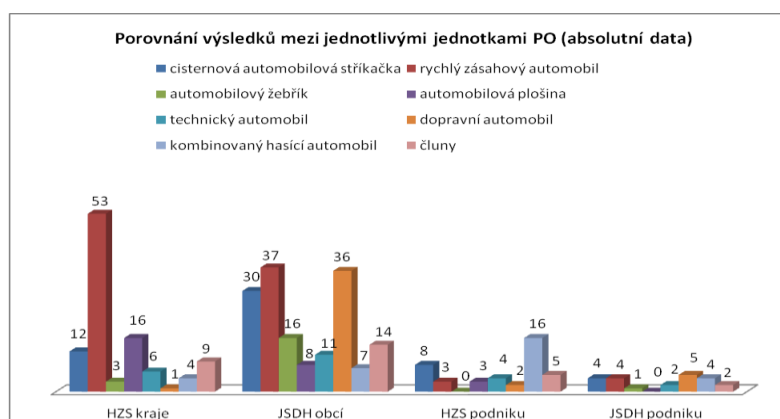
Tabulka 17. Otázka č. 8

Požární technika	HZS kraje	JSDH Obcí	HZS Podniků	JSDH Podniků	Celkem
Cisternová automobilová stříkačka	12	30	8	4	54
Rychlý zásahový automobil	53	37	3	4	97
Automobilový žebřík	3	16	0	1	20
Automobilová plošina	16	8	3	0	27
Technický automobil	6	11	4	2	23
Dopravní automobil	1	36	2	5	44
Kombinovaný hasící automobil	4	7	16	4	31
Čluny	9	14	5	2	30

Graf 20. Otázka č. 8

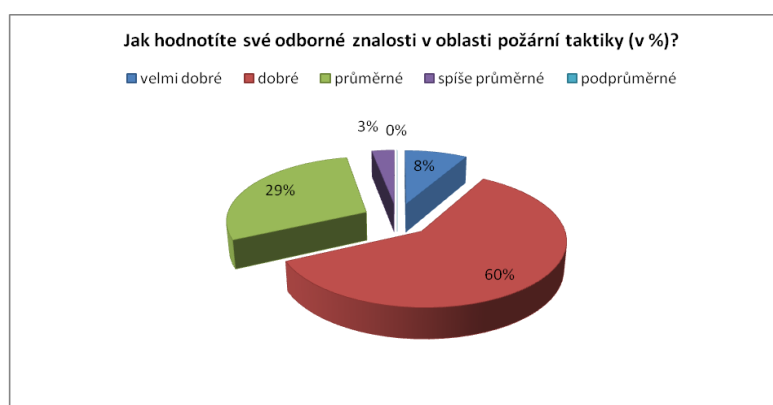
Graf 21. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 8

Na předcházející otázku navazuje otázka č. 8, kde respondenti měli uvést jaká požární technika jim chybí pro řešení MU. U této otázky mohli označit jednu, ale také i všechny možnosti, z čehož vyplývá, že příslušníkům jednotek PO nejvíce chybí a to 97 respondentům (30 %) rychlý zásahový automobil, 54 respondentům (17 %) cisternová automobilová stříkačka a 44 respondentům (13 %) dopravní automobil. Otázka je také porovnána podle typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 21, z kterého je zřejmé, že nejvíce jsou nespokojeni se současným vybavením požární technikou jednotky SDH obcí.

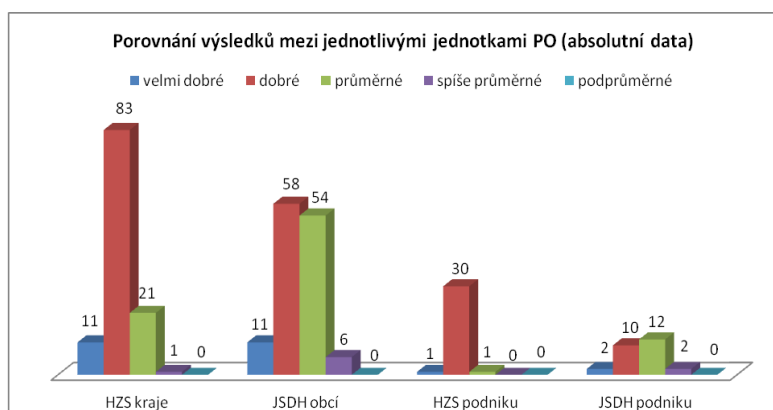
Otázka č. 9: Jak hodnotíte své odborné znalosti v oblasti požární taktiky?

Tabulka 18. Otázka č. 9

Typ jednotky	Velmi dobré	Dobré	Průměrné	Spíše průměrné	Podprůměrné
HZS kraje	11	83	21	1	0
JSDH obcí	11	58	54	6	0
HSZ podniku	1	30	1	0	0
JSDH podniku	2	10	12	2	0
Celkem	25	181	88	9	0

Graf 22. Otázka č. 9

Graf 23. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 9

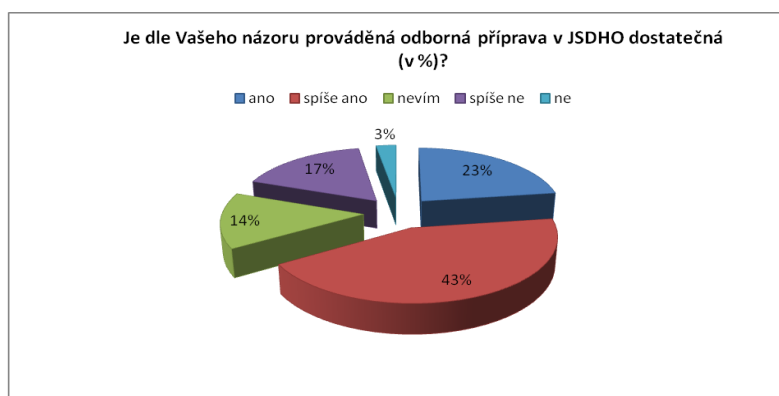
Cílem této otázky bylo zjistit, jak respondenti hodnotí své odborné znalosti v oblasti požární taktiky. 206 respondentů (68 %) uvedlo, že své odborné znalosti hodnotí na velmi dobré a dobré úrovni a 88 respondentů (29 %) hodnotí své znalosti jako průměrné. Naopak 9 respondentů (3 %) uvedlo, že jsou jejich odborné znalosti spíše podprůměrné. Otázka je také vyhodnocena podle typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 23, z kterého je zřejmé, že členové jednotek HZS kraje a jednotek HZS

podniku se domnívají, že mají odborné znalosti na velmi dobré a dobré úrovni. Členové jednotky SDH obcí a jednotky SDH podniku své odborné znalosti hodnotí převážně na úrovni dobré a průměrné.

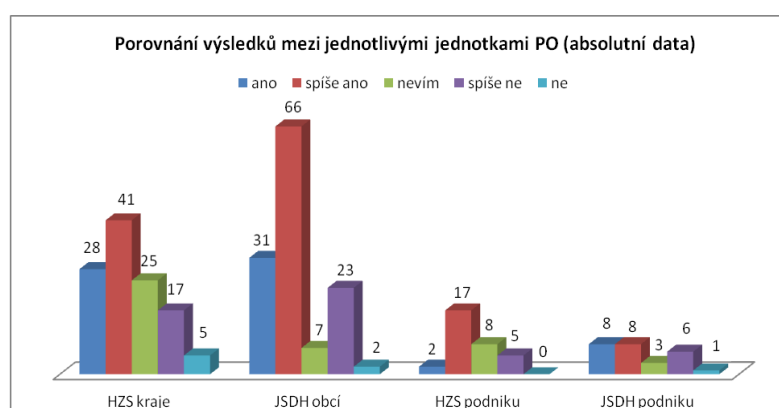
Otázka č. 10: Je dle Vašeho názoru prováděná odborná příprava v JSDHO dostatečná?

Tabulka 19. Otázka č. 10

Typ jednotky	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
HZS kraje	28	41	25	17	5
JSDH obcí	31	66	7	23	2
HSZ podniku	2	17	8	5	0
JSDH podniku	8	8	3	6	1
Celkem	69	132	43	51	8

Graf 24. Otázka č. 10

Graf 25. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 10

Otázka byla zaměřena na odbornou přípravu a to zda je dle názoru respondentů prováděná odborná příprava jednotek SDH obcí dostatečná. Procentuální rozložení Grafu 24 znázorňuje, že 201 respondentů (66 %) členů jednotek PO je zcela spokojeno se současnou

prováděnou odbornou přípravou. Naproti tomu 59 respondentů (20 %) se současnou odbornou přípravou je zcela nespokojena. 43 respondentů (14 %) nemá na tuto problematiku vyhraněný názor.

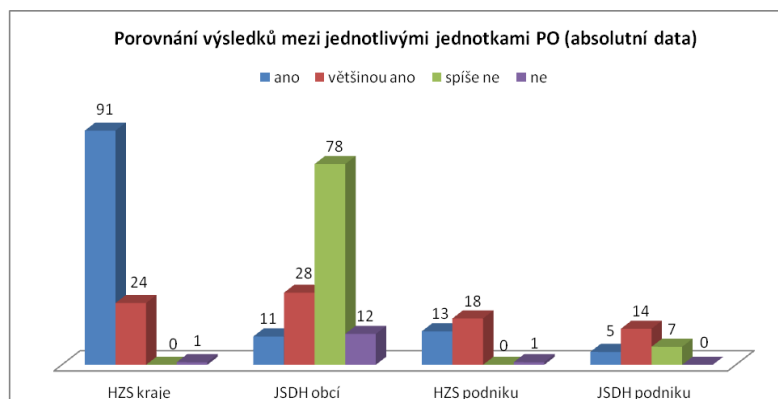
Otázka č. 11: Je dle Vašeho názoru doba stanovená právním předpisem pro výjezd Vaší jednotky PO reálná ke splnění výjezdu?

Tabulka 20. Otázka č. 11

Typ jednotky	Ano	Většinou ano	Spíše ne	Ne
HZS kraje	91	24	0	1
JSDH obcí	11	28	78	12
HSZ podniku	13	18	0	1
JSDH podniku	5	14	7	0
Celkem	120	84	85	14

Graf 26. Otázka č. 11

Graf 27. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 11

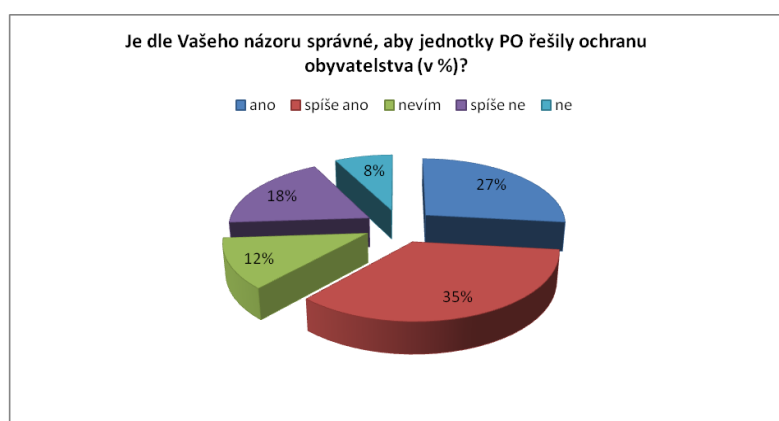
U této otázky měli respondenti vyjádřit, zda doba stanovená právním předpisem pro výjezd jejich jednotky PO je reálná ke splnění výjezdu. Měli zde na výběr ze čtyř odpovědí, kdy

v případě, že uvedli spíše ne nebo ne, tak měli písemně vyjádřit, proč není doba výjezdu jejich jednotky splněna. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že 204 respondentů (67 %) se domnívá, že doba stanovená pro výjezd jejich jednotky PO k výjezdu je zcela splnitelná, oproti tomu 99 respondentů (33 %), že nikoli. Jako hlavní důvod uvedli, že někteří členové bydlí a pracují mimo obec a v dopoledních hodinách jsou členové jednotky mimo obce v zaměstnání a při dopravní špičce a vzdálenosti zaměstnání nestihnou dojet do obce, kde působí, nestačí se obléct a vyrazit na místo události do 10 minut. Otázka je také vyhodnocena z pohledu typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 27, z kterého je zřejmé, že doba stanovená právním předpisem pro výjezd jednotky PO je nesplnitelná především pro členy jednotek SDH obcí a to z důvodů, které byly již výše uvedeny.

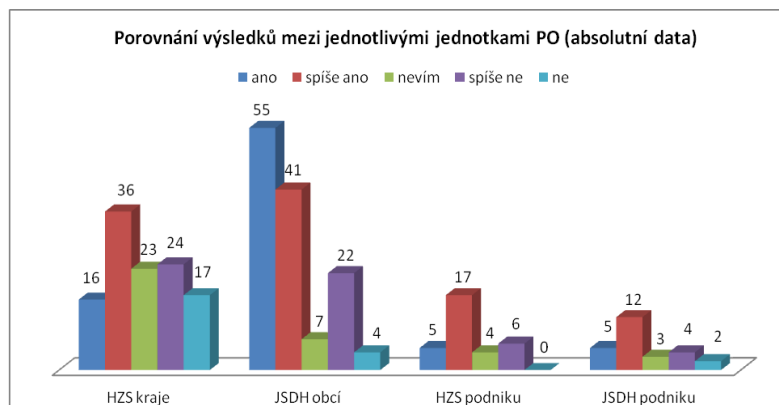
Otázka č. 12: Je dle Vašeho názoru správné, aby jednotky PO řešily ochranu obyvatelstva?

Tabulka 21. *Otázka č. 12*

Typ jednotky	Ano	Spíše ano	Nevím	Spíše ne	Ne
HZS kraje	16	36	23	24	17
JSDH obcí	55	41	7	22	4
HSZ podniku	5	17	4	6	0
JSDH podniku	5	12	3	4	2
Celkem	81	106	37	56	23

Graf 28. *Otázka č. 12*

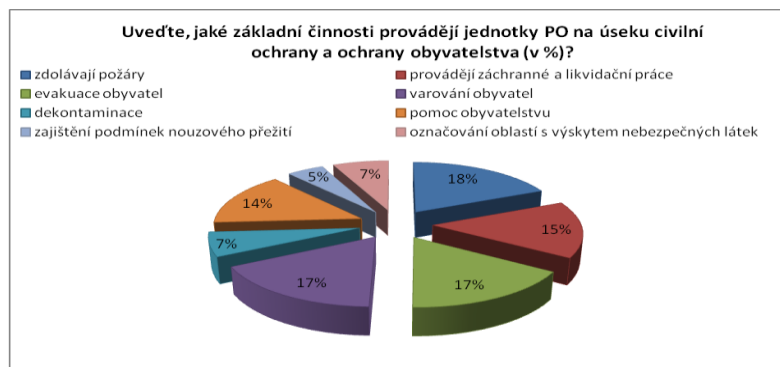
Graf 29. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 12

Respondenti měli na výběr z pěti odpovědí, kdy se měli zakroužkováním jedné z možností vyjádřit, zda je dle jejich názoru správné, aby jednotky PO řešily ochranu obyvatelstva. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že 187 respondentů (62 %) členů jednotek PO se domnívá, že je správné, aby jednotky PO řešily ochranu obyvatelstva. Naproti tomu 79 respondentů (26 %) se domnívá, že nikoli. 37 respondentů (12 %) nemá na tuto problematiku vyhraněný názor.

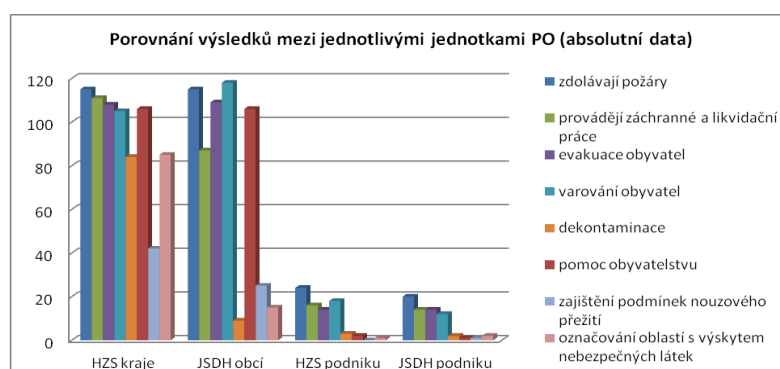
Otázka č. 13: Uveďte, jaké základní činnosti provádějí jednotky PO na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva?

Tabulka 22. Otázka č. 13

Základní činnosti provádějící jednotky PO na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva	HZS kraje	JSDH Obcí	HZS Podniku	JSDH Podniku	Celkem
Zdolávají požáry	115	115	24	20	274
Provádějí záchranné a likvidační práce	111	87	16	14	228
Podílí se na evakuaci obyvatel	108	109	14	14	245
Podílí se na varování obyvatel	105	118	18	12	253
Dekontaminace	84	9	3	2	98
Podílí se na pomoci obyvatelstvu	106	106	2	1	215
Zajištění podmínek nouzového přežití	42	25	0	1	68
Označování oblasti s výskytem nebezpečných látek	85	15	1	2	103

Graf 30. Otázka č. 13

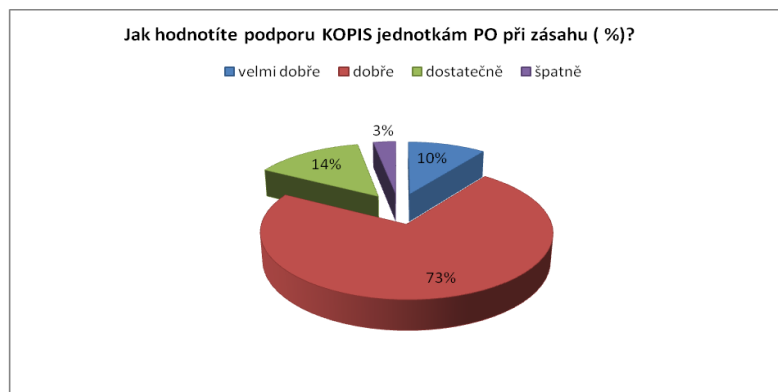
Graf 31. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 13

U této otázky byla možnost otevřeného projevu, kdy respondenti nejčastěji uvedli, že jednotky PO zdlávají požáry 18 %, podílí se na evakuaci a varování obyvatelstva 17 %, provádí záchranné a likvidační práce 15 % a podílí se na pomoci obyvatelstvu 14 %. Jen zanedbatelné procento respondentů a to především členové jednotek HZS kraje uvedlo i další základní činnosti, jako je dekontaminace obyvatel nebo majetku, označení oblastí s výskytem nebezpečných látek a zajištění podmínek nouzového přežití.

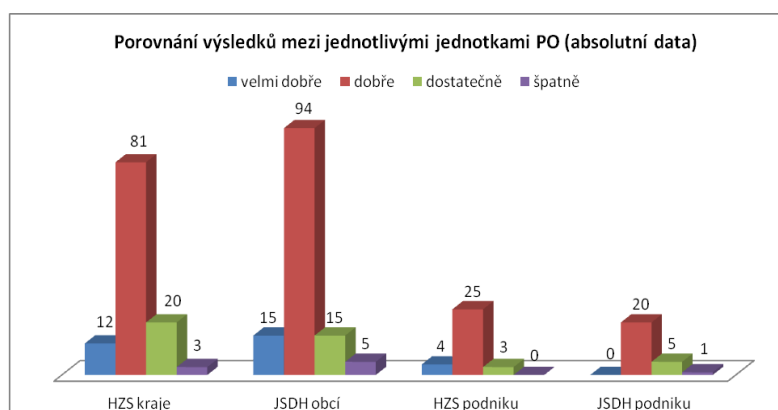
Otázka č. 14: Jak hodnotíte podporu OPIS kraje jednotkám PO při zásahu?

Tabulka 23. Otázka č. 14

Typ jednotky	Velmi dobře	Dobře	Dostatečně	Špatně
HZS kraje	12	81	20	3
JSDH obcí	15	94	15	5
HSZ podniku	4	25	3	0
JSDH podniku	0	20	5	1
Celkem	31	220	43	9

Graf 32. Otázka č. 14

Graf 33. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 14

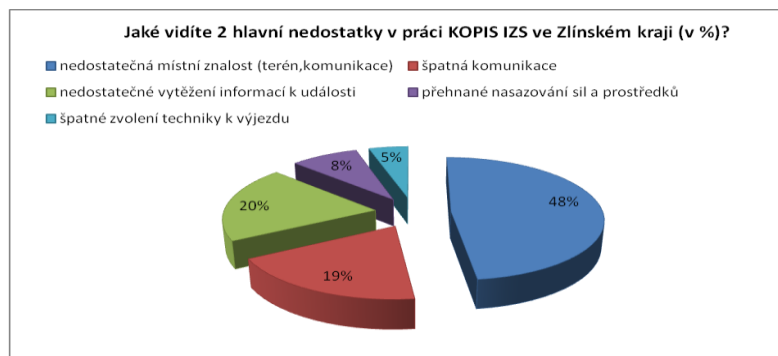
U této otázky měli respondenti na výběr ze čtyř odpovědí, kdy v případě, že uvedli odpověď dostatečně nebo špatně, tak se měli písemně vyjádřit, co jim na podpoře OPIS kraje při zásahu vadí. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že 251 respondentů (83 %) je zcela spokojeno s podporou OPIS kraje jednotkám PO při zásahu, oproti tomu 52 respondentů (17 %), že nikoli. Především jim vadí nedostatečná místní znalost, chyby při zjišťování prvotních informací při tísňovém volání, přehnané nasazování sil a prostředků.

Otázka č. 15: Jaké vidíte 2 hlavní nedostatky v práci OPIS kraje IZS ve Zlínském kraji?

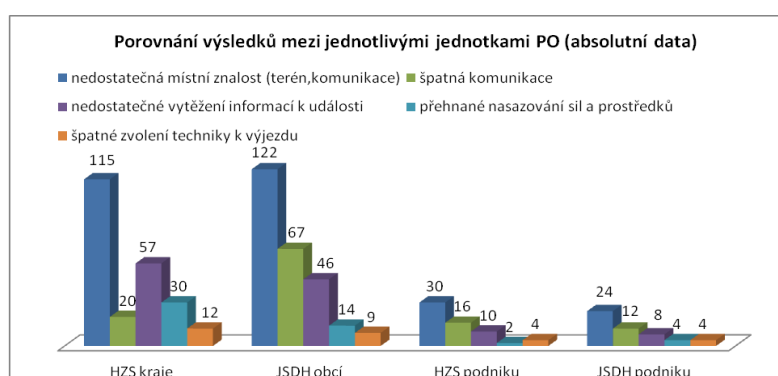
Tabulka 24. Otázka č. 15

Nedostatky v práci OPIS kraje	HZS kraje	JSDH Obcí	HZS Podniku	JSDH Podniku	Celkem
Nedostatečná místní znalost	115	122	30	24	291
Špatná komunikace	20	67	16	12	115
Nedostatečné vytěžení informací k události	57	46	10	8	121
Přehnané nasazování sil a prostředků	30	14	2	4	50
Špatné zvolení techniky k výjezdu	12	9	4	4	29

Graf 34. Otázka č. 15

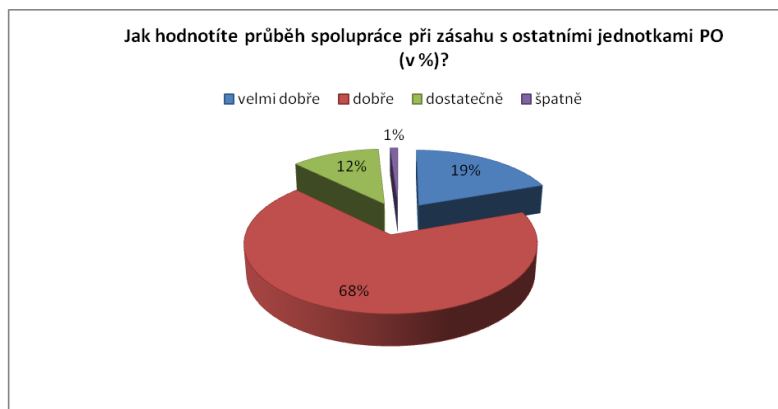
Graf 35. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 15

U otázky byla možnost otevřeného projevu, kdy každý respondent měl uvést 2 hlavní nedostatky v práci OPIS kraje IZS ve Zlínském kraji. Přestože je v předcházející otázce s podporou OPIS kraje spokojeno 83 % respondentů, jsou v nezanedbatelné míře uváděny nedostatky v činnosti OPIS kraje a to zejména 48 % místní znalost, 20 % nedostatečné vytěžení volajících a 19 % špatná komunikace s jednotkami. Jedná se, ale o stěžejní činnosti prováděné OPIS kraje. Z dotazníků není zřejmé, proč je tedy tak vysoká všeobecná spokojenost respondentů s prací OPIS kraje uvedená v předchozí otázce.

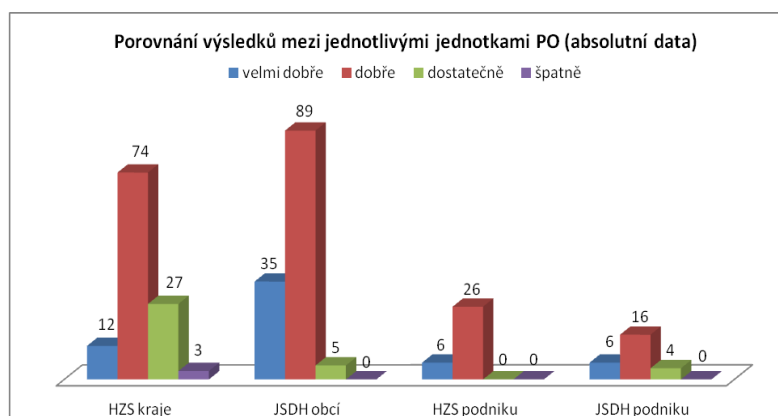
Otázka č. 16: Jak hodnotíte průběh spolupráce při zásahu s ostatními jednotkami PO?

Tabulka 25. Otázka č. 16

Typ jednotky	Velmi dobře	Dobře	Dostatečně	Špatně
HZS kraje	12	74	27	3
JSDH obcí	35	89	5	0
HSZ podniku	6	26	0	0
JSDH podniku	6	16	4	0
Celkem	59	205	36	3

Graf 36. Otázka č. 16

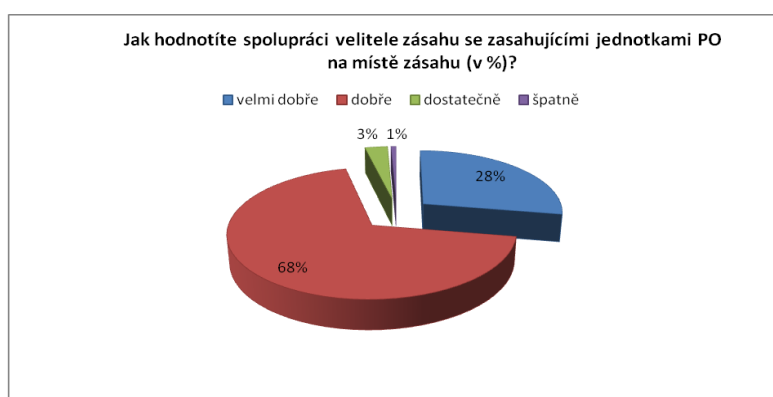
Graf 37. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 16

Respondenti měli na výběr ze čtyř odpovědí, kdy v případě, že uvedli odpověď dostatečně nebo špatně, tak se měli písemně vyjádřit, co jim na spolupráci s ostatními jednotkami PO vadí. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že 264 respondentů (87 %) je zcela spokojeno se současnou spoluprací jednotek PO při zásahu. Naproti tomu 39 respondentů (13 %) je zcela nespokojena. Vyhodnocení otázky z pohledu typu jednotky, kdy názory respondentů v absolutních datech jsou znázorněny v Grafu 37, z kterého je zřejmé, že nespokojeni se současnou spoluprací při zásahu jsou jednotky HZS kraje, kdy jim především vadí, že někteří členové JSDH obcí si na místě kolikrát dělají co chtějí i přes pokyny velitele zásahu. Dále jsou to nedostatky ve správné výstroji zúčastněných členů JSDH obcí, špatná vzájemná komunikace, nízká odborná způsobilost, zbrkllost a někdy také i alkohol.

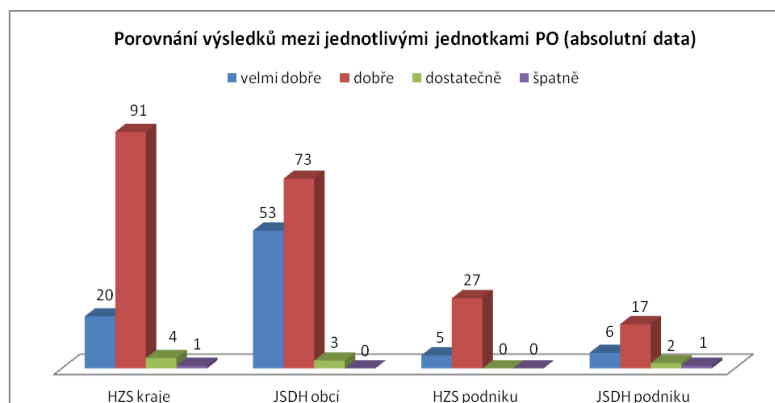
Otázka č. 17: Jak hodnotíte spolupráci velitele zásahu se zasahujícími jednotkami PO na místě zásahu?

Tabulka 26. Otázka č. 17

Typ jednotky	Velmi dobře	Dobře	Dostatečně	Špatně
HZS kraje	20	91	4	1
JSDH obcí	53	73	3	0
HSZ podniku	5	27	0	0
JSDH podniku	6	17	2	1
Celkem	84	208	9	2

Graf 38. Otázka č. 17

Graf 39. Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 17

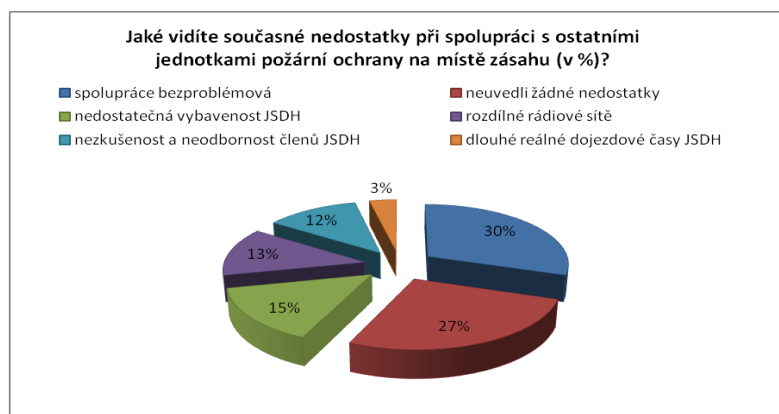
I u této otázky měli respondenti na výběr ze čtyř odpovědí, kdy v případě, že uvedli odpověď dostatečně nebo špatně, tak se měli písemně vyjádřit, co jim na spolupráci s velitelem zásahu vadí. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že většina respondentů (96 %) je zcela spokojeno se současnou spoluprací velitele zásahu se zasahujícími jednotkami PO na místě zásahu. Jen 4 % respondentů je zcela nespokojeno, kdy jim vadí,

že JSDH obcí špatně komunikují na místě zásahu, ztrácí se informace, nepostupují jednotně s rozkazy velitele zásahu a tím, ztěžují práci velitele zásahu.

Otázka č. 18: Jaké vidíte současné nedostatky při spolupráci s ostatními jednotkami PO na místě zásahu? POPIŠTE!

Tabulka 27. Otázka č. 18

Možnosti	Absolutní četnost	Procenta
Spolupráce bezproblémová	130	30 %
Neuvedli žádné nedostatky	115	27 %
Nedostatečná vybavenost JSDH	64	15 %
Rozdílné rádiové sítě	56	13 %
Nezkušenost a neodbornost členů JSDH	52	12 %
Dlouhé reálné dojezdové časy JSDH	15	3 %
Celkem	432	100 %

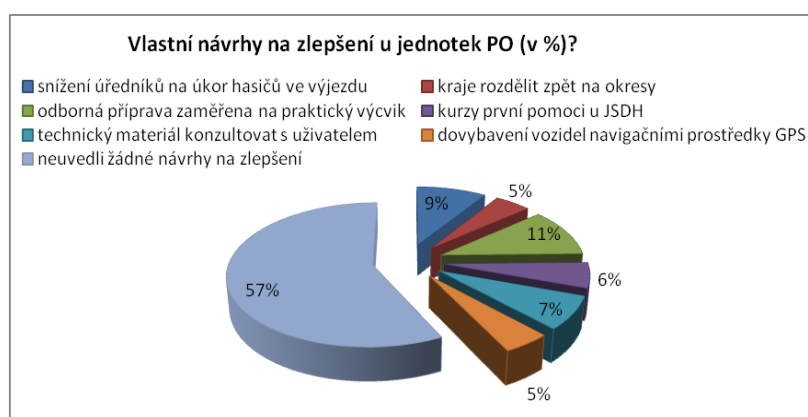
Graf 40. Otázka č. 18

U otázky byla možnost otevřeného projevu, kdy respondent mohl uvést jeden nebo i více nedostatků, ale také nemusel uvést žádný nedostatek při spolupráci s ostatními jednotkami PO. 30 % respondentů uvedlo, že současná spolupráce jednotek PO je bezproblémová, 27 % neuvedlo žádné nedostatky. Další členové jednotek PO vidí nedostatky v nedostatečné vybavenosti JSDH obcí 15 %, rozdílné rádiové sítě 13 %, v nezkušenosti a neodbornosti členů JSDH obcí 12 % a v dlouhých reálných dojezdových časech JSDH obcí 3 %.

Otázka č. 19: Uved'te vlastní návrhy na zlepšení u jednotek PO. Popište!

Tabulka 28. *Otázka č. 19*

Možnosti	Absolutní četnost	Procenta
Žádné návrhy na zlepšení	221	57 %
Odborná příprava zaměřena na praktický výcvik	42	11 %
Snížení úředníků na úkor hasičů ve výjezdu	35	9 %
Technický materiál konzultovat s uživatelem	29	7 %
Kurzy první pomoci u JSDH	22	6 %
Kraje rozdělit zpět na okresy	18	5 %
Dovybavení vozidel navigačními prostředky GPS	18	5 %
Celkem	385	100 %

Graf 41. *Otázka č. 19*

U otázky byla možnost otevřeného projevu, kdy respondent mohl uvést jeden nebo i několik návrhů, ale také nemusel uvést žádný návrh na zlepšení. 221 respondentů (57 %) neuvedlo žádné návrhy na zlepšení, 42 členů uvedlo, že by uvítali, kdyby byla odborná příprava zaměřena více na praktický výcvik, 35 respondentů snížení administrativních pracovníků na úkor hasičů ve výjezdu. Další členové jednotek PO by si přáli, aby příslušník, který zajišťuje koupi technického a věcného materiálu, toto konzultoval s tzv. koncovým uživatelem. Někteří členové jednotek PO by zase uvítali kurzy první pomoci u JSDH, rozdělení krajů zpět na okresy nebo dovybavení vozidel navigačními prostředky GPS.

6.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

I když byl průzkum zcela anonymní a výsledky budou použity pouze v této diplomové práci, o čemž jsem se všem respondentům zmínil, tak výsledky nemusí být brány jako stoprocentně objektivní, protože jistota, že respondenti přistoupili k dotazníku odpovědně a odpovídali objektivně, nemám bohužel zaručenou.

U některých odpovědí se odráží také osobní názory jednotlivých respondentů, které jsou často ovlivňovány zvenčí a ne zcela vystihují skutečnou situaci. Důvodem může být naprostá neznalost organizační struktury HZS Zlínského kraje a počtu jednotlivých příslušníků a občanských zaměstnanců a činností, které zabezpečují. Příkladem může být často se opakující požadavek na snižování počtu denních příslušníků, kteří však zajišťují odborné činnosti, bez kterých by samotné jednotky nebyly schopny plnit své úkoly. Jedná se především o zajištění servisu revizí, oprav jednotlivých věcných prostředků požární ochrany a techniky.

Dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že členové jednotek PO jsou spokojeni se svým zastoupením při řešení mimořádné události. Z odpovědí je zřejmý protiklad u odpovědí na otázku č. 4 a 19. Většina respondentů (77 %) uvedla, že povolání síly a prostředky odpovídají rozsahu dané mimořádné události. Jejich zastoupení je pro řešení události dostačující, dokonce 17 % členů jednotek PO se domnívá, že povolání počet sil a prostředků je pro daný rozsah mimořádné události velký. Následně, ale uvádí v otázce č. 19 návrh na snížení počtu denních příslušníků a administrativy na úkor posílení počtu členů zásahových jednotek.

Dle členů jednotek PO je dostatečně vymezena činnost a pravomoc se současnými právními předpisy, s kterou je zcela spokojena 79 % členů jednotek PO. Jen 15 % respondentů je se současnými právními předpisy nespokojena. Z výsledků vyplývá, že současná legislativní úprava oblasti PO je dostatečná.

Členové jednotek PO hodnotí své odborné znalosti na velmi dobré úrovni, což uvedlo 68 % respondentů a 29 % respondentů má průměrné znalosti. K ověření znalostí byla respondentům položena otevřená otázka týkající se, jaké základní činnosti provádějí jednotky PO na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva. Respondenti nejčastěji uvedli, že zdolávají požáry 18 %, podílí se na evakuaci a varování obyvatelstva 17 %, provádí záchranné a likvidační práce 15 % a podílí se na pomoci obyvatelstvu 14 %. Jen zanedbatelné procento respondentů, a to především členové jednotek HZS kraje, uvedlo

i další základní činnosti, jako je dekontaminace obyvatel nebo majetku, označení oblastí s výskytem nebezpečných látek a zajištění podmínek nouzového přežití. U ostatních členů jednotek SDH obcí, HZS podniku a JSDH podniku byly zjištěny nedostatky. Co se týče současné odborné přípravy, tak 66 % členů jednotek PO je zcela spokojena se současnou odbornou přípravou. Naproti tomu 20 % respondentů je nespokojena. Jde především o členy jednotek SDH obcí, kteří uvedli, že by odborná příprava měla být doplněna o námětová cvičení s více praktickými ukázkami, která by simulovala některé mimořádné události, provádět školení a kurzy první pomoci.

Ke splnění doby stanovené právním předpisem pro výjezd jednotky PO bylo zjištěno, že 67 respondentů se domnívá, že doba stanovená pro výjezd jejich jednotky PO je zcela splnitelná. Naproti tomu jedna třetina respondentů 33 % uvedla, že nikoli. Jde především o jednotky SDH obcí, kdy členové jednotky uvedli, že doba stanovená k výjezdu ne splnitelná z důvodu, že někteří členové jednotky bydlí a pracují mimo obec, v dopoledních hodinách jsou v zaměstnání mimo obec a při dopravní špičce a vzdálenosti zaměstnání nestihnou přijet do obce, nestačí se obléct a do stanovené doby vyrazit na místo události.

Dalším cílem bylo zjistit, zda jsou jednotky PO dostatečně vybaveny prostředky požární ochrany a požární technikou. Většina z nich (63 %) uvedla, že jim ke své činnosti chybí prostředky požární ochrany pro práci s nebezpečnými látkami 22 % a prostředky pro práci ve výškách, vodě 16 %, prostředky pro záchranu a evakuaci osob a spojovací a komunikační prostředky 12 %. Respondenti jsou také nespokojeni s požární technikou pro řešení mimořádných událostí. Většina z nich 60 % se shodla, že jim ke své činnosti nejvíce schází rychlý zásahový automobil 30 %, cisternová automobilová stříkačka 17 % a dopravní automobil 13 %. Se současným vybavením prostředky požární ochrany a požární technikou jsou především nespokojeni členové jednotky SDH obcí.

V oblasti podpory poskytované OPIS kraje jednotkám vyjádřili respondenti svou spokojenost s činností OPIS kraje. Spokojeno bylo 83 % respondentů. V rozporu s tímto vysokým procentem spokojených respondentů jsou odpovědi uvedené v otázce týkající se nedostatků v činnosti OPIS kraje, v které 48 % respondentů uvedlo nedostatečnou místní znalost obsluhy OPIS, 20 % nedostatečné vytěžení volajících a 19 % špatnou komunikaci se zasahujícími jednotkami. Jedná se přitom o stěžejní činnosti prováděné OPIS kraje. Z dotazníků není zřejmé, proč byla tedy tak vysoká všeobecná spokojenost respondentů s prací OPIS kraje a následně byly uvedeny výše uvedené nedostatky.

Jako nejčastější nedostatky při spolupráci s ostatními jednotkami PO na místě zásahu byly uváděny, zejména nedostatečná vybavenost JSDHO, nezkušenost a neodbornost členů JSDH obcí, dlouhé reálné dojezdové časy dobrovolných jednotek a rozdílné rádiové sítě používané jednotkami.

6.4 Návrhy na zlepšení

Na základě vyhodnocení taktických cvičení složek IZS a dotazníkového šetření, byly zjištěny základní problémy jednotek PO při řešení mimořádných událostí. Na základě těchto zjištění jsem navrhl možná zlepšení na zefektivnění činnosti jednotek PO při řešení mimořádných událostí z několika hledisek.

6.4.1 Personální zastoupení jednotek PO

Početní stavy příslušníků HZS ČR jsou stanoveny Vládou ČR. Současný počet odpovídá rozsahu plněných povinností při provádění záchranných a likvidačních prací na živelných pohromách a jiných mimořádných událostech a zajištění výkonu státní správy na úseku požární ochrany. V poslední době došlo k razantní výměně příslušníků v souvislosti s naplňováním podmínek stanovených služebním zákonem. To má za následek, že některá služební místa, jako např. OPIS kraje jsou obsazena především mladšími příslušníky, bez dostatečné praxe a zkušeností, ale s předepsaným vzděláním na toto funkční zařazení.

Řešením této situace by byla úprava služebního zákona snížením nároku na požadovaný minimální stupeň vzdělání pro daná služební místa. Upřednostňováno by mělo být především odborné vzdělání v oboru před všeobecnými vzdělávacími programy. Vodítkem pro výběr na tato odborná a specializovaná místa by měly být především získané zkušenosti, několikaletá praxe příslušníka a v neposlední řadě, také výsledky za odvedenou práci, která by splňovala kritéria kariérního postupu.

U dobrovolných jednotek jsou stanoveny pouze minimální počty členů jednotek. Povinnost zřídit jednotku SDH mají jednotlivé obce. Činnost členů těchto jednotek je, ale prováděna na základě dobrovolnosti. Pokud nebude existovat dostatek občanů, kteří budou tuto činnost vykonávat dobrovolně, dojde k narušení celého systému. Je nutno legislativně podpořit tuto činnost především v oblasti pracovního práva.

Problémy s personálním naplňováním jednotek by bylo možno vzhledem k ekonomické situaci řešit zřizováním společných jednotek pro více obcí, které by společně hradily jejich provoz.

6.4.2 Odborná připravenost

Ke zkvalitnění odborné přípravy prováděné HZS pro strojníky a velitele jednotek PO obcí by přispělo zařazení větší části praktického výcviku na úkor teorie probírané v jednotlivých kurzech. Vhodným způsobem je rozdělit odbornou přípravu na dvě části. Část teoretickou by bylo možno řešit cestou e-learningových kurzů, na které by navazoval praktický výcvik a případně přezkoušení. Tento systém odborné přípravy lze využívat jak pro HZS ČR, tak členy dobrovolných jednotek. Odbornou garanci nad obsahem e-learningových kurzů by bylo možno směřovat do některého odborného zařízení HZS ČR např. SOŠ a VOŠ PO Frýdek – Místek. Vhodné by bylo využívat více společných výcviků profesionálních a dobrovolných hasičů. Praktický výcvik by se měl zaměřit na radioprovoz, výcvik nositelů dýchací techniky např. v protiplynovém polygonu, taktické postupy první pomoci apod. Posílení odborných zkušených příslušníků OPIS kraje by bylo vhodné realizovat pravidelnými stážemi u jednotek PO.

V JSDHO se v dnešní době vyskytují hlavně mladí lidé v rozmezí věku 20 – 30 let. Proto by měl být kladen důraz na zlepšení odborné přípravy členů JSDHO prováděné pravidelně veliteli ve svých vlastních jednotkách. Tuto odbornou přípravu je možno zkvalitnit také vhodným vybavením např. notebooku, promítacího plátna nebo projektoru.

Tyto prostředky mohou být využity i pro preventivně výchovnou činnost jak ve školách, tak i pro veřejnost při událostech jako jsou například dny otevřených dveří, dny dětí atd.

Dalším možným řešením jak zvýšit odbornou připravenost by byly celodenní stáže členů jednotek SDH obcí u jednotek HZS kraje. Systém stáží, ale naráží na problémy se zaměstnavateli členů dobrovolných jednotek, kteří nemají povinnost umožnit takovou formu výcviku. Tato oblast by musela být legislativně upravena. V současné době probíhají pouze celodenní zaměstnání vybraných jednotek s územní působností v rozsahu 16 hodin ročně. Jednotky s místní působností se tohoto výcviku zatím neúčastní především z kapacitních možností jednotlivých stanic HZS ve Zlínském kraji.

6.4.3 Technické vybavení jednotek PO při řešení MÚ

Vzhledem k finančnímu výhledu na následující roky, kdy má dojít k razantnímu snížení rozpočtu HZS ČR, lze předpokládat pouze minimální obměnu techniky. Je nutné zpracovat koncepci pro pořízování požární techniky. Není ekonomicky možné pořízovat do každé obce cisternovou stříkačku. Vhodným řešením je předávání použité techniky HZS obcím. V rámci možností dotačního programu se zaměřit na možnost využívání strukturálních Fondů Evropské unie na pořízení technologií a moderní techniky, která by sloužila k zásahové činnosti. Pro udržení technického vybavení na požadované úrovni bude nutné přijmout opatření pro více zdrojové financování např. zapojením pojišťoven do financování jednotek HZS a jednotek SDHO.

Důležitým prvkem je zkvalitní spolupráce velitele JSDHO a starostou/starostkou obce při zabezpečování podmínek pro činnost dané jednotky. Velitel musí být schopen formulovat své požadavky a dokázat je obhájit před zřizovatelem tedy obcí. Výsledkem vzájemné spolupráce je pak zajištění dostatečného objemu finančních prostředků pro potřeby jednotek PO.

Při pořízování nové techniky je vhodné vždy konzultovat její pořízení s koncovými uživateli, tedy samotnými hasiči, kteří ji pak budou používat. Jako důležité se jeví vybavení vozidel navigacemi GPS, které umožní lokalizaci vozidel na OPIS kraje a také dokáží navigovat jednotky v neznámém terénu. Instalací tohoto zařízení mohou být částečně odstraněny také problémy se špatnou místní znalostí obsluhy OPIS kraje, na kterou respondenti poukazovali v dotaznících.

Pro zkvalitnění spojení mezi jednotkami je vhodné provozovat pouze jeden systém rádiového spojení. Toto řešení by znamenalo vysokou prvotní investici pro vybavení dobrovolných jednotek digitálními terminály Matra.

ZÁVĚR

Cílem zpracování diplomové práce bylo analyzovat určení, úkoly, strukturu integrovaného záchranného systému, jeho základní složky a hlavní pozornost byla věnována jednotkám požární ochrany, zejména pak, zhodnocení současného stavu činnosti jednotek PO při provádění záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádných událostí v integrovaném záchranném systému. Vyhodnocení základních problémů spojených s činností jednotek PO při plnění úkolů v integrovaném záchranném systému a následný návrh možných zlepšení k zefektivnění činnosti jednotek PO v integrovaném záchranném systému.

V teoretické části je charakterizován integrovaný záchranný systém, jeho základní složky, úrovně a koordinace řízení v rámci tohoto systému. Popsány jsou současné právní předpisy upravující činnost jednotek PO, jednotky PO podle typu a plošné pokrytí sil a prostředků jednotek PO ve Zlínském kraji. Analyzována je zde spolupráce jednotek PO při mimořádných událostech, porovnání statistických údajů o zásahové činnosti v letech 2007-2010 s rokem 2011. Dále jsou zde uvedeny typové činnosti, důvod jejich vzniku. Každá typová činnost je popsána z hlediska jejího účelu a úkolů jednotek PO při jejich řešení.

V praktické části jsou zhodnoceny základní problémy při činnosti jednotek PO při plnění úkolů v integrovaném záchranném systému. K vyhodnocení současných základních problémů spojených s činností jednotek PO jsem využil výsledky tří taktických cvičení základních složek IZS. Dále jsem provedl dotazníkové šetření přímo mezi členy jednotek PO (jednotek HZS kraje, jednotek SDH obcí, jednotek HZS podniku a jednotek SDH podniku) ve Zlínském kraji, kteří vyjíždějí každodenně k různým mimořádným událostem, při kterých zasahují všechny typy jednotek PO. Provedeným vyhodnocením jsem zjistil, zda jsou současné právní předpisy upravující pravomoc a činnost členů jednotek PO dostačující a zda je personální zastoupení při řešení mimořádné události dostačující. Dále byly zjišťovány odborné znalosti členů jednotek, zda je současná prováděná odborná příprava dostačující, a zda je vybavení členů jednotek PO věcnými prostředky požární ochrany a požární technikou pro řešení mimořádných událostí dostačující. Současně byly zjištěny základní nedostatky v činnosti jednotek PO při plnění úkolů pro řešení mimořádných událostí, které je trápí v praxi a na základě těchto nedostatků, byly stanoveny

návrhy možných zlepšení na zefektivnění činnosti jednotek PO při řešení mimořádných událostí.

Věřím, že některé náměty z mé práce najdou uplatnění v praxi při odborné přípravě a následně přinesou kvalitnější řešení mimořádných událostí.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The aim of the final work was to describe the Integrated Rescue System and its sections. Mainly, the final work focused on the fire protection units, especially on the evaluation of their contemporary activities in carrying out rescue and relief work during emergencies in order to find the primary difficulties and suggest possible steps to increase the efficiency of the fire protection units in the Integrated Rescue System.

The theoretical part contains the characterization of the Integrated Rescue System, the basic sections of the Integrated Rescue System and coordination of management under this system. In addition, there is legislation governing the fire protection units described and the types of the fire protection units in Zlin region listed. The cooperation of the particular fire protection units during emergencies is analyzed and the statistical data from the years 2007 up to 2011 are compared with the statistical data from the year 2011. Furthermore, the type activities and the reasons for their formation are presented. Each type activity is described according to its purpose.

In the practical part, there are the primary difficulties of the fire protection units' activities during emergencies within the Integrated Rescue System stated. Three types of tasks were used for the evaluation of the contemporary primary difficulties. Furthermore, the questionnaires were distributed among the members of the various types of fire protection units in Zlin region. These units participate in emergency situations. The intention of the research was to identify the adequacy of the current legislation governing the fire protection units, the sufficiency of the staffing agency during emergency situations, the professional knowledge of the unit members, the standard of professional training and whether the fire protection equipment is sufficient. The research results identified the primary deficiencies in

the fire protection units' activities during emergencies that complicate work of these units. Based on these survey results, the propositions for improvements were designed in order to increase the efficiency of the fire protection units.

Hopefully, some of the suggestions can be helpful and find application in practice and subsequently bring improvement of the crisis management.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] Šenovský, M., Adamec, V., Hanuška, Z., *Integrovaný záchranný systém: Management záchranných prací*. 2. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, ISBN 978-80-7385-007-4.
- [2] Ing. Kroupa, M., Ing. Říha, M., Dis., *Integrovaný záchranný systém*, recenzent: Ing. Šilhánek, B., 3. vydání, Armex Publishing s.r.o, Praha 2008, ISBN 978-80-86795-59-1.
- [3] Horák, R., Krč, M., Ondruš, R., Danielova, L., *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*, 546. publikace, Linde Praha a.s., 2004, ISBN 80-7201-471-4
- [4] KONEČNÝ, Miroslav. *Problematika komunikace jednotek požární ochrany se základními složkami IZS*. Uherské Hradiště, 2010. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta logistiky a krizového řízení.

Legislativa:

- [5] Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [6] Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě.
- [7] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
- [8] Zákon č. 133/1985 Sb., o Požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- [9] Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.
- [11] Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požárních předpisů.
- [12] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.

Internetové zdroje:

- [13] Hasičský záchranný sbor ČR. *Jednotky požární ochrany* [online]. [citace 2012-01-12]. Dostupné z:<http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-218325.aspx> .

- [14] Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta [on-line]. [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW: www.hasicirajec.cz/upload/p3k-IZS2.doc.
- [15] Lékařská fakulta Masarykovi univerzity [on-line]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z WWW:<http://www.med.muni.cz/Traumatologie/uszs/izs/IZS.htm>.
- [16] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW:<http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranný-system.aspx>.
- [17] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.hzscr.cz/docDetail.aspx?docid=35306&docType=&chnum=6>>.
- [18] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.hzscr.cz/docDetail.aspx?docid=35306&docType=&chnum=5>> .
- [19] Wikipedie [on-line]. 2011 [cit. 2011-12-12]. Dostupné z WWW: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Zakon_\(pravo\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Zakon_(pravo)) .
- [20] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2011-12-12]. *Právní předpisy Hasičského záchranného sboru*. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-predpisy-hasicskeho-zachranneho-sboru.aspx>>.
- [21] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2011-12-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/otazky-a-odpovedi-otazky-a-odpovedi.aspx>>.
- [22] Zdravotnická záchranná služba Zlínského kraje [on-line]. [cit. 2012-12-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.zzsclin.cz/?controller=page&action=show&id=59>>.
- [23] Hasičský záchranný sbor ČR [on-line]. [cit. 2012-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/vykon-sluzby.aspx>>.

Interní materiály:

- [24] BEDNAŘÍK, L. *PANIKA – taktické cvičení*, Územní odbor HZS Uherské Hradiště,(2009-4-16)

- [25] BEDNAŘÍK, L. *Demonstrování úmyslu sebevraždy – taktické cvičení*, Územní odbor HZS Uherské Hradiště, (2008-10-2)
- [26] BEDNAŘÍK, L. *Letecká nehoda – taktické cvičení*, Územní odbor HZS Uherské Hradiště, (2007-5-31),
- [27] Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje. *Statistická ročenka 2010*
- [28] Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje. *Statistická ročenka 2011*
- [29] ČESKO. HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Katalog typových činností IZS*. 1. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-028-9.
- [30] MATERNA, Petr. Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje. *Opěrné body a předurčenost JPO pro záchranné práce*. 2010. KŘ Zlín.
- [31] MV- GŘ Hasičský záchranného sboru ČR. *Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí*. 2009

Dokumentace HZS

Vnitřní materiály Územního odboru Uherské Hradiště

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAS	Cisternová automobilová stříkačka.
ČR	Česká republika.
DN	Dopravní nehoda
GŘ HZS ČR	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky.
HZS	Hasičský záchranný sbor.
HZS kraje	Hasičský záchranný sbor kraje.
HZS podniku	Hasičský záchranný sbor podniku.
IZS	Integrovaný záchranný systém.
Jednotka PO	Jednotka požární ochrany.
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obcí.
MU	Mimořádná událost.
MV	Ministerstvo vnitra.
NL	Nebezpečná látka.
OPIS kraje	Operační a informační středisko kraje.
OVS	Orgán veterinární správy.
PČR	Policie České republiky.
RZA	Rychlý zásahový automobil
SDH obce	Sbor dobrovolných hasičů obce.
SDH podniku	Sbor dobrovolných hasičů podniku.
TA	Technický automobil.
VZ	Velitel zásahu.
ZZS	Zdravotnická záchranná služba.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. <i>Základní složky IZS [22]</i>	16
Obrázek 2. <i>Předurčenost jednotek [30]</i>	35

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. <i>Přehled jednotek HZS podniku ve Zlínském kraji</i>	33
Tabulka 2. <i>JSDH podniku ve Zlínském kraji</i>	34
Tabulka 3. <i>Základní tabulka PP je stanovena přílohou k zákonu č. 133/1985 Sb., o PO</i>	34
Tabulka 4. <i>Seznam jednotek PO předurčených pro záchranné práce při silničních dopravních nehodách ve Zlínském kraji [30].</i>	37
Tabulka 5. <i>Seznam jednotek PO předurčených pro speciální úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva ve Zlínském kraji [30].</i>	39
Tabulka 6. <i>Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010</i>	43
Tabulka 7. <i>Přehled počtu událostí v letech 2007-2010</i>	44
Tabulka 8. <i>Přehled počtu zásahů ve Zlínském kraji v roce 2011</i>	48
Tabulka 9. <i>Přehled počtu událostí v letech 2011</i>	48
Tabulka 10. <i>Otázka č. 1</i>	73
Tabulka 11. <i>Otázka č. 2</i>	73
Tabulka 12. <i>Otázka č. 3</i>	74
Tabulka 13. <i>Otázka č. 4</i>	75
Tabulka 14. <i>Otázka č. 5</i>	76
Tabulka 15. <i>Otázka č. 6</i>	78
Tabulka 16. <i>Otázka č. 7</i>	79
Tabulka 17. <i>Otázka č. 8</i>	80
Tabulka 18. <i>Otázka č. 9</i>	82
Tabulka 19. <i>Otázka č. 10</i>	83
Tabulka 20. <i>Otázka č. 11</i>	84
Tabulka 21. <i>Otázka č. 12</i>	85
Tabulka 22. <i>Otázka č. 13</i>	86
Tabulka 23. <i>Otázka č. 14</i>	87
Tabulka 24. <i>Otázka č. 15</i>	88
Tabulka 25. <i>Otázka č. 16</i>	89
Tabulka 26. <i>Otázka č. 17</i>	91
Tabulka 27. <i>Otázka č. 18</i>	92
Tabulka 28. <i>Otázka č. 19</i>	93

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. <i>Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010.....</i>	43
Graf 2. <i>Průměrný procentuální podíl zásahů všech jednotek PO ve Zlínském kraji v letech 2007-2010 .....</i>	43
Graf 3. <i>Přehled počtu událostí dle typu události ve Zlínském kraji v letech 2007-2010.....</i>	46
Graf 4. <i>Průměrný procentuální podíl počtu událostí podle typu události ve Zlínském kraji v letech 2007-2010.....</i>	46
Graf 5. <i>Procentuální podíl na celkovém počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v roce 2011 .....</i>	48
Graf 6. <i>Přehled počtu zásahů jednotek PO ve Zlínském kraji v roce 2011 .....</i>	49
Graf 7. <i>Procentuální podíl počtu událostí podle typu události ve Zlínském kraji v roce 2011 .....</i>	49
Graf 8. <i>Porovnání respondentů z hlediska věku (v %).....</i>	73
Graf 9. <i>Porovnání respondentů z hlediska typu jednotky PO ve Zlínském kraji .....</i>	74
Graf 10. <i>Otázka č. 3 .....</i>	74
Graf 11. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky- Otázka č. 3.....</i>	75
Graf 12. <i>Otázka č. 4 .....</i>	75
Graf 13. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky - Otázka č. 4.....</i>	76
Graf 14. <i>Otázka č. 5 .....</i>	77
Graf 15. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 5 .....</i>	77
Graf 16. <i>Otázka č. 6 .....</i>	78
Graf 17. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 6 .....</i>	78
Graf 18. <i>Otázka č. 7 .....</i>	79
Graf 19. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 7 .....</i>	80
Graf 20. <i>Otázka č. 8 .....</i>	81
Graf 21. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 8 .....</i>	81
Graf 22. <i>Otázka č. 9 .....</i>	82
Graf 23. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 9 .....</i>	82
Graf 24. <i>Otázka č. 10 .....</i>	83
Graf 25. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 10 .....</i>	83
Graf 26. <i>Otázka č. 11 .....</i>	84
Graf 27. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 11 .....</i>	84

Graf 28. <i>Otázka č. 12</i>	85
Graf 29. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 12</i>	86
Graf 30. <i>Otázka č. 13</i>	87
Graf 31. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 13</i>	87
Graf 32. <i>Otázka č. 14</i>	88
Graf 33. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 14</i>	88
Graf 34. <i>Otázka č. 15</i>	89
Graf 35. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 15</i>	89
Graf 36. <i>Otázka č. 16</i>	90
Graf 37. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 16</i>	90
Graf 38. <i>Otázka č. 17</i>	91
Graf 39. <i>Porovnání výsledků dle typu jednotky – Otázka č. 17</i>	91
Graf 40. <i>Otázka č. 18</i>	92
Graf 41. <i>Otázka č. 19</i>	93

SEZNAM PŘÍLOH

PI   Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

DOTAZNÍK

Na základě zpracování DP práce na téma „Úloha jednotek PO v integrovaném záchranném systému“, je pro mě nejdůležitější názor uživatelů.

Proto Vás prosím o vyplnění níže uvedených otázek, jejímž vyplněním mi pomůžete obohatit moji DP o Vaše postřehy z praxe. Tenhle dotazník je určen pouze pro potřeby mojí DP.

Vyjádření Vašeho názoru mu pomůže ke zpracování diplomové práce.

Děkuji Vám za ochotu.

ZVÝRAZNĚTE A DOPLŇTE.

1) Věk:

- a) 20-30 let
- b) 30-40 let
- c) 40-50 let
- d) 50-60 let
- e) 60 a více let

2) Typ jednotky:

- a) jednotky HZS krajů
- b) jednotky SDH obcí- označte typ jednotky JPO II JPO III JPO V
- c) jednotky HZS podniků
- d) jednotky SDH podniků

3) Je dle Vašeho názoru dostatečně vymezena činnost a pravomoc jednotek PO v právních předpisech např. v zákonech, vyhláškách, nařízeních vlády?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) ne

4) Jsou podle vás síly a prostředky k událostem povolány v dostatečném počtu?

- a) povolané síly a prostředky odpovídají rozsahu události
- b) povolané síly a prostředky jsou nedostatečné pro daný rozsah události
- c) počet povolaných sil a prostředků je pro daný rozsah události velký

5) Jsou dle Vašeho názoru jednotky PO dostatečně vybaveny věcnými prostředky požární ochrany¹ pro řešení mimořádných událostí?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) ne

6) Jaké věcné prostředky Vám chybí pro řešení mimořádných událostí?

- a) hasicí přístroje
- b) osobní ochranné prostředky
- c) prostředky pro záchranu a evakuaci osob
- d) prostředky pro práci ve výškách, nad volnými hloubkami, na vodě, ve vodě a pod hladinou
- e) pro práci s nebezpečnými látkami a pro dekontaminaci, analyzátory plynů, kapalin a nebezpečných látek
- f) požární výzbroj, stejnokrojové a výstrojní součástky a doplňky
- g) spojovací a komunikační prostředky a technologie operačních středisek
- h) hasiva a příměsi do hasiv
- i) požární příslušenství
- j) přenosné zásahové prostředky (nap. požární stříkačky, generátory, ventilátory)

7) Jsou dle Vašeho názoru jednotky PO dostatečně vybaveny požární technikou² pro řešení mimořádných událostí?

- a) ano
  - b) spíše ano
  - c) nevím
  - d) spíše ne
  - e) ne
-

¹ Prostředky používané k ochraně, záchraně a evakuaci osob, k hašení požáru a prostředky používané při činnostech jednotek požární ochrany při záchranných a likvidačních pracích.

² Zásahové požární automobily, požární přívěsy, návěsy, kontejnery, plavidla, vznášedla a letadla.

8) Jaká požární technika Vám chybí pro řešení mimořádných událostí?

- a) cisternová automobilová stříkačka
- b) rychlý zásahový automobil
- c) automobilový žebřík
- d) automobilová plošina
- e) velitelský automobil
- f) technický automobil
- g) dopravní automobil
- h) kombinovaný hasicí automobil
- ch) čluny

9) Jak hodnotíte své odborné znalosti v oblasti požární taktiky?

- a) velmi dobré
- b) dobré
- c) průměrné
- d) spíše průměrné
- e) podprůměrné

10) Je dle Vašeho názoru prováděná odborná příprava v JSDHO dostatečná?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) ne

11) Je dle Vašeho názoru doba stanovená právním předpisem pro výjezd Vaší jednotky PO reálná ke splnění výjezdu?

- a) ano
- b) většinou ano
- c) spíše ne
- d) ne

Při odpovědích **c)** a **d)** uveďte, proč není doba výjezdu většinou splněna

.....

12) Je dle Vašeho názoru správné, aby jednotky PO řešily ochranu obyvatelstva.

- a) ano
- b) spíše ano
- c) nevím
- d) spíše ne
- e) ne

13) Jaké základní činnosti provádějí jednotky PO na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva:

.....
.....

14) Jak hodnotíte podporu KOPIS jednotkám při zásahu.

- a) velmi dobře
- b) dobře
- c) dostatečně
- d) špatně

Při odpovědích **c)** a **d)** uveďte, co Vám vadí

.....

15) Jaké vidíte 2 hlavní nedostatky v práci KOPIS IZS ve Zlínském kraji.

.....
.....

16) Jak hodnotíte průběh spolupráce při zásahu s ostatními jednotkami PO?

- a) velmi dobře
- b) dobře
- c) dostatečně
- d) špatně

Při odpovědích **c)** a **d)** uveďte, co Vám vadí

.....

17) Jak hodnotíte spolupráci velitele zásahu se zasahujícími jednotkami PO na místě zásahu.

- a) velmi dobře
- b) dobře
- c) dostatečně
- d) špatně

Při odpovědích **c)** a **d)** uveďte, co Vám vadí

.....

18) Jaké vidíte současné nedostatky při spolupráci s ostatními jednotkami požární ochrany na místě zásahu? POPIŠTE!

19) Uveďte vlastní návrhy na zlepšení u jednotek požární ochrany. POPIŠTE!